BORDO SİYAH

DÜNYA KLASİKLERİ - ROMAN

HİKAYELER
(STORIES)

Türkçe - İngilizce İki Dilli Baskı
(The Turkish - English Bilingual Edition)

O HENRY

ÇEVİREN:GÜROL KOCA

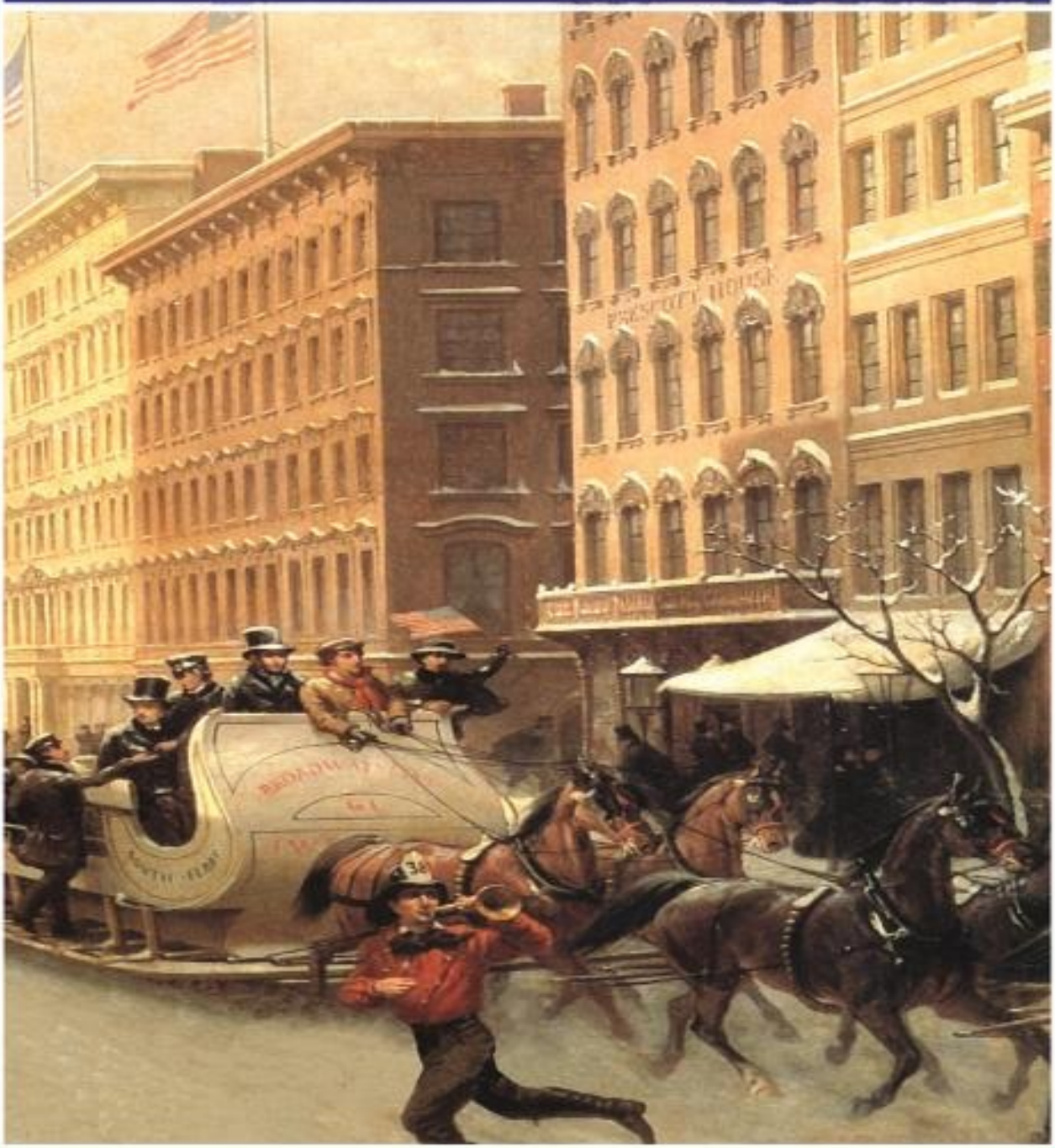

HİKÂYELER
(STORIES)

Türkçe - İngilizce iki dilli basım

(The Turkish - English bilingual edition)

O. HENRY

ÇEVİREN: GÜROL KOCA

DÜNYA KLASİKLERİ

ÖYKÜ

HİKÂYELER

(STORIES)
O. HENRY
Editör: Veysel Atayman
Dizi Editörü: Güneş Ayas
Çeviren: Gürol Koca
Redaksiyon: Veysel Atayman
Türkçe Redaksiyon: Süleyman Asaf
Tashih: Esen Güray
Bordo Siyah Yayınları

DÜNYA KLASİKLERİ

HİKÂYELER

O. HENRY (1862-1910): GERÇEK ADI WILLIAM SYDNEY PORTER. ZORLU BİR ÇOCUKLUK DÖNEMİ GEÇİRDİ. ECZACI ÇIRAKLIĞINDAN VEZNEDARLIĞA, BİRÇOK İŞ DENEDİ. DAYANAKSIZ BİR SAHTEKÂRLIK SUÇLAMASIYLA ÜÇ YIL HAPİS YATTI. ÖYKÜ KİTAPLARINDAN BAZILARI: DÖRT MİLYON, BATI'NIN YÜREĞİ, KENTİN SESİ, KADER YOLLARI, İKİ KADIN, ALTILAR VE YEDİLER, ROLLİNG STONES.

EDİTÖR

VEYSEL ATAYMAN: 1941'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDE ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI VE FELSEFE ÖĞRENİMİ GÖRDÜ. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MÜTERCİM TERCÜMANLIK BÖLÜMÜNDE UZUN YILLAR DERS VERDİ. HALEN AYNI BÖLÜMDE YÜKSEK LİSANS DERSLERİNE GİRMEYE DEVAM ETMEKTEDİR. FELSEFE, SİNEMA VE EDEBİYAT ALANINDA ÇOK SAYIDA MAKALE, DERLEME VE TELİF KİTABI YAYINLANDI.ÖZELLİKLE SİNEMA HAKKINDAKİ ÖNCÜ DEĞERLENDİRMELERİ NEDENİYLE HATIRI SAYILIR BİR HAYRAN KİTLESİNE SAHİP OLAN ATAYMAN, ÇEŞİTLİ YERLERDE VERDİĞİ SEMİNERLERLE OKURLARIYLA TEMASINI HEP SICAK TUTTU. BORDO SİYAH YAYINLARI'NIN DÜNYA KLASİKLERİ EDİTÖRLÜĞÜ GÖREVİNİ YÜRÜTTÜĞÜ SIRADA ÇOK SAYIDA DÜNYA KLASİĞİNE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ÇERÇEVESİNDE ÖNSÖZLER VE NOTLAR YAZDI. YÜZE YAKIN ÇEVİRİSİ YAYINLANDI. 2009 YILINDA DİL DERNEĞİ TARAFINDAN TÜRKİYE'NİN EN PRESTİJLİ ÇEVİRİ ÖDÜLLERİNDEN BİRİ OLAN ÖMER ASIM AKSOY ÖDÜLÜ'NE LAYIK GÖRÜLDÜ.

DİZİ EDİTÖRÜ

GÜNEŞ AYAS: 1981 EDİRNE DOĞUMLUDUR. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜNÜ BİTİRDİ. YÜKSEK LİSANSI'NA AYNI ÜNİVERSİTENİN SOSYOLOJİ BÖLÜMÜNDE DEVAM ETMEKTEDİR. 2000 YILINDAN İTİBAREN ÇEŞİTLİ YAYINEVLERİNDE

ÇEVİRMEN, EDİTÖR VE YAYIN YÖNETMENİ OLARAK ÇALIŞTI. GRAHAM ALLISON'IN NÜKLEER TERÖRİZM, AREND LIJPHART'IN DEMOKRASİ MOTİFLERİ, MİGUEL ASİN PALACİOS'UN DANTE VE İSLAM GİBİ ESERLERİNİ ÇEVİRDİ. ÇOK SAYIDA ÇEVİRİ, TELİF VE DERLEME ESERİ VARDIR. AİMÉ CÉSAİRE'İN TEMEL METİNLERİNİ ÇEVİREREK KENDİ MAKALELERİNDEN VE HAKKINDA YAZILANLARDAN OLUŞAN BİR SEÇKİYİ UZUN BİR GİRİŞ YAZISIYLA BARBAR BATI İSMİYLE YAYINA HAZIRLADI. 2009-2010'DA TARİHÇİ KEMAL KARPAT'IN YAYINLANMAMIŞ MAKALELERİNİ DERLEYEREK TÜRKÇEYE ÇEVİRDİ VE DÖRT KİTAP HALİNDE YAYINA HAZIRLADI.

ÇEVİREN

GÜROL KOCA:1964 BURSA DOĞUMLUDUR. BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ BİYOLOJİ VE MARMARA ÜNİVERSİTESİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMLERİNDE ÖĞRENİM GÖREN GÜROL KOCA 1989'DA ÇEVİRİYE BAŞLADI. BİR ARA REMZİ KİTABEVİ'NDE EDİTÖRLÜK YAPTI. ARALARINDA ANNEMİN ÖĞRETTİĞİ ŞARKILAR (MARLON BRANDO), RUJ LEKESİ (GREİL MARCUS), KARŞIDEVRİM VE BAŞKALDIRI (HERBEST MARCUS) İLE SEVGİNİN HALLERİ'NİN (STEPHANİE DOWRİCK) DE BULUNDUĞU BİRÇOK ÇEVİRİSİ BULUNMAKTADIR.

REDAKSİYON

VEYSEL ATAYMAN: BKZ. SAYFA 1 EDİTÖR

TÜRKÇE REDAKSİYON

SÜLEYMAN ASAF: 1950'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. SAINT BENOIT LİSESİ'Nİ BİTİRDİKTEN SONRA FRANSA'DA ÖĞRENİM GÖRDÜ. ODA YAYINLARI İÇİN FRANSIZCA ÇEVİRİ YAPTI. GELİŞİM HACHETTE ANSİKLOPEDİSİ YAYIN KURULU ÜYELİĞİ GÖREVİNDE BULUNDU. RADİKAL VE CUMHURİYET GAZETELERİ VE AYRINTI, CAN, İNKILAP VE BORDO SİYAH YAYINEVLERİ İÇİN REDAKSİYON VE DÜZELTİ YAPTI.

TASHİH

ESEN GÜRAY: 1961'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. İSTANBUL

ÜNİVERSİTESİ ESKİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLDU. 1978 YILINDAN BERİ YAYINCILIK SEKTÖRÜNDE DÜZELTMEN OLARAK ÇALIŞMAKTADIR. GELİŞİM YAYINLARI, SABAH KİTAPLARI VE TURGUT YAYINCILIK'TA UZUN YILAR ÇALIŞTI. BORDO SİYAH DIŞINDA İŞ-KÜLTÜR YAYINLARI VE CUMHURİYET KİTAPLARINA DA DIŞARIDAN DÜZELTMENLİK YAPMAKTADIR.

HİKÂYELER

MÜNECCİMLERİN HEDİYESİ

Bir dolar seksen yedi sent. Ne bir eksik ne bir fazla. Bunun altmış senti de bozukluktu. Bu bozukluklar bakkalla, manavla, kasapla içten içe duyulan bir mahcubiyetle yapılmış pazarlıklardan gıdım gıdım elde edilmişti. Della parayı üç kez saymıştı. Bir dolar seksen yedi sentti ve öbür gün Noel'di.

Küçük, eski püskü yatağa kendini atıp hıçkıra hıçkıra ağlamaktan başka yapılacak bir şey yoktu. Della da öyle yaptı. Bu, hayatın gözyaşlarından, hıçkırıklardan ve kahkahalardan, ama en çok da hıçkırıklardan ibaret olduğunu düşündürtüyordu insana.

Evin hanımı hayatın bu basamaklarından ikincisine yavaş yavaş geçerken biz de eve şöyle bir göz atalım dilerseniz. Burası haftalık kirası 8 dolar olan mobilyalı bir apartman dairesi. Dairenin öyle tarif edilecek müthiş bir tarafı yok, ama ayaktakımına sorsanız anlata anlata bitiremezlerdi herhalde.

Aşağıdaki giriş holünde mektup görmeyen bir posta kutusu ve tek bir ölümlünün parmağının değmediği bir zil düğmesi vardı. Bu düğmenin hemen yanında, üzerinde "Bay James Dillingham Young" yazan bir kart bulunuyordu.

Bu "Dillingham" yazısı, bu adın sahibinin haftada 30 dolar kazandığı o eski, bolluk dönemlerinde iki dirhem bir çekirdekti. Şimdi, yani sahibinin haftalık kazancının 20 dolara düştüğü bugün "Dillingham" yazısı adeta D harfi şeklinde iyice kısalmayı düşünüyormuşçasına silik görünüyordu. Ama Bay James Dillingham Young ne zaman eve gelip de yukarıdaki dairesinin kapısına ulaşsa, az önce size Della adıyla tanıtılan Bayan James Dillingham Young tarafından "Jim" adıyla ve kucaklanarak karşılanırdı. Bunların hepsi iyi, güzeldi.

Della'nın ağlaması bitti, ardından yanaklarını pudraladı. Pencerenin yanına gitti ve dışarıda gri bir avlunun gri çiti üzerinde yürüyen gri bir kediyi sıkıntılı bir ifadeyle seyretti. Yarın Noel Günü'ydü ve Jim'e hediye alabilmesi için hepsi hepsi 1.87 dolar para vardı elinde. Aylardır eline geçen her peniyi biriktirmiş ve ancak bu meblağı bulmuştu. Yirmi dolarlık haftalıkla ancak bu kadarı yapılabiliyordu. Harcamalar tahmin ettiğinden fazla olmuştu. Hep öyle değil midir zaten? Jim'e hediye almak için hepsi hepsi 1.87 doları vardı. Jim'i için! Nicedir ona güzel şeyler alacağını hayal ediyordu. Güzel, nadide ve değerli bir şey, Jim'e layık olmanın onurunu taşımayı hak etmeye en çok yaklaşmış bir şey.

Odanın iki penceresi arasında bir boy aynası vardı. 8 dolarlık bir dairede de

boy aynası görmüşsünüzdür. Son derece zayıf ve atik bir kişi aynadaki yansımasını hızlı bakışlarla boylamasına incelediğinde görünüşü hakkında oldukça doğru bir fikir edinebilir. İnce yapılı Della bu sanatta iyice ustalaşmıştı.

Della aniden pencereden uzaklaştı ve aynanın önünde durdu. Gözleri pırıl pırıldı, ama yüzü yirmi saniyede rengini kaybetmişti. Ani bir hareketle saçlarını çözdü ve olanca uzunluğuyla salıverdi.

James Dillingham Young çiftinin müthiş derecede övündüğü iki mülkü vardı. Biri Jim'in ona babasından, babasına da büyükbabasından kalmış altın saatiydi. Diğeri de Della'nın saçları. Saba Melikesi havalandırma boşluğunun karşısındaki dairede oturuyor olsaydı da

Della kurutmak üzere saçlarını pencereden aşağı sarkıtsaydı, majestelerinin mücevherleriyle hediyeleri onun saçları karşısında anında iki paralık olurdu. Sultan Süleyman bodrumuna hazinelerini istiflese ve apartmanın kapıcısı olsaydı Jim ona kıskançlığından sakallarını yoldurtmak için yanından geçerken hep saatini çıkarırdı.

Della'nın güzel saçları kahverengi şelale gibi dalgalı ve parlaktı ve adeta, üzerinden akıyordu. Dizlerinden aşağıya kadar uzanan saçları Della'nın üzerinde sanki bir elbise gibi duruyordu. Derken yine aynı şeyi yaptı, sinirli bir şekilde ve çabucak. Bir süre ayakta müterediddit ve sessizce dururken kırmızı renkli eski halının üzerine bir iki damla gözyaşı düştü.

Eski kahverengi ceketini üzerine geçirdi; eski kahverengi şapkasını da başına. Gözlerinde hâlâ o aynı parlaklıkla, eteğini dalgalandırdığı gibi kapıdan dışarı seyirtti, merdivenlerden aşağı indi ve sokağa çıktı.

Önünde durduğu dükkânın tabelasında şunlar yazıyordu: "Madam Sofronie. Her Nevi Saç Bulunur." Della bir kat yukarı koştu, nefes nefese kaldı, kendini toplamaya çalıştı. İri, fazlasıyla beyaz tenli, soğuk biri olan Madam, "Sofronie" adının çağrıştırdığı o zarafetten çok uzaktı.

"Saçımı satın alır mısınız?" diye sordu Della.

"Ben saç satın alırım," dedi Madam. "Şapkanı çıkar, saçların nasıl, bir görelim."

Kahverengi şelale dalgalanarak aktı.

"Yirmi dolar," dedi Madam, bu tür hareketlere alışkın eliyle saçları tartarak.

“Verin hemen,” dedi Della.

Sonraki iki saati kanatlanarak geçti. Ama ağızlarda sakız olmuş bu metaforu geçelim bir kalem. Jim’in hediyesi için dükkânları didik didik etti demekle yetinelim.

Sonunda aradığını buldu. Bu, Jim için biçilmiş kaftandı, başkası için değil. Dükkânların hiçbirinde bir benzeri yoktu ve girilmedik dükkân bırakmamıştı Della. Sade, şık platin bir saat zinciriydi bu ve her iyi şeyde olduğu gibi, süsle değil gerçek değeriyle kendini gösteren bir zincirdi. Tam o ‘saat’e layık bir zincirdi. Onu görür görmez Jim’in olması gerektiğini anlamıştı. Zincir onun gibiydi. Sessizlik ve değer, bu tanım ikisine de uyuyordu. Ona yirmi bir dolara mal olmuştu zincir. 87 sentle eve koşturdu Della. Saatinde bu zincirle birlikte Jim herkesin içinde saatin kaç olduğuna hiç çekinmeden bakabilecekti. Saat kaliteli bir saatti kaliteli olmasına, ama Jim zincir yerine taktığı deri kayış yüzünden ona göz ucuyla bakardı.

Della eve vardığında mutluluk sarhoşluğu yerini biraz olsun sağduyu ve mantığa bıraktı. Bigudilerini çıkardı, gaz ocağını yaktı ve cömertlikle yücelmiş bir aşkın yol açtığı tahribatı giderme işine verdi kendini. Bu daima büyük bir iştir sevgili dostlarım, dev bir iş.

Kırk dakika içinde tam anlamıyla haylaz bir öğrenciye benzemesine neden olan iç içe geçmiş minik kıvırcıklarla dolmuştu başı. Aynada kendine baktı, uzunlamasına, dikkatle ve eleştirel bir gözle.

“Jim ikinci kez bakmadan beni öldürmezse şayet, benim Coney Adası’ndaki koro kızlarına benzediğimi söyleyecektir. Ama ne yapabilirdim, bir dolar seksen yedi sentle ne yapabilirdim?” dedi Della kendi kendine.

Saat yedide kahve hazırlandı ve tava, etleri pişirmek üzere kızgın ocağın arka tarafında yerini aldı.

Jim hiç geç kalmazdı. Della saat zincirini avucunun içine aldı ve Jim’in her zaman içeri girdiği kapının yanındaki masanın kenarına oturdu. Sonra onun merdivenlerin ilk basamaklarında çıkardığı, derinden gelen ayak seslerini duydu ve bir an yüzü bembeyaz kesildi. Günlük, basit şeyler için mırıltıyla kısa dualar okuma alışkanlığı vardı, bu sefer de, “Lütfen Tanrım, beni yine güzel görmesini sağla,” diye mırıldandı.

Kapı açıldı, Jim içeri girdi ve kapıyı kapadı. Güçsüz ve çok ciddi görünüyordu. Zavallı çocuk, henüz yirmi iki yaşındaydı ve bir ailenin sorumluluğunu

üstlenmişti! Yeni bir paltoya ihtiyacı vardı, eldivenleri de yoktu.

Jim, bıldırcın kokusunu almış bir av köpeği kadar kımıltısız, kapıdan içeri girdi. Gözleri Della'ya sabitlenmişti. Bu gözlerde Della'nın okuyamadığı bir ifade vardı ve bu onu korkuttu. Bu ifade ne öfkeye, ne şaşkınlığa, ne hoşnutsuzluğa, ne dehşete ne de Della'nın hazır olduğu herhangi bir duyguya işaret ediyordu. Jim gözlerinde o ifadeyle, bakışlarını sabitlemiş ona bakıyordu.

Della kıvrıla büküle masadan kalktı ve Jim'in yanına gitti.

"Jim sevgilim, bana öyle bakma," dedi ağlamaklı bir sesle, "Saçımı kestirip sattım, çünkü sana hediye alamasam bu Noel bana zehir olurdu. Nasıl olsa kökü bende, büyürler yine; buna aldırmazsın değil mi? Bunu yapmak zorundaydım. Saçlarım çok hızlı uzuyor. Bana 'Mutlu Noeller!' de Jim, unutalım bunu. Ne kadar hoş, ne kadar güzel ve cazip bir hediye aldım sana, inanamazsın."

"Saçını mı kestirdin?" diye sordu Jim, güç bela, zihnini zorladığı halde aşikâr gerçeği bir türlü kavrayamıyormuşçasına.

"Kestirdim ve onları sattım," dedi Della. "Benden böyle de hoşlanmaz mısın? Saçım olmasa da ben yine eski benim, değil mi?"

Jim merakla odayı süzdü.

"Saçlarının gittiğini mi söylüyorsun bana?" dedi ahmakça bir ifadeyle.

"Aramana gerek yok," dedi Della. "Sattım diyorum sana, sattım, saç maç yok artık. Noel arifesindeyiz sevgilim. Bana iyi davran, çünkü saçlarımı senin için kestirdim." Sonra ciddi ve tatlı bir sesle, "Başımdaki saçlar belli bir sayıda olabilir, ama sana olan aşkımı sayılara vuramazsın," diye ekledi. "Yemeği koyayım mı Jim?"

Jim dalgınlıktan çabuk sıyrılmış görünüyordu. Della'sına sarıldı. On saniye kadar konu dışına çıkarak gözümüzü başka bir yöne çevirelim ve dikkatle bakalım. Ha haftada sekiz dolar ha yılda bir milyon dolar, arada ne fark var? Bir matematikçiye veya zeki birine sorsanız bu soruya yanlış cevap verirdi. Müneccim değerli hediyeler getirmişti, ama getirdiği şeyler arasında bu yoktu. Bu karanlık ifade biraz sonra aydınlığa kavuşacak.

Jim paltosunun cebinden bir paket çıkardı ve masanın üzerine attı.

"Bana haksızlık etme Dell," dedi, "Bir saç kesiminin, bir tıraşın veya şampuanın sevgilimi daha az sevmeme neden olması düşünülemez bile. O paketi

açarsan neden bir süre kendime gelemediğimi anlarsın.”

Beyaz parmaklar paketin sicim ve kâğıdını çarçabuk parçaladı. Sonra esrik bir sevinç çığlığı duyuldu, sonra bunun yerini hemen kadınlara özgü o histerik gözyaşlarıyla inlemeler alarak evin direğini sahip olduğu tüm yatıştırıcı güçleri seferber etmeye mecbur etti.

Della’nın önünde o taraklar duruyordu, arka arkaya ve yan yan sıralanmış vaziyette, Broadway’de bir dükkânın vitrininde görüp çok beğendiği o tarak seti. Kaplumbağa kabuğundan yapılmış, kenarları taşlı güzel taraklar, tam da o giden güzel saçlarına layık. Bunlar pahalı taraklardı, bunu biliyordu, en küçük bir sahip olma ümidine kapılmadan yüreği onları şiddetle arzulamıştı. Şimdi ona aittiler, ama şiddetle arzulanan bu ziynetin şereflendireceği o bukleler yoktu artık.

Della onları bağrına bastı, neden sonra o kederli gözlerini kaldırdı, gülümsedi ve “Saçlarım çok hızlı uzuyor, Jim!” dedi.

Derken Della ateşten yanmış küçük bir kedi gibi aniden yerinden fırladı ve “Ah! Ah!” diye çığlık attı.

Jim henüz o güzel hediyesini görmemişti. Della avucunu açarak hediyesini uzattı. O donuk, değerli metal Della’nın parlak, canlı ruhunu yansıtır gibi pırıl pırıl parlıyordu adeta.

“Yaman bir şey, değil mi Jim? Onu bulmak için şehrin altını üstüne getirdim. Artık hiç çekinmeden saatine istediğin kadar bakabilirsin. Saatini ver bakayım. Nasıl duracak merak ediyorum.”

Jim onun dediğini yapmak yerine kanepeye attı kendini, ellerini başının üzerinde kenetledi ve gülümsedi.

“Şimdilik şu Noel hediyelerimizi bir kenara bırakalım ve bir süre onlarla ilgilenmeyelim,” dedi Jim. “Bunlar hediye olarak kullanılamayacak kadar güzel şeyler. Saati taraklarını alabilmek için sattım. Şimdi tüm bunların olmadığını ve yemeği koyduğunu farz edelim.”

Müneccimler, bildiğiniz gibi, bilge kişilerdi, yemlikteki bebeğe[1] hediyeler getiren harika insanlardı. Noel’de hediye verme fikrini onlar bulmuştu. Bilge oldukları için hediyeleri de bilgeliklerine yaraşır hediyelerdi, aynısından iki tane olduğunda değiştirilip yerine başkasının alınabileceği hediyelerdi bunlar. Burada size, evlerinin en büyük hazinelerini birbirleri için feda eden iki ahmak çocuğun basit hikâyesini anlattım, naçizane. Bugünlerin bilgelerine son olarak bir şey

daha demem gerekirse, hediye verenler arasında bu ikisi bilgelerin bilgesidir demem gerekir. Onlar gibi hediye veren ve alan kişiler bilgelerin bilgesidirler. Dünyanın her yerinde böyle insanlar, insanların en bilgesidir. Onlar müneccimdir.

BİR AFAZİ VAKASI

Sabah karımla her zaman nasıl ayrılıyorsak öyle ayrıldık. İkinci fincan çayını yarıda bırakıp peşimden kapıya kadar geldi. Yakamdan o görünmez ipliği çekip aldı (kadınların sahiplik iddiasında bulunmak için başvurdukları evrensel bir harekettir bu) ve nezle olduğum için kendime dikkat etmemi söyledi. Nezle değildim. Ardından veda öpücüğü geldi, yeşil çayla çeşnilendirilmiş evcil, düz bir öpücük. O sonu gelmez alışkanlığının doğaçlamalarla veya çeşitlemelerle süslenmeyeceğinden emin olabilirdiniz. Müzmin bir sakarın usta dokunuşuyla düzgün fular iğnemi bozdu, kapıyı kapatırken onun sabah terliklerinin, soğumakta olan çayına doğru yürürken çıkardığı tıkırtıları duydum.

Yola çıktığımda olacaklardan habersizdim veya neler olacağını bilemezdim. Nöbet aniden geldi.

Haftalardır gece gündüz demeden ünlü bir demiryolu davasıyla uğraşmıştım ve kazandığım bu dava daha birkaç gün önce sonuçlanmıştı. Aslında davayı yıllardır, neredeyse hiç ara vermeden incelemekteydim. Dostum ve doktorum, iyi yürekli Doktor Volney beni birkaç kez uyarmıştı.

“İstirahat etmezsen, bir gün perişan olacaksın Bellford. Ya sinirlerin ya beynin, birinden biri iflas edecek. Gazetelerde afazi vakalarından bahsedilmediği bir hafta gördün mü? Geçmişini ve kim olduğunu unutmuş birinin isminden bile habersiz, amaçsızca dolaştığı vakalar bunlar. Hepsinin kaynağı aşırı çalışmaktan veya endişeden dolayı beyinde meydana gelen küçük bir pıhtı. Bunu biliyor muydun?” demişti bana.

“Beyninde pıhtı olan birileri varsa, o da bunları yazan gazetecilerdir,” demiştim ben de ona.

Dr. Volney başını sallamış, “Böyle bir hastalık var,” demişti. “Bir değişikliğe veya dinlenmeye ihtiyacın var. Mahkeme salonu, ofis, ev, güzergâhın bundan ibaret. Boş zamanlarında hukuk kitapları okuyorsun. Uyarıma iş işten geçmeden kulak versen iyi olur.”

“Perşembe geceleri karımla bezik oynuyoruz,” dedim kendimi savunurcasına. “Pazar günleri karım bana annesinin her hafta göndermeyi âdet edindiği mektuplarını okur. Hukuk kitaplarının boş zamanlarda okunacak kitaplar olmadığı da henüz kanıtlanmamıştır.”

O sabah yolda yürürken Doktor Volney’in sözlerini düşünüyordum. Her

zamanki gibi bir ruh hali içindeydim, hatta kendimi daha iyi hissettiğimi bile söyleyebilirim.

Bir yolcu arabasının rahatsız koltuğunda uzun süre yatmaktan kaslarım sertleşmiş olduğundan kaskatı uyandım. Başımı koltuğa dayadım ve düşünmeye çalıştım. Uzun bir aradan sonra, “Bir ismim olmalı,” dedim kendi kendime. Ceplerimi karıştırdım. Ne bir kart, ne bir mektup, ne bir kâğıt ne de bir monogram vardı. Ama cebimde desteler halinde 3.000 dolar para buldum. “Adı sanı olan birisi olmalıyım,” dedim kendi kendime ve düşünmeye başladım yine.

Yolcu arabası erkek yolcularla tıka basa doluydu, ortak bir ilgi alanları olsa gerek diye düşündüm, zira pek bir sıkı fıkı, neşeli ve keyifliydiler. İçlerinden biri, tarçın ve sarısabır kokularıyla sarmalanmış, şişman, gözlüklü bir beyefendi, başını nazikçe eğerek yanımdaki boş yere oturdu ve bir gazete açtı. O gazete okurken zaman zaman, yolcuların yaptığı gibi, günlük olaylardan söz ederek sohbet ettik. Sohbeti günlük olaylar üzerinden yürütmekte çok başarılı olduğumu fark ettim, en azından hafızamın elverdiği ölçüde. Sonra yol arkadaşım şöyle dedi:

“Siz de bizdensiniz elbette. Son zamanlarda Batı’nın yolladığı muteber beylerden birisiniz. Toplantıyı New York’ta yapmalarından memnunum; daha önce Doğu’da hiç bulunmamıştım. Adım R.P. Bolder, Missouri, Hickory Grove’daki Bolder & Oğlu Şirketi’nin sahibiyim.”

Hazırlıksız yakalanmama rağmen, acil durumlarda herkesin yaptığını yaptım ve derhal harekete geçtim. Hemen vaftiz olmalı ve aynı anda hem bebek, hem rahip hem de kendi kendimin ebeveyni olmalıydım. Duyularım, ağırlaşmış beynimin imdadına koştu. Yol arkadaşımdan gelen ısrarcı ilaç kokuları bana bir fikir verdi; gazeteye bir göz atmam ve bariz bir duyuruyla karşılaşmam bu fikri daha da geliştirmeme yardımcı oldu.

“Adım Edward Pinkhammer,” dedim ikna edici bir ses tonuyla. “Eczacıyım. Kansas’ın Cornopolis şehrinden geliyorum.”

“Sizin eczacı olduğunuzu anlamıştım,” dedi yol arkadaşım nazik bir tavırla. “Havan tokmağının aşındırmasıyla oluşan sağ elinizin başparmağındaki nasırı fark etmiştim zira. Ulusal kongremizin delegelerinden biri olduğunuz muhakkak.”

“Buradakilerin hepsi eczacı mı?” diye sordum merakla.

“Evet. Bu araba Batı’dan geliyor. Bu kişiler bildiğiniz o eski, halis

eczacılardan; reçeteye göre ilaç yapmaktan ziyade hap makineleriyle patentli tablet ve tanecikli ilaç basan o eczacı müsveddelerinden değil yani. Kendi müsekkinlerimizi kendimiz yapıyor, haplarımızı kendimiz basıyoruz, yaptığımız iş baharda birkaç bahçe filizi toplamaktan ibaret ve şekercilik ile kunduracılık işlerinden pek de farklı değil. Hampinker, ne diyeceğim bakın, bu kongrede bir fikir öne süreceğim; istedikleri tek şey yeni fikir. Kusturucu tartarik asit ile Rochelle tuzu, yani Ant. Pot. Tart. ile Sod. Pot. Tart. şişelerini bilirsiniz; bunlardan biri zehirdir, diğeri zararsız. Eczacılar genelde bunları raflara nasıl yerleştirir bilir misiniz? Farklı raflara ve birbirinden mümkün olduğunca uzağa. Bu yanlıştır. Ben diyorum ki, bunlar yan yana konsun, böylece içlerinden birini kullanacağı zaman insan her seferinde bunları birbiriyle karşılaştırır ve hata yapmaz. Anlıyorsunuz değil mi?”

“Bu bana çok iyi bir fikir gibi geldi,” dedim.

“Tamam o zaman! Kongrede bu fikri öne sürdüğümde siz de bana arka çıkarsınız. Piyasanın tek dermanı olduklarını düşünen o Doğulu portakal-fosfat-masaj kremi profesörlerini derialtı tabletlerine benzeteceğiz.”

“Eğer yardımım dokunacaksa,” dedim samimi bir ifadeyle, “şu iki şişeyi... eee....!”

“Antimonlu ve potaslı tartarik asit tozu ile sodalı ve potaslı tartarik asit tozu.”

“Hah işte onlar, bundan böyle yan yana duracak,” dedim kararlı bir ses tonuyla.

“Bir şey daha var,” dedi Bay Bolder. “Bir hap terkibi hazırlarken hangi maddeyi tercih edersiniz, magnezyum karbonatı mı, yoksa toz haline getirilmiş meyankökünü mü?”

“E, şey, magnezyumu,” dedim. Bunu daha rahat söyleyebildiğim için seçmiştim.

Bay Bolder gözlüklerinin arasından bana şüpheyle baktı.

“Meyankökü azizim,” dedi. “Magnezyum kurur.”

“Al bir sahte afazi olayı daha,” dedi sonra, gazetesini bana doğru uzatıp bir yazının üzerine parmağını bastırarak. “Bu adamlara inanmıyorum. Bence bunlar yüzde doksan sahtekâr. Adamın biri işinden, çevresinden sıkılıyor, biraz eğlenmek istiyor. Bir yerlere kaçıyor, birileri onu bulduğunda da hafızasını yitirmiş numarası yapıyor; ismini bilmiyor, hatta karısının sol omzundaki çilek

rengi lekeyi bile hatırlamıyor. Afaziymiş! Hah! Peki neden hafızalarını evde yitirmiyorlar?”

Gazeteyi aldım ve o dokunaklı başlığın altındaki şu yazıyı okudum:

“DENVER, 12 Haziran – Ünlü avukat Elwyn C. Bellford üç gündür evine uğramıyor. Tüm çabalara rağmen nerede olduğu tespit edilemedi. Bay Bellford toplumun saygın kişilerinden ve ülkenin tanınmış simalarından biri. Hukuk alanında engin bir deneyime ve iyi bir gelire sahip. Evli olan Bay Bellford’un güzel bir evi var, aynı zamanda eyaletin en büyük özel kütüphanelerinden birinin sahibi. Kaybolduğu gün bankadaki hesabından yüklü bir meblağ çekmiş. Bankadan ayrıldıktan sonra onu bir daha gören olmamış. Bay Bellford, sessiz, sakin, evcimen biriydi ve yegâne mutluluğunun işiyle evi olduğu biliniyordu. Bay Bellford’un bu tuhaf kayboluşuyla ilgili bir ipucu bulunacaksa eğer, bu ipucu birkaç aydır Q.Y. ve Z. Demiryolu Şirketi arasındaki önemli davada aranmalıdır. Aşırı çalışmanın Bay Bellford’un beynine zarar verdiğinden korkuluyor. Onu bulmak için büyük bir çaba harcanıyor.”

“Bana söylediklerinizde pek de o kadar ciddi değilsiniz gibi geliyor Bay Bolder,” dedim haberi okuduktan sonra. “Bu olay gerçek gibi göründü bana. Paraya para demeyen, mutlu bir evliliği olan ve herkesin saygı duyduğu bu adam neden birdenbire her şeyi bırakıp gitsin ki? Bu tür hafıza kayıplarının yaşandığını, bazı insanların ismini, geçmişini ve evinin yolunu bilmeden sürüklenip durduğunu biliyorum.”

“Saçmalık!” dedi Bay Bolder. “İşin eğlencesinde onlar. Son zamanlarda insanların bilgi düzeyi epey arttı. İnsanlar afaziyi öğreniyor ve bunu bahane olarak kullanıyor. Kadınlar da az anasının gözü değil hani. Her şey bittikten sonra gözünün içine bakarlar, mümkün olduğunca bilimsel bir ifadeyle tabii, sonra da, ‘Beni hipnotize etti, ne yapayım,’ derler.”

Bay Bolder konuşmasını bu minval üzre sürdürdü, ama fikir ve görüşlerinden feyzaldığımı pek söyleyemeyeceğim.

New York’a gece saat onda vardık. Kiralık bir arabaya atladım, bir otele gittim ve kayıt defterine “Edward Pinkhammer” ismini yazdım. Bu ismi yazarken müthiş bir neşenin, vahşice, arıtıcı bir neşenin, sınırsız bir özgürlük duygusunun, yeni fırsatlarla karşı karşıya olduğum duygusunun tüm vücudumu sardığını hissettim. Dünyaya daha yeni gelmiştim. Ellerimle ayaklarım bana köstek olan o eski prangalardan (onlar her ne idiyse) kurtulmuştu. Tıpkı bir bebek gibi önümde bomboş bir yol vardı ve ben bu yola yetişkin bir adamın bilgisi ve tecrübeleriyle

donanmış bir halde çıkabilecektim.

Otel kâtibi beni normalden beş saniye daha uzun süzdü gibi geldi bana. Bagajım yoktu.

“‘Eczacılar Kongresi,’” dedim. “Bagajım her nedense gelmedi.” Bir tomar para çıkardım cebimden.

“Ya!” dedi otel kâtibi altın dişini göstererek, “kongrenin Batılı delegelerinin çoğu burada.” Zile basıp belboyu çağırdı.

Rolümü süslemeye çalıştım.

“Biz Batılılar kongreye yeni bir soluk getireceğiz,” dedim. “Antimonlu ve potaslı tartarik asit tozu ile sodalı ve potaslı tartarik asit tozu içeren şişelerin raflarda yan yana konması üzerine bir teklif sunacağız.”

“Beyefendiyi üç yüz on dörde götür,” dedi otel kâtibi acele acele. Hemen odama götürdü çocuk beni.

Ertesi gün bavul ve giysi satın aldım ve Edward Pinkhammer’ın hayatını yaşamaya başladım. Beynimi geçmişle ilgili sorunları çözmek gibi meşgalelerle meşgul etmedim.

O büyük ada şehir bana keskin tatlı ve parlak bir kap sundu. Ben de o kaptan kana kana içtim. Manhattan’ın anahtarı onu taşıyabilecek beceriye sahip kişilerindir. Ya şehrin misafiri olursun ya da onun kurbanı.

O günü takip eden günler sütliman geçti. Yaşı ancak saatlerle ölçülse de Edward Pinkhammer böyle dolu dolu ve kısıtlamalardan uzak bir dünyaya gelmiş olmanın pek kolay yakalanmayacak bir mutluluk olduğunu biliyordu. İnsanı neşeli müzikle, güzel kızlarla ve insanoğluyla ilgili grotesk, aşırı, tuhaf parodilerle dolu, gizemli, hoş diyarlara götüren tiyatro ve teras bahçelerinin o sihirli halılarında kendimden geçtim. Zaman ve mekân kısıtlaması, hareketlerime ölçü koyma zorunluluğu olmadan gönlümün çektiği yere gittim. Tuhaf kabarelerde, daha da tuhaf tabldot lokantalarında Macar müziği ve sağı solu belli olmayan sanatçı ve heykeltıraşların bağırtıları eşliğinde yemekler yedim. Gece hayatının elektrik ışıltısı altında kinetoskop fotoğrafları gibi titrediği, dünyanın tüm tuhafiye eşyasının, mücevherlerinin, onların süsledikleri kişilerin ve bu üçünü mümkün kılan insanların neşelenmek ve bu ihtişamı yaşamak için bir araya geldiği yerlerde dolaştım. Bahsettiğim tüm bu sahneler içinde daha önce hiç bilmediğim bir şey öğrendim. O da özgürlüğün imtiyaz sahibi olmaktan

geçmediği, özgürlüğün anahtarının cemiyet adabının elinde olduğuydu. Görgü kurallarının bir geçiş bedeli vardır, yoksa Özgürlük diyarına giremezsiniz. Tüm o ışıltı, o sözde düzensizlik, o gösteriş, o serbestlik içinde bu göze batmayan, ama demir gibi katı yasanın işlediğini gördüm. Yani, Manhattan'da yazılı olmayan bu yasalara itaat ederseniz sizden özgürü yoktur. Yok eğer kendimi bu yasalarla sınırlamam derseniz, o zaman prangaları taktığınızın resmidir.

Bazen, aklıma esince, yemek yemek için asil hayat ve zarif ölçülülük kokan, fısıltıyla konuşulan o ihtişamlı palmiye salonlarına gidiyordum. Suları gürültüyle akan, süslü püslü, gözlerden ırak, kâtiplerle tezgâhtar kızların adalarının kıyılarında kaba hazlarını doyurdukları nehir kıyılarında da dolaşıyordum. Broadway'e de gidiyordum tabii ki, insanda afyon gibi alışkanlık yapan, parıltılı, zengin, kurnaz, değişken, cazibeli Broadway'e.

Bir akşam otele girerken koca burunlu, kara bıyıklı, şişman bir adam koridorda yolumu kesti. Yanından dolanarak geçmeye çalışırken saldırgan bir teklifsizlikle beni selamladı.

"N'aber Bellford!" diye kükredi. "New York'ta ne işin var senin? O eski kitap ininden seni hiçbir kuvvet çıkaramaz zannediyordum. Bayan B. de seninle birlikte mi geldi, yoksa bu tek başına çıktığın bir iş gezisi falan mı, ha?"

"Bir yanlışınız var, beyefendi," dedim soğuk bir ifadeyle, elinden, kavradığı elimi kurtararak. "Benim adım Pinkhammer. Müsaadenizle."

Adam kenarda öylece kalakaldı, belli ki çok şaşırmıştı. Otel kâtibinin masasına doğru yürürken adamın belboylardan birini çağırdığını ve telgraf kâğıdı istediğini falan duydum.

"Hesabımı çıkarın," dedim kâtibe, "ve yarım saat içinde eşyalarımı aşağı indirin. Dolandırıcılar tarafından rahatsız edildiğim bir yerde daha fazla kalamam."

O gün öğleden sonra Beşinci Cadde'nin aşağısında sakin, eski bir otele yerleştim.

Broadway'in biraz ilerisinde açık havada, çiçeklerle bezeli güzel bir manzara eşliğinde yemek yenen bir lokanta vardı. Sessizlik, lüks ve mükemmel bir servis orasını öğle yemeği veya aperatif için ideal bir yer haline getirmişti. Yine bir gün öğleden sonra orada, aşkmerdivenlerinin arasındaki boş bir masaya doğru yürürken biri ceketimin kolundan çekti.

“Bay Bellford!” dedi son derece tatlı bir ses.

Hemen arkama döndüm ve tek başına oturan bir kadın gördüm; otuz yaşlarındaydı, muhteşem güzellikte gözleri vardı ve bana sanki onun çok yakın bir dostuymuşum gibi bakıyordu.

“Görmeden geçiyordunuz,” dedi suçlarcasına. “Beni tanımadığınızı söylemeyin sakın. Neden el sıkışmıyoruz, en az on beş yıldan sonra?”

Hemen onunla el sıkıştım. Masada karşısındaki sandalyeye oturdum. Ortalıkta dolanan bir garsona gözlerimle işaret ettim. Kadın portakallı dondurmasıyla haşır neşirdi. Ben de bir nane likörü ısmarladım. Kadının saçları kızıla çalan kahverengiydi. Saçlarına bakamıyordunuz, çünkü gözlerinizi gözlerinden ayıramıyordunuz. Ama saçlarının farkındaydınız, tıpkı alacakaranlıkta ormanın derinliklerine bakarken şafağın farkında olduğunuz gibi.

“Beni tanıdığınızdan emin misiniz?” diye sordum.

“Hayır,” dedi, gülümseyerek, “Bundan hiçbir zaman emin olamadım.”

“Peki ya size Kansas’ın Cornopolis şehrinden geldiğimi, adımın da Edward Pinkhammer olduğunu söylesem, ne düşünürdünüz?” dedim, biraz endişeyle.

“Ne mi düşünürdüm?” dedi neşeli bir bakışla. “Sizin New York’a gelirken Bayan Bellford’u yanınızda getirmediğinizi tabii ki. Onu da yanınızda getirmiş olmanızı dilerdim. Marian’la görüşmek isterdim.” Sonra sesi hafifçe alçaldı. “Fazla değişmemişsin Elwyn,” dedi.

Onun o muhteşem gözlerinin gözlerimi ve yüzümü daha yakından incelediğini hissettim.

“Yo, değişmişsin,” diye düzeltti sözlerini. Sonraki sözlerinde ise mutlulukla gurur karışımı bir ifade vardı. “Şimdi anladım. Unutmamışsın. Bir yıl, bir gün veya bir saat bile unutmamışsın. Sana unutamayacağını söylemiştim.”

Endişeli duygularla nane likörümdeki kürdanla oynadım.

“Özür dilerim, ama,” dedim, onun beni süzmesinden biraz sıkılarak, “sorun da bu zaten. Unuttum. Her şeyi unuttum.”

Sözlerime karşı çıktı. Yüzüme bakarak tatlı tatlı güldü.

“Adınızı ara sıra duyardım,” diye devam etti sözlerine. “Batı’nın başarılı avukatlarından biri olmuşsunuz; Denver’daydınız galiba değil mi, yoksa Los

Angeles mıydı? Marian sizinle gurur duyuyor olmalı. Siz evlendikten altı ay sonra evlendiğimi biliyorsunuz sanırım. Gazetelerde okumuşsunuzdur. Düğündeki çiçekler bile tek başına iki bin dolar tutmuştu.”

On beş yıl gibi bir zamandan söz etmişti. On beş yıl çok uzun bir süreydi.

“Sizi şimdi tebrik etsem, çok mu geç olur acaba?” diye sordum, biraz ürkekçe.

“Bunu yapabilecekseniz, elbette hayır,” dedi. Bunu öyle bir gözüpeklikle söylemişti ki, sessizleştim ve başparmağımın tırnağıyla örtünün üzerinde şekiller yapmaya başladım.

“Bir şey öğrenmek istiyorum,” dedi, kararlı bir ifadeyle bana doğru eğilerek. “Bunu yıllardır merak ediyorum. Kadınlara özgü bir merak işte. O geceden sonra beyaz güllere dokunabildin mi, onları koklayabildin mi veya onlara bakabildin mi hiç; yağmur sularıyla ve çiyle ıslanmış beyaz güllere?”

Nane liköründen bir yudum aldım.

“Bunların hiçbirini hatırlamadığımı tekrar söylemem gereksiz sanırım,” dedim iç çekerek. “Hafızam tamamen boş. Bu durumun beni ne kadar üzdüğünü söylememe gerek yok sanırım.”

Kadın kollarını masaya dayadı ve yine o sözlerime itibar etmeyen gözlerini gözlerime dikti; gözleri kendi bildikleri yolda ilerledi ve doğrudan ruhuma ulaştı. Hafif bir kahkaha attı, sesinde tuhaf bir şey vardı; bu bir mutluluk kahkahasıydı, evet, bu kahkahada hoşnutluk ve keder vardı. Gözlerimi ondan kaçırmaya çalıştım.

“Yalan söylüyorsun Elwyn Bellford,” dedi mutlu bir ifadeyle iç geçirerek. “Yalan söylediğine adım gibi eminim!”

Can sıkıntısıyla aşkmerdivenlerine baktım.

“Benim adım Edward Pinkhammer,” dedim. “Buraya Ulusal Eczacılar Kongresi’ne katılacak heyetle geldim. Antimonlu ve potaslı tartarik asit tozu şişeleri ile sodalı ve potaslı tartarik asit tozu şişelerinin nasıl yerleştirileceğiyle ilgili yeni bir atılım söz konusu, ki bu konu hiç mi hiç ilginizi çekmez sanırım.”

Lokantanın kapısında gıcır bir lando durdu. Kadın ayağa kalktı. Elini tuttum ve eğilerek selam verdim.

“Hatırlayamadığım için çok üzgünüm,” dedim ona. “Size bunun nedenini

açıklayabilirdim, ama anlamayacağınızdan korktum. Siz Pinkhammer'ı kabul etmiyorsunuz, benimse şu... şu gül meselesini ve diğer şeyleri bir türlü aklım havsalam almıyor."

"İyi günler Bay Bellford," dedi kadın arabaya binerken, mutlulukla hüzün karışımı o gülümsemesiyle.

O gece tiyatroya gittim. Otele döndüğümde, ikide bir ipek mendiliyle tırnaklarını silen ve bunu yapmaktan hoşlandığı anlaşılan koyu renk giysili bir adam esrarengiz bir şekilde yanı başımda bitiverdi.

"Bay Pinkhammer," dedi adam sakin bir sesle, şimdi dikkatini işaretparmağına yoğunlaştırmıştı, "benimle küçük bir sohbet için gelir misiniz? Şurada bir oda var."

"Elbette," dedim.

Adam beni küçük, özel bir odaya götürdü. İçeride bir kadınla bir adam vardı. Kadının, görünüşüne derin bir keder ve bitkinliğin gölgesi düşmemiş olsa olağanüstü derecede güzel bir kadın olabileceğini düşündüm. Endamı yerindeydi ve teninin rengiyle görünüşü beğenilerime hitap ediyordu. Gezi giysileri içindeydi; son derece endişeli bir ifadeyle dosdoğru bana baktı ve titreyen elini göğsüne bastırdı. Sanırım ileri doğru hareketlenecekti ki, yanındaki adam kararlı bir el hareketiyle onu durdurdu. Sonra adam yanıma geldi. Kırk yaşlarındaydı, şakakları hafif kırlaşmıştı, yüzü sert hatlıydı ve bilgili bir ifadesi vardı.

"Bellford dostum," dedi dostça bir ifadeyle. "Seni tekrar gördüğüme sevindim. Her şey yolunda, bundan hiçbirimizin şüphesi yok. Aşırıya gittiğini söylemiş, seni bu konuda uyarmıştım, biliyorsun. Şimdi bizimle birlikte döneceksin ve hiç gecikmeden tekrar kendin olacaksın."

Alay edercesine güldüm.

"O kadar çok 'Bellford'laştırıldım ki, bu iş artık iyice zıvanadan çıktı," dedim. "Hatta gına geldi. Adımın Edward Pinkhammer olabileceği ve sizi hayatımda daha önce hiç görmemiş olabileceğim ihtimalini değerlendirmeyi hiç düşünmeyecek misiniz?"

Adam bana cevap vermeye fırsat bulamadan kadın feryat figan etti. Kolunu onu tutan ellerden kurtardı, "Elwyn!" diye haykırdı ve bana sımsıkı sarıldı. "Elwyn!" dedi hıçkırarak. "Kalbimi kırıyorsun. Ben senin karınım, bir kerecik olsun adımı söyle, bir kerecik! Seni böyle göreceğime ölmüş olmanı tercih

ederdim.”

Onu rencide etmemeye özen göstererek, ama kararlı bir şekilde kollarını kendimden uzaklaştırdım.

“Hanımefendi,” dedim sert bir sesle, “kusura bakmayın, ama bir benzerlikten yola çıkarak hiç düşünmeden kesin bir yargıya varıyorsunuz.” Sonra da aklıma gelen şeyi düşününce gülerek, “Yazık ki, bu Bellford’la beni kimlik tanımı için antimonlu ve potaslı tartarik asit tozu ile sodalı ve potaslı tartarik asit tozu gibi yan yana koyamayacaksınız,” dedim. Ardından burnundan kıl aldırmaz bir tavırla ekledim: “Ulusal Eczacılar Kongresi’nin raporlarına göz atsanız iyi olur.”

Kadın yanındaki adama döndü ve kolunu kavradı.

“Bu nasıl bir şeydir Doktor Volney? Nasıl bir şeydir böyle?” dedi inlercesine.

Adam kadını kapının yanına götürdü.

Adamın, “Git bir süre odanda bekle,” dediğini duydum. “Ben burada kalıp onunla konuşacağım. Beyni mi? Hayır, sanmam; sadece bir kısmını etkilemiş olmalı. Evet, iyileşeceğinden eminim. Git odana beni onunla yalnız bırak.”

Kadın odasına gitti. Koyu renk giysili adam da dışarı çıktı; dışarı çıkarken düşünceli düşünceli tırnaklarına manikür yapıyordu. Sanırım adam holde bekliyordu.

“Sizinle biraz konuşmak istiyorum Bay Pinkhammer, izin verirseniz tabii,” dedi odada benimle kalan adam.

“İstiyorsanız benim için fark etmez,” dedim, “yalnız kusura bakmayın biraz rahatıma bakacağım, çünkü çok yorgunum.” Pencerenin önündeki bir kanepeye uzandım ve bir puro yaktım. Adam bir sandalye alıp yakınıma oturdu.

“Hemen konuya girelim istersen,” dedi yatıştırıcı bir ses tonuyla. “Senin adın Pinkhammer değil.”

“Bunu senin kadar ben de biliyorum,” dedim soğuk bir ifadeyle. “Ama herkesin bir adı olmalı. Şahsen ben de Pinkhammer adını çok sevdiğimi söyleyemeyeceğim. Ama insan kendi kendini vaftiz ederken en şahane isimler aklına gelmiyor işte. Scheringhausen veya Scroggins de olabilirdi maazallah. Pinkhammer bence yine de gayet iyi.”

“Adın,” dedi adam çok ciddi bir ifadeyle, “Elwyn C. Bellford. Denver’ın

birinci sınıf avukatlarından birisin. Bir afazi nöbeti geçirdin, bu nöbet kimliğini unutmana neden oldu. Bu nöbeti geçirmenin nedeni aşırı çalışmak ve belki de doğal eğlence ve hazlardan uzak bir hayat sürmekti. Az önce odadan çıkan kadın senin karın.”

“O tam da benim güzel kadın tanımıma uyan biri,” dedim konuyu bir süre kafamda tarttıktan sonra. “Saçındaki kahverengi gölgeyi özellikle çok beğendim.”

“O gurur duyulacak bir kadın. Sen kaybolduğundan beri, yaklaşık iki haftadır, gözlerine uyku girmedi. Denverlı bir yolcu olan Isidore Newman’dan aldığımız bir telgrafla senin New York’ta olduğunu öğrendik. Telgrafta seninle bir otelde karşılaştığını, senin onu tanımadığını yazıyordu.”

“Sanırım o olayı hatırlıyorum,” dedim. “Adam bana ‘Bellford’ ismiyle hitap etmişti yanılmıyorsam. Peki kendini tanıtmanın zamanı gelmedi mi sence?”

“Benim adım Robert Volney, Doktor Volney. Yirmi yıllık dostunum, on beş yıldır da doktorun. Telgrafı alır almaz Bayan Bellford’la birlikte izini sürmeye geldim buraya. Hadi Elwyn, eski dostum, hatırlamaya çalış!”

“Çalışsam ne fayda!” dedim biraz surat asarak. “Doktor olduğunu söyledin. Afazi iyileştirilebilir bir hastalık mı? İnsan hafızasını kaybettiğinde, hafızası tekrar hızla mı yerine gelir, yoksa yavaş yavaş mı?”

“Bazen yavaş yavaş ve kısmen yerine gelir, bazen de gittiği gibi hemen yerine gelir.”

“Benim hastalığımın tedavisini üstlenecek misiniz peki Doktor Volney?” diye sordum.

“Dostum,” dedi, “seni iyileştirmek için gücümün sınırları dahilinde ve bilimin izin verdiği yere kadar elimden geleni yaparım.”

“Çok iyi,” dedim. “O zaman beni hastanız olarak kabul edin. Her şey kontrol altında artık, uzman bir kişinin kontrolü altında.”

“Elbette,” dedi Doktor Volney.

Kanepeden kalktım. Sehpanın üzerinde içinde beyaz güller bulunan bir vazo vardı; dalından yeni koparılmış, hoş kokulu bir demet beyaz gül. Onları alıp pencereden dışarı fırlattım ve tekrar kanepeye uzandım.

“Bir an önce tedaviye başlasak iyi olur Bobby.” dedim. “Çok yoruldum artık. Şimdi git de Marian’ı buraya getir.” Sonra iç geçirip bacağına hafifçe vurarak, “Doktor, eski dostum, ne kadar muhteşemdi, anlatamam.” dedim.

TROBADORLARIN SONUNCUSU

Sam Galloway kararlı bir şekilde atını eyerledi. Üç aydır konuk olduğu Altito Çiftliği'nden ayrılıyordu. Bir konuğun nohut kahvesi içmeye, içine katılan sodanın sarı sarı sırıttığı kurabiyeler yemeye üç aydan fazla dayanması da düşünülemezdi elbette. İriyarı bir zenci olan erkek aşçı Nick Napoleon kurabiye yapmasını hiç beceremezdi zaten. Nick'in Willow Çiftliği'nde aşçılık yaptığı sıralarda bir seferinde altı haftalık bir konukluk süresi sonunda yine aynı şekilde Nick'in mutfağından kaçmak zorunda kalmıştı Sam.

Sam'in yüzünde pişmanlıkla daha da derinleşen ve değeri anlaşılmamış bir uzmanın sabır nedir bilen bağışlayıcılığıyla biraz olsun hafifleyen bir keder ifadesi vardı. Buna rağmen kararlı bir şekilde eyer kolanlarını sıktı, yuları eyer boynuzuna sardı, yağmurluğuyla paltosunu eyerin arkasına bağladı, kırbacını sağ bileğine doladı. Merrydew'lar (Altito Çiftliği'nin sahipleri), kadını erkeği, çoluğu çocuğu, uşağı misafiri, işçisi, köpeği ve kısa süreli misafiri, hepsi bir arada, yüzlerinde melankoliye varan derin bir üzüntü ile çiftlik evinin "veranda"sında toplanmıştı. Zira, Sam Galloway'in Frio ırmağıyla Bravo del Norte ırmağı arasındaki bölgede bir çiftliğe, kampa ya da bir kulübeye gelişi nasıl büyük bir sevinç yaratıyorsa, ayrılışı da aynı şekilde derin bir üzüntü yaratıyor, herkesi yasa boğuyordu.

Namussuz bir pireyi kovmaya çalışan çoban köpeğinin arka ayağının çıkardığı sesten başka hiçbir sesin duyulmadığı mutlak sessizlik içinde Sam Galloway gitarını şefkatle ve özenle kaldırıp yağmurluğuyla paltosunun üzerine yanlamasına yerleştirdi ve dikkatle bağladı. Gitar yeşil renkli şık bir kılıfın içindeydi; gitarına ne kadar önem verdiğine dikkat ettiyseniz Sam'in nasıl biri olduğunu anlamışsınızdır.

Sam Galloway trobadorların sonuncusuydu. Trobadorları biliyorsunuzdur elbette. Ansiklopedilerde bunların en çok on birinci ve on üçüncü yüzyıllar arasında ortaya çıkmış oldukları yazar. Yalnız bunların ortaya ne çıkardığı pek anlaşılmaz, ama kılıç olmadığı kesindi: Belki bir keman yayı, spagetti, belki bir eşarp. Her neyse, Sam GaIloway bunlardan biriydi işte.

Sam dini uğruna ölüme giden bir şövalye edasıyla atına bindi. Ne var ki, onun yüzündeki bu ifade, atının yüzündeki ifadeyle karşılaştırıldığında neşeli bile sayılabilirdi. Atlar binicilerini çok iyi tanır; bu bakımdan, çayırlarda sığır kovalayan atlarla sığırtmaç atlarının Sam'in atını, üzerinde neşeyle at süren ağzı

bozuk, sapına kadar kovboy olan birini değil de, gitar çalan birini taşıdığı için küçümsemeleri olmayacak şey değildi. Hiçbir binici atı için bir kahraman değildir. Mağazalardaki yürüyen merdivenler bile bir trobadoru tökezlettiği için mazur görülebilir.

Nereden mi biliyorum, ben de bir trobadorum da ondan, siz de öylesiniz. Ezberlediğiniz hikâyeleri, kâğıt oyunlarındaki hileleri öğrenmek için nasıl çalıştığınızı, piyanoda çıkarmaya çalıştığınız parçayı (nasıldı dur bakayım, ti-tum-te-tum), zengin Jane Teyze'nizi ziyaret ettiğiniz zamanlar ona anlattığınız Onar Dakikalık Arap Hikâyeleri'ni bir hatırlayın. Şunu unutmayın: Omnæ personæ in tres partes divisæ sunt. Yani: Baronlar, trobadorlar ve işçiler. Baronlar böyle saçmalıkları okumazlar; işçilerin ise okumaya vakitleri yoktur: İşte bundan dolayı sizlerin de birer trobador olduğunuzu, bu yüzden de Sam Galloway'i anlayacağınızı biliyorum. İster şarkı söyleyelim, ister sahnede rol keselim, ister dans edelim, yazı yazalım, ders verelim, resim yapalım, istisnasız hepimiz trobadoruzdur; onun için gelin trobadorluğun iyice suyunu çıkaralım.

Sam'in dizlerinin basıncıyla yönettiği Dante Alighieri suratlı at, bu gezginci saz şairini güneydoğu yönünde on altı mildir sırtında taşıyordu. Doğanın iyiliği üstündeydi. Mini mini, sevimli, cici kırçiçekleri millerce uzanan hafif dalgalı araziyi güzel kokulara boğmuştu. Hafif hafif esen gündoğusu, bahar sıcağını azaltıyordu; Meksika Körfezi'nden gelen yün gibi bembeyaz bulutlar nisan güneşinin dik ışınlarını engelliyordu. Sam atının sırtında şarkı söylüyordu. Atsinekleri yaklaşmasın diye atının başlığı altına maki sürgünleri iliştirmişti. Yapraklardan oluşan bu taçla Dante'ye iyice benzeyen uzun suratlı dört ayaklı yaratığın Beatrice'i düşünür gibi bir hali vardı.

Arazinin elverdiği ölçüde düz bir çizgi üzerinde ilerleyen Sam ihtiyar Ellison'ın koyun çiftliğine vardı. O sırada içinden bir koyun çiftliğini ziyaret etmek gelmişti. Altito Çiftliği çok kalabalıktı, gürültülüydü, tartışmadan, çekişmelerden geçilmiyordu. Sam Galloway şimdiye kadar ihtiyar Ellison'ın çifitliğini hiç şereflendirmemişti; ama kendisini iyi karşılayacaklarını biliyordu. Bir trobador kendi kendinin şahididir, kıymeti kendinden menkuldür. Şatolarda çalışan işçiler onu görünce hemen asma köprüyü indirirler, baron ziyafet salonunda, sofrada onu sol yanına oturtur. İşçiler ona yaban domuzu kelleleri, şarap testileri taşırken, hanımefendiler de onun anlattığı hikâyelere güler, şarkılarına alkış tutarlar. Oymalı meşe koltuğunda oturan baron bu arada bir iki kere başıyla onaylasa da, bunda asla kötü bir niyeti yoktur.

İhtiyar Ellison trobadoru büyük bir gurur duyarak evine buyur etti. Öteki

çiftlik sahiplerinden Sam Galloway'in övgüsünü çok dinlemiş, bu trobadoru konuk etmekten duydukları kıvancı görmüş, ama kendi mütevazı baronluğunun da günün birinde böyle bir şerefe ulaşacağı hiç aklına gelmemişti. İhtiyar Ellison'dan baron

diye söz ediyorum, zira Ellison da baronların sonuncusudur. Bulwer-Lytton, ihtiyar Ellison'ın çağına yetişemeden öldüğü için onu tanıma şerefine nail olamamıştı, yoksa baronların sonuncusu sıfatını kalkıp da Warwick Dükü'ne vermezdi. Bir baronun hayattaki görevi ve işleri, işçilere iş, trobadorlara da barınak sağlamaktır.

İhtiyar Ellison, geçmiş günlerin gülümsemelerini kırışık bir kumaşı andıran yüzünün dikişleri arasında saklayan, sarıya çalan kısa, beyaz sakallı, ufak tefek bir ihtiyardı. Çiftlik evi, koyun diyarının en uzak ve en ıssız köşesinde, Hackberry korusu içinde, iki odadan ibaret küçük bir yapıydı. Ev halkı, Kiowa kabilesinden Kızılderili bir erkek aşçı, dört çoban köpeği, evcil bir koyun ve çit kazığına bağlı duran, yarı evcil bir çakaldan ibaretti. Biri devlete kira ödeyerek tuttuğu binlerce dönümlük bir arazi, diğeri satın almadığı gibi kira da ödemeden üstüne oturduğu on binlerce dönümlük bir arazi olmak üzere iki parçadan meydana gelen çiftlik arazisi üzerinde beslediği 3.000 koyunu vardı Ellison'ın. Yılda üç dört kere, Ellison'ın dilinden anlayan bir atlı, çiftliğinin kapısına gelir ve onunla üç beş laf eder giderdi. Bunlar ihtiyar Ellison için unutulmaz günler olurdu. Bir trobadorun (ansiklopedilere göre on birinci yüzyılla on üçüncü yüzyıl arasında yaşamış olması gereken bir trobadorun) Ellison'ın baronluk şatosu kapıları önünde atını durdurduğu günün yaşlı adamın hayatında nasıl bir gün olacağını da varın siz düşünün.

Sam'i görünce ihtiyar Ellison'ın gülümsemeleri geri geldi ve yüzünü kırışıklarla doldurdu. Ayaklarını sürüyerek, topallaya topallaya telaş içinde evinden fırlayıp Sam'i karşıladı.

"Merhaba, Bay Ellison," diye neşeli bir tavırla seslendi Sam Galloway. "Geçerken uğrayıp bir hal hatır sorayım dedim. Dikkat ettim de topraklarınız iyi yağmur alıyor. Baharda dünyaya gelecek kuzularınız için mükemmel otlar yetişiyordur bu topraklar üzerinde herhalde."

"Aman efendim, kimler gelmiş," dedi ihtiyar Ellison. "Seni gördüğüme çok sevindim, Sam. Ücra bir yerde bulunan böyle eski bir çiftliğe gelir miydin? Hoş geldin, sefalar getirdin. İn atından. Mutfakta bir çuval taze yulafım var, getirip vereyim mi atına?"

“Atıma yulaf mı?” dedi Sam alaycı bir edayla. “Gerek yok efendim. Ot yiye yiye domuz gibi semirdi. Yeterince yürümediği için zaten formdan düştü. Sakıncası yoksa, senin atlarının otladığı çayıra bağlamak istiyorum onu.”

Şuna eminim ki, on birinci yüzyılla on üçüncü yüzyıl arasında yaşamış hiçbir baron, hiçbir trobador ve hiçbir işçi birbirleriyle o akşam kocamış Ellison’ın çiftliğinde bir araya gelen bu grup kadar kaynaşmamışlardır. Kiowalı’nın pişirdiği bisküviler hafif, lezzetli, kahvesi de adam gibiydi. İhtiyar Ellison’ın güneşten kararmış yüzünde misafirini en iyi şekilde ağırlama arzusunun ve muazzam bir memnuniyetin ifadesi vardı. Trobadora gelince, o da kendi kendine, gerçekten de iyi bir yere düştüğünü söylüyordu. İyi pişirilmiş bol yemek, hiç uğraştırmayan, kolayca eğlendirilebilen bir ev sahibi ve Sam’in hassas ruhunun o sırada şiddetle özlediği dinlendirici hava, bunların hepsi, çiftlikten çiftliğe dolaşırken pek seyrek bulabildiği, her bakımdan doyurucu, son derece rahat bir ortam sağlamıştı ona.

O muhteşem akşam yemeğinden sonra Sam yeşil torbanın ağzını çözdü, gitarını çıkardı. Ama öyle altta kalmamak amacıyla çıkarmadı, dikkatinizi çekerim, ne Sam Galloway ne de başka bir trobador merhum Tommy Tucker’la yakın akraba değildir. Tommy Tucker’ı, kimliği pek bilinmemekle beraber itibar sahibi bir kişi olan Mother Goose’un eserlerinden bilirsiniz. Tommy Tucker yemek karşılığında söylerdi. Hiçbir gerçek trobador böyle bir şey yapmaz. Gerçek bir trobador yemeğini yer, sonra da sanat aşkı için söyler.

Sam Galloway’in repertuvarı elli kadar fıkrayla, otuz kırk şarkıdan oluşuyordu. Ama bununla yetinmezdi o. Ortaya atacağınız herhangi bir konu üzerinde yirmi sigara içimi süre boyunca konuşabilirdi. Canı yatmak istedi mi, hiçbir şekilde oturmaz, oturmak istedi mi de hiçbir şekilde ayakta durmazdı. Sam Galloway üzerinde fazlaca durmak istiyorum, zira ucu körelmiş bir kalemle, tükenmiş bir kelime dağarcığının elverdiği oranda onun iyi bir portresini çizmeye çalışıyorum.

Onu görmenizi isterdim: Ufak tefek, sağlam yapılı ve tasavvur edilemeyecek derecede tembeldi. Üzerinde önü baştan aşağı kurşun renkli bir iple ayakkabı bağlar gibi bağlanmış yünlü kumaştan lacivert bir gömlek, bozulmayan kumaştan kahverengi bir elbise, Meksika tarzı mahmuzları olan yüksek ökçeli çizmeler, başında da hasır bir Meksika sombrerosu vardı.

O akşam Sam’le ihtiyar Ellison sandalyelerini Hackberry ağaçlarının altına çektiler. Sigaralarını yaktılar ve trobador gitarının tellerine keyifle dokundu. Söylediği şarkıların çoğu Meksikalı koyun çobanlarıyla vaquerolardan öğrendiği

melankolik, pest perdeden söylenen cancionelerdi. Bu şarkılardan özellikle bir tanesi kimsesiz baronu büyüledi, ruhuna huzur verdi. Bu, “Uç, uç, küçük güvercin” anlamına gelen, “Huile, huile, palomita” kelimeleriyle başlayan, koyun çobanlarının en sevdiği şarkıydı. Sam bu şarkıyı o akşam ihtiyar Ellison için birkaç kere okudu.

Trobador, yaşlı adamın çiftliğinde yaşamaya başladı. Burada sığır krallarının o gürültülü kamplarında bulamadığı bir huzur ve sükûnet vardı, burada oralarda göremediği kadar takdir görüyordu. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir seyirci, hiçbir şair, müzisyen ya da sahne sanatçısının eserini, yaşlı adamın Sam’in şarkılarını övdüğü kadar övgülere boğmamıştır. Yoksul bir baltacının ya da basit bir köylünün kulübesine bir kral gelse ancak Sam’in gördüğü kadar itibar görür, ancak o derece şükran ve minnetle karşılanırdı.

Sam Galloway zamanının büyük bölümünü Hackberry ağaçlarının serin gölgesine yerleştirdiği çadır beziyle kaplı yatağında geçiriyordu. Kahverengi sigaralarını o yatağın üstünde sarıyor, o yatağın üstünde çiftlikte ancak bulabildiği can sıkıcı kitapları okuyor, gitarıyla ustaca icra ettiği repertuvarındaki şarkılara yeni emprovize parçaları ekleme işini yine o yatağın üstünde gerçekleştiriyordu. Sam’e büyük bir efendinin hizmetindeki bir köle gibi hizmet eden Kiowalı; istediği zaman ona sundurmanın saçağı altına asılı testiden serin su, içerden de yiyecek götürüyordu. Batıdan esen hafif meltemler Sam’i serinletiyor, alaycı kuşlar sabah akşam onun gitarının tatlı nağmeleriyle (her ne kadar hiçbir zaman onunla aşık atamıyorlarsa da) rekabet ediyordu; Sam’in bütün dünyası adeta nefis kokulu bir sessizlikle dolup taşıyordu. İhtiyar Ellison saatte bir mil yapan atının sırtında, koyun sürülerinin arasında dolaşırken, Kiowalı mutfağın bir ucunda kızgın güneş altında siestasını yaparken, Sam de yatağına uzanır, içinde yaşadığı bu dünyanın ne kadar mutlu bir dünya olduğunu ve hayattaki görevleri insanları eğlendirmek, onlara zevkli anlar yaşatmak olan kişilere karşı ne kadar şefkatli olduğunu düşünürdü. Burada öteden beri özlemini çektiği iyi yiyecek ve iyi bir barınak bulmuştu; burada çaba harcamak, endişe duymak diye bir şey söz konusu değildi; burada sonsuz bir cömertlik ve on altıncı kere tekrar edilen bir şarkı ya da fıkrayı bile ilk kez okunuyormuş veya anlatılıyormuş gibi büyük bir zevkle dinleyen bir ev sahibi vardı. Eski devirlerde, gezileri sırasında böylesine hükümdarlara yaraşır bir şatoya konuk olmuş bir başka trobador var mıydı? Sam böyle yatağına uzanmış düşüncelere dalarken, avluda minik kahverengi tavşanlar çekingen çekingen oynaşırlardı; yirmi metre öteden, tek sıra halinde, bir tepeli mavi bıldırcın sürüsü geçerdi; tarantula avına çıkmış bir paisano çitin üstüne hoplar ve rengârenk, uzun

kuyruğunu sallayarak onu selamlardı. Dante suratlı at ise otuz beş dönümlük otlakta o kadar semirmişti ki, artık yüzü adeta gülümsüyordu. Trobador gezgin hayatının son demlerini yaşıyordu.

İhtiyar Ellison çiftliğindeki tek vaciero'ydu. Yani, koyun kamplarına odun, su ve kumanyayı kendisi götürür, bu iş için yardımcı tutmazdı. Küçük çiftliklerde genellikle işler böyle yürür.

Bir sabah ihtiyar Ellison, elenmemiş un, barbunya, kahve ve şekerden oluşan her zamanki haftalık kumanyayı alarak Incarnation Felipe de la Cruz y Monte Piedras'ın (Ellison'ın sığırtmaçlarından biriydi) kampına doğru yola çıktı. Yolda giderken Fort Ewing'e iki mil kala, Kentucky cinsi, yerinde duramayan, atılgan bir ata binmiş olan Kral James lakaplı müthiş adamla yüz yüze geldi.

Kral James'in asıl adı James King'di ama kendisine daha çok uyduğu için ve majestelerinin daha çok hoşuna gider diye insanlar ona Kral James adını takmıştı. Kral James, San Antone şehrindeki Alamo meydanı ile Brownsville'deki Bill Hopper'ın barı arasındaki bölgede yaşayan sığır yetiştiricileri arasında en zengin sürüye sahip olanıydı. Teksas'ın güneybatı bölgesinin en gür sesli, en saldırgan, en kendini beğenmiş kabadayısıydı aynı zamanda. Övünmeye başladığında iyiliği tutardı; ne kadar çok gürültü patırtı çıkarırsa o kadar tehlikeli olurdu. Hikâyelerde genellikle alçak sesli, açık mavi gözlü, yumuşak başlı tiplerin tehlikeli oldukları sonlara doğru anlaşılır; oysa gerçek hayatta ve bu hikâyede durum hiç de öyle değil. Bana gürleyip duran, saldırgan, iriyarı bir kabadayıyla mı, yoksa köşede sessiz sedasız oturan, mavi gözlü, zararsız yabancıyla mı dalaşırsınız diye sorarsanız, ben her seferinde köşedekini seçerim doğrusu.

Kaldığımız yerden devam edecek olursak, Kral James yüz kiloluk iri gövdesi, güneşte kızararak ekim çileği kadar pembeleşmiş yüzü, sarı saçları, iki kızıl kaşın altında yer alan iki yatay çizgiden ibaret gözleriyle korkunç bir adamdı. O gün sırtına açık kahverengi bir gömlek giymişti ve gömleğinin rengi sıcak güneş altında gövdesinin terleyen kısımlarına rastlayan yerlerde daha koyulaşmıştı. Bu sefer kıyafetinde farklı bir şeyler vardı ama: Çadır bezinden kahverengi pantolonunun paçalarını upuzun çizmelerinin konçlarına sokmuş, boynuna kırmızı bir mendil bağlamış, beline çift tabanca takmış, eyerinin ön kayışına kocaman bir çifte yatırmıştı, fişekliğinde milyonlarca mermi pırıl pırıl parlıyordu; ancak bu ıvır zıvırların hiçbirine takılmazdı aklınız, bakışlarınız onun göz yerine kullandığı iki küçük yatay çizgiye sabitlenir kalırdı.

İhtiyar Ellison'ın yolda karşılaştığı adam böyle bir adamdı işte; baronun altmış

beş yaşında, kırk beş kilo ağırlığında olduğunu, Kral James'in ününü duyduğunu, karıncayı bile incitmeyecek kadar canlılara saygı duyduğunu, yanında silahı bulunmadığını, yanında silah olsa bile kullanmayacağını şöyle bir gözünüzün önüne getirdiğinizde, trobadorun tebessümle doldurduğu kırışıklıklarının yeniden eskisi gibi basit kırışıklık halini almasını eleştirmezsiniz. Ama o tehlikeden kaçan baronlardan değildi. Saatte bir mil yapan atının dizginlerini çekti (ki bu hiç de güç bir iş değildi) ve korkunç hükümdarı selamladı.

Kral James onun selamına krallara yaraşır bir ilgisizlikle karşılık verdi. "Bu arazide koyun otlatan miskin moruk sensin, değil mi?" dedi. "Hangi hakla koyun besliyorsun burada? Bu arazide kendine ait ya da kiralanmış toprağın mı var sanki?"

İhtiyar Ellison, "Devletten kiraladığım iki parsel toprağım var," dedi sakin bir sesle.

"Nasıl varmış, yok öyle bir şey," dedi Kral James. "Kira kontratın dün bitti; araziyi devralmak için tapu dairesine hemen bir adam yolladım. Teksas'ta bir karış otlağın bile yok. Senin gibi koyuncu tayfası çekip gidecek artık buralardan. Burası sığırcılar memleketi, sizin gibi hödüklere yer yok burada. Koyunlarının ayak bastığı bütün bu topraklar benim artık. Kırka altmış mil tel örgü çekeceğim arazinin çevresine; eğer bu tel örgüden içeri bir tek koyun adım atacak olursa, buradan ancak ölüsü çıkar. Koyunlarını buradan çıkarmak için sana bir hafta süre tanıyorum. Bu süre zarfında gittin gittin, yoksa buraya Winchesterlı altı adamımı yollayacağım, koyunlarını birer birer biftek yapacaklar. O sürenin bitiminde seni de burada görürsem, senin de sonun koyunlarınki gibi olur."

Kral James çiftesinin kabzasına tehditkâr bir tavırla vurdu.

İhtiyar Ellison Incarnación'un kampına doğru yoluna devam etti. Birkaç kez derin derin iç geçirdi, yüzündeki kırışıklıklar derinleşti. Eski düzenin değişeceğine dair dedikodular daha önce de kulağına gelmişti. Bedava otlaklar döneminin sonu görünmüştü. Omuzlarının üzerinde başka dertler de vardı. Sürüleri artacağı yerde eksiliyordu; her kırkışta yün fiyatları biraz daha düşüyordu; bu da yetmiyormuş gibi çiftlik erzaklarını satın aldığı Frio City'deki erzak dükkânı sahibi Bradshaw altı aylık borcunu ödemesi için onu sıkıştırmaya başlamış, krediyi keseceğini söylemişti. Kral James'in aniden indirdiği bu darbe onu iyice göçertmişti.

İhtiyar adam güneş batarken çiftliğe döndüğünde Sam Galloway'i yatağına

uzanmış, sırtını yün çuvallarıyla dürülü battaniyelere yaslamış, gitarını tıngırdatıyor buldu.

Trobador neşeli bir tavırla, “Merhaba, Ben Amca,” diye seslendi. “Bu akşam erken döndün. Bugün İspanyol Fandangosu üzerine yeni bir çeşitleme deniyorum. Neredeyse tamamlamak üzereyim. Dinle bak.”

“Güzel, çok güzel,” diyerek mutfak merdiveninin basamaklarına çöken yaşlı adam bir İskoç terrierinin bıyıklarını andıran beyaz favorilerini sıvazlamaya başladı. “Kalıbımı basarım ki, doğuda da batıda da senin eline su dökecek müzisyen yoktur, Sam.”

“Bilmem,” dedi Sam düşünceli bir ifadeyle. “Ama, doğu müziğinden de, batı müziğinden de bir şeyler almışız. Beş telli herhangi bir çalgıyı doğulu ve batılı herhangi bir müzisyen kadar iyi çalabilirim. Yalnız seni biraz neşesiz gördüm, Ben Amca, yoksa rahatsız filan mısın?”

“Biraz yorgunum, o kadar, Sam. Eğer çalmaktan yorulmadınsa, şu ‘Huile, huile, palomita,’ diye başlayan Meksika parçasını çal bir iki sefer de dinleyelim. Uzun süre at binip yorulduğum ya da bir şeye canım sıkıldığı zaman bu şarkı beni hep dinlendiriyor, sinirlerimi yatıştırıyor nedense.”

“Ah, seguramente, señor,” dedi Sam. “Kaç kere istersen çalarım senin için o şarkıyı. Ha, unutmadan hemen söyleyeyim, Ben Amca, Bradshaw’a uğradığın zaman kulağını çek, zira son yolladığı domuz pastırması epeyce sertti.”

Altmış beş yaşında, bir koyun çiftliğinde tek başına yaşayan ve başında bin bir türlü derdi olan yaşlı bir adam derdini uzun zaman saklayamaz. Bu bir yana, trobadorlar çevrelerindeki mutsuzluğu hemen fark ediveren gözlere sahiptir, zira bu mutsuzluk onların rahatlarını kaçırır. Nitekim, ertesi gün Sam neden neşesiz ve dalgın olduğu konusunda yaşlı adamı sorguya çekti. Bunun üzerine ihtiyar Ellison, Kral James’in tehditlerini ve talimatlarını anlattı, son zamanlarda hayatında bir uğursuzluktur, bir felakettir gittiğini söyledi. Trobador, yaşlı adamın anlattıklarını düşünceli düşünceli dinledi. Kral James hakkında o da bir sürü şey duymuştu.

Topraklarına el koyan hükümdarın kendisine tanıdığı yedi günlük zamanın üçüncü gününde, ihtiyar Ellison iki kişilik hafif arabasıyla çiftlik için gerekli kumanyayı almaya Frio City’ye gitti. Bradshaw önce biraz katı davrandıysa da bu tavrını fazla sürdürmedi. İhtiyarın istediklerinin yarısını verdi ve borçlarının vadesini biraz daha uzattı. İhtiyar Ellison’ın Bradshaw’dan aldığı kumanyalar

arasında trobadorun ağzına layık taze, kaliteli bir parça domuz pastırması da vardı.

Yaşlı adam Frio City'den çiftliğe dönerken, şehirden beş kilometre uzakta, karşı yönden gelen Kral James'le karşılaştı. Majesteleri korkunç ve tehditkâr görünmese olmazdı, yine öyle görünüyordu, ama bu sefer göz yerine geçen o ince çizgiler her zamankinden biraz daha fazla aralanmıştı sanki.

"İyi günler," dedi Kral boğuk bir sesle. "Ben de seni görmek istiyordum. Dün Sandyli bir kovboydan senin aslen Mississippi'nin Jackson vilayetinden olduğunu duydum. Bunun doğru olup olmadığını öğrenmek istiyordum."

"Orada doğdum ve yirmi bir yaşıma kadar orada yaşadım," dedi ihtiyar Ellison.

"O kovboyun dediğine göre," diye devam etti Kral, "Jacksonlı Reeves sülalesiyle bir akrabalığın falan varmış galiba. Doğru mu bu?"

"Caroline Reeves Teyze benim üvey teyzemdi," dedi yaşlı adam.

"Caroline Reeves Teyze, benim öz teyzemdi," dedi Kral James. "On altı yaşındayken evden kaçtım. Birkaç gün önce konuştuğumuz meseleleri seninle yeniden gözden geçirelim diyorum. Benim kötü bir adam olduğumu söylerler; bunda yarı yarıya haklılık payı var. Benim arazimde senin koyun sürülerine yetecek bol bol yer var, sürülerin çoğalsa bile yeter elimdeki topraklar. Caroline Teyze bana koyun etli börekler yapardı. Koyunlarını yine oldukları yerde bırakabilir, istediğin kadar araziden yararlanabilirsin. Para durumun nasıl?"

İhtiyar vakur bir şekilde, ama açıksözlülükle bütün sıkıntılarını ona bir bir anlattı.

"Okula gittiğim zamanlar beslenme çantama fazladan yiyecek koyardı; Carolina Teyze'den söz ediyorum," dedi Kral James. "Bugün Frio City'ye gidiyorum, yarın akşam dönerken senin çiftliğe uğrayacağım. Bankadan 2.000 dolar çekip sana getireceğim; Bradshaw'a da sana istediğin kadar kredi açmasını tembihleyeceğim. Memleketimizde artık atasözü haline gelmiş o sözü biliyorsundur herhalde: Jacksonlı Reeves sülalesi ile King sülalesi birbirine etle tırnak gibi bağlıdır. Ben de bir King olarak ne zaman bir Reeves ile karşılaşsam buna göre davranırım. Yarın gün batarken beni gözle, hiçbir şeye de kafanı takma sakın. Kuraklık, otlakların canına okumadığı sürece endişelenecek bir şey yok."

İhtiyar Ellison büyük bir mutluluk içinde çiftliğine doğru sürdü arabasını. Yüzündeki kırışıklar bir kez daha gülümsemelerle dolmuştu. Krallığın büyüsü ve tüm insanların yüreğinin bir köşesinde duran iyilik sayesinde bütün dertleri bir anda ortadan kalkıvermişti.

Çiftliğe varınca Sam Galloway'i ortalıkta göremedi. Sam'in gitarı geyik derisi kayışından bir ağaç dalına asılıydı, rüzgâr esip tellerine çarptıkça iniltiler çıkarıyordu.

Kiowalı dilinin döndüğünce durumu anlatmaya çalıştı.

"Sam var tutmak at," dedi, "ve bana demek gidecek Firiyo Siti'ye. Ne için gidecek, yok bilmek kimse. Bana demek dönecek akşama. Belki. Bu kadar."

Gökte ilk yıldızlar parlamaya başlarken, trobador barınağına döndü. Atını çayıra saldı ve uzun mahmuzlarına savaş marşı çaldıra çaldıra eve girdi.

İhtiyar Ellison mutfaktaki masanın başına oturmuş, yemek öncesi keyif kahvesini yudumluyordu. Keyfi, neşesi yerine gelmişti ihtiyarın.

"Merhaba, Sam," dedi. "Döndüğüne ne kadar sevindiğimi bilemezsin. Sen gelip de neşe getirmeden önce bu çiftlikte bugüne dek nasıl yaşayabildiğime şaşıyorum. Bu kadar geciktiğine bakılırsa, bahse girerim ki, Frio City'deki kızlarla oynaşıyordun."

Derken yaşlı adam Sam'in yüzüne tekrar baktı ve onun tamamıyla değişik bir kişiliğe, bir eylem adamı kişiliğine bürünmüş olduğunu gördü.

Sam belinden ihtiyar Ellison'ın şehre inerken evde bıraktığı altıpatları çözerken, biz de kısa bir ara verip şu görüşü ileri sürebiliriz: Eğer bir trobador, gitarını bırakıp da kılıcına el atıyorsa bunun sonu mutlaka felakettir. Korkmamız gereken, ne Athos'un ustalıklı kılıç hamlesidir ne Aramis'in ustalığına eklenen soğukkanlılığı ne de Portos'un demir bileğidir; asıl korkmamız gereken, Gaskonyalının ateşli kanı, yani bir trobadorun yol yöntem tanımayan vahşi saldırısı, yani Dartanyan'ın kılıcıdır.

"Bitirdim işini," dedi Sam. "Bu işi bitirmek için gitmiştim zaten Frio City'ye. Herifin seni küçük düşürmesine göz yumamazdım, Ben Amca. Summer'ın barında önüne dikildim. Ne yapmam gerektiğini çok iyi biliyordum. Başkasının duyamayacağı şekilde bir iki laf ettim ona. Önce o el attı silahına (en aşağı yarım düzine adam da gördü bunu) ama ben silahımı ondan daha çabuk çektim. Akciğerlerine yan yana üç kurşun yerleştirdim; üç kurşun yarasını tek avucunla

kapatabilirdin, öyle yakındı kurşun yaraları. Bir daha seni rahatsız edemez artık.”

“Bu-sözünü-ettiğin-adam-Kral-James mi?” diye sordu ihtiyar Ellison kahvesini yudumlarken.

“Üstüne bastın. Beni vilayet yargıcının huzuruna çıkardılar; önce onun davrandığını gören bütün tanıklar da oradaydı. Tabii, mahkemeye çıkabilmek için benden 300 dolar kefalet istediler, ama orada bulunan arkadaşlardan dört beş tanesi hemen bana kefil oldu. Kral James bir daha seni rahatsız edemeyecek, Ben Amca. Kurşun deliklerinin birbirine ne kadar yakın olduğunu görecektin. Benim gibi çok gitar çalmak tetik çeken parmağa oynaklık kazandırıyor anlaşılan, sen ne dersin Ben Amca?”

Şatoda Kiowalı’nın kızarttığı geyik pirzolasının cızırtısından başka ses yoktu.

İhtiyar Ellison titrek eliyle ak favorilerini sıvazlarken, “Sam,” dedi, “şu gitarını alıp da bana ‘Huile, huile, palomita’ parçasını bir iki kere çalar mısın? Yorgun olduğum, bir şeye canım sıkıldığı zamanlar bu parça beni hem dinlendiriyor hem de sinirlerimi yatıştırıyor nedense.”

Artık söylenecek söz kalmadı, yalnız bir şey daha söylenebilir belki, o da hikâyenin adının yanlış konduğu. ‘Baronların Sonuncusu’ olmalıydı adı. Trobadorların sonu hiçbir zaman gelmeyecektir zira; bana kalırsa onların gitarlarının tıngırtısı zaman zaman dünya işçilerinin kazmalarından, çekiçlerinden çıkan boğuk gürültüleri bastırmaya devam edecektir.

EVLENMENİN EN BİLİMSEL YOLU

“Sana önce de söylediğim gibi,” dedi Jeff Peters, “hilekârlık konusunda kadınlara güvenmem. En basit dalavere işinde bile onlarla ortak olmak veya ortak bir tecrübe yaşamak istemem.”

“Böyle bir iltifatı hak ediyorlar doğrusu,” dedim. “Kadınların erkeklerden daha dürüst olduğunu söyleyebilirim.”

“Niye olmasınlar efendim?” dedi Jeff. “Erkek milleti onlar için durup dinlenmeden rüşvet yiyor veya çalışıyor. Duygularına veya saçlarına çok fazla dokunulmadıkça işleri tıkırındadır. Aksi takdirde beş çocuklu, ipotekli bir evi ve bir sürü borcu olan, şakakları kırlaşmış, zar zor nefes alan, tabansız bir herif olur çıkarsın. Cairo’da Andy Tucker’la yaptığımız çöpçatanlık işi için ayarladığımız dul kadından örnek vereyim,” dedi ve anlatmaya başladı:

“Sermayen varsa (araba dingili kalınlığında bir tomar para mesela) çöpçatanlık bürosu işlerinde çok para var azizim. Bizim 6.000 dolarımız vardı, iki ay içinde bu parayı ikiye katlamayı düşünüyorduk. Tasarladığımız bu işi New Jersey’den dışarı bir adım bile atmadan gerçekleştirecektik.

“Önce şöyle bir ilan hazırladık:

“‘3.000 dolar nakit parası ve değerli gayri menkulleri olan 32 yaşında, evine bağlı, güzel, çekici dul bir kadın evlenmek istiyor. Ticaret kabiliyeti yüksek yoksul erkekler tercih sebebidir, zira hanımefendi gerçek değerlerin alelade insanlar arasında saklı olduğu görüşündedir. Sadık, samimi ve gayri menkullerle parayı işletebilecek kabiliyete sahip olduğu sürece adayların yaş veya görünüşleri önemli değildir. Başvuru adresi aşağıdadır,

RUMUZ: YALNIZ

Peters ve Tucker acentesi Cairo, Illinois.’

“‘Buraya kadar iyi güzel de güzel dul nerede?’ diye sordum bu edebiyat garabetini okuduktan sonra.

“Andy küçümser bir bakışla beni süzdü.

‘Jeff,’ dedi, ‘hiç olmazsa mesleğinde gerçekçisindir diye düşünüyordum. Güzel dula ihtiyacımız mı var sanki? Wall Street’te satılan şu iyice sulandırılmış et sularında et arar mısın? Aramazsın. Eş arama ilanının kadınla alakası ne?’

“‘Dinle beni,’ dedim. ‘Nasıl bir yöntem izlediğimi bilirsin, Andy. Kanunun bir maddesini ihlal eden bir faaliyette bulunacaksam o ihlal edilen maddenin ortada ve görünür olmasını veya o maddeye uygun hareket ediyormuşum hissini vermek isterim. Beş dolar ve bir puroyla halledilecek işlerden daha büyük işlerde yakayı ele vermemek için şehir yönetmeliğini, hatta tren tarifelerini en ince ayrıntısına kadar incelemiş adamım ben. Bu işi de yürütebilmek için güzel bir dul veya güzel olsun olmasın, ilandaki niteliklere uysun veya uymasın mutlaka bir dula ihtiyacımız var, yoksa sulh hâkimiyle papaz olduğumuzun resmidir.’

“Andy biraz düşündükten sonra, ‘İyi,’ dedi, ‘posta idaresi veya sulh yargıçlığı araştırmaya kalkarsa elimizde bir kanıt olur hiç olmazsa. Ama sonu evlilikle bitmeyecek bir evlilik işine zaman ayıracak dulu bulabilecek misin?’

“Andy’ye bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu düşündüğüm birinin varlığından söz ettim. Hayatını panayırlarda yemek yeme ve soda suyu içme yarışmalarına katılarak kazanan Zeke Trotter adlı eski bir arkadaşım bir yıl önce mide ağrısı için sürekli içtiği vücut yağı yerine yaşlı doktorun verdiği mide ilacını içmiş ve karısını dul bırakmıştı. Sık sık evlerine uğrardım. Karısının bize yardım edebileceğini düşünmüştüm.

“Kadının oturduğu kasaba 50 km uzaktaydı. I. Kasabası’na gittim ve Bayan Trotter’ı çamaşır teknesinde aynı horoz ve ayçiçeklerinin bulunduğu aynı evde buldum. Bayan Trotter ilandaki kadına tıpatıp uyuyordu diyebilirim, bir tek güzellik, yaş ve mal varlığı bakımından uymuyordu, o kadar. Ama göze hoş gelen saygıdeğer bir tipi vardı. Zeke’nin hatırasına hürmeten işi ona verme inceliğini göstermem gerektiğini düşündüm.

“‘Bay Peters, teklif ettiğiniz dürüst bir iş midir?’ diye sordu, ona ne istediğimizi anlattıktan sonra.

“‘Bayan Trotter,’ dedim, ‘arkadaşım Andy Tucker ve ben bu büyük ülkede ilanımızı gören en aşağı üç bin erkeğin sizi ve paranızı elde edebilmek için can atacağına eminiz. Bu üç bin kişinin üç bini de tembel, uykucu, hayatta dikiş tutturamamış dolandırıcı, para avcısı olacaktır, emin olun.’

“‘Andy ile ben, bu serserilere bir ders vermeye karar verdik ve Büyük Ahlaki ve Bin Yıllık Kötü Niyetli Evlilik Ajansı adı altında bir dernek kurmadan edemedik. Şimdi ikna oldunuz mu Bayan Trotter?’

“‘Evet Bay Peters, ikna oldum,’ dedi Bayan Trotter. ‘Dürüst ve ahlaki olmayan bir işe sizin zaten girişmeyeceğinizi düşünmeliydim. Ama bu işte benim görevim

ne olacak? Bu üç bin serseriyi teker teker mi reddedeceğim, yoksa toptan, hepsini birden mi?’

“‘Bayan Trotter siz tam anlamıyla bir cazibe nesnesi görevi göreceksiniz,’ dedim. ‘Sakin, güzel bir otelde oturacak ve hiçbir iş yapmayacaksınız. Bütün mektuplarla ve işin diğer gerekleriyle Andy ile ben meşgul olacağız.’

“‘Tabii yol parasını göze alan bazı küstah talipliler Cairo’ya gelip sizi rahatsız edebilirler,’ dedim. ‘Böyle bir durumda onları sille tokat dışarı atmak gibi bazı zahmetlere katlanmak zorunda kalabilirsiniz. Otel masraflarınızın haricinde her hafta 25 dolar alacaksınız.’

“‘Bana beş dakika izin verin,’ dedi Bayan Trotter ayağa kalkarken, ‘pudriyerimi alıp kapının anahtarını komşuya bırakayım. Haftalığım işlemeye başlayabilir.’

“Böylece Bayan Trotter’ı Cairo’ya götürüp Andy’yle benim karargâhımızdan epeyce uzak, namuslu bir otele yerleştirdim. Durumu Andy’ye bildirdim.

“‘Harika,’ dedi. ‘Şimdi işin dürüstlüğü konusunda vicdanını rahatlattıysan, aklında herhangi bir şüphe kalmadıysa işe başlayalım.’

“Böylece ülke genelinde kaç gazete varsa hepsine ilan vermeye başladık. Aynı ilanı her yerde kullandık. Farklı ilan kullanmaya kalksaydık onca memurun kirasının ve onca alet edevatın altından kalkamazdık, sonra sakız çiğneme sesi Posta İdaresi Müdürü’nün canını sıkmaya başlayabilirdi.

“Bayan Trotter’ın hesabına 2.000 dolar yatırıp banka defterini Bayan Trotter’a verdik, ki biri çıkar da işin dürüstlüğünden şüphelenirse işin içinden alnımızın akıyla sıyrılabilelim. Bayan Trotter’ın dürüst ve çok güvenilir biri olduğunu bildiğim için gözüm arkada kalmadı.

“O tek ilan sayesinde Andy ile ben gelen mektuplara cevap yazmak için günde on iki saatimizi harcamak zorunda kalmıştık.

“Günde yaklaşık yüz mektup geliyordu. Memlekette genç bir dulla evlenerek parayı işletmek zahmetine katlanabilecek bu kadar iyi insanın bulunduğundan hiç haberim yoktu doğrusu.

“Bunların çoğu meteliksiz olduklarını, işlerinden ayrıldıklarını ve dünyada onları anlayacak birine rastlayamadıklarını itiraf ediyordu, ama istisnasız hepsi kalplerinin sevgi ve şefkatle dopdolu olduğundan ve eğer talepleri kabul edilirse sevgili dullarını dünyanın en mesut kadını yapacaklarından emindi.

“Peters ve Tucker evlilik ajansı hiçbir talibi cevapsız bırakmadı. Her birine gönderilen mektupta güzel dulun onların göndermiş olduğu dürüst ve ilginç mektuplarından çok memnun kaldığı, kendileriyle ilgili daha ayrıntılı bilgiler içeren başka mektuplar beklendiği ve mümkünse bir resim göndermelerinin iyi olacağı belirtilmişti. Ajans ayrıca ikinci mektubun ilgili kişiye ulaştırılması için komisyon olarak 2 dolar gönderilmesini bildirmeyi de ihmal etmemişti.

“Plan işte bu kadar basit, basit olduğu kadar da güzeldi. Taliplerin yüzde doksanı ne yapıp etti, parayı bulup bize gönderdi. Bütün mesele bundan ibaretti. Yalnız Andy ile ben zarfları açıp içinden parayı alma zahmetinden epeyce şikâyet ettik.

“Bazı talipler şahsen müracaat ettiler. Onları Bayan Trotter’a yolladık, gerisini o halletti; halledemediği iki üç kişi de oldu, tren parasının ödenmesini isteyen tipler gibi mesela, onları da biz hallettik. Bir hafta daha geçtikten sonra günde 200 dolar para gelmeye başladı.

“Bir gün öğleden sonra yine harıl harıl çalışırken, yani ben iki ve bir dolarlıkları puro kutusuna tıkıştırmakla meşgulken ve Andy ‘Evlilik Çanları Çalmaz Oldu’ şarkısını ıslıkla çalarken ufak tefek, kurnaz görünüşlü bir adam içeri girdi ve adeta kayıp bir Gainsborough resminin peşindeymişçesine duvarları kolaçan etti.

“‘Görüyorum ki bugün epey mektup almışsınız,’ dedi adam.

“Uzanıp şapkamı aldım.

“‘Gelin benimle,’ dedim adama. ‘Biz de sizi bekliyorduk. Size malları göstereyim. Siz Washington’dan ayrılırken Teddy nasıldı?’

“Onu Riverview Oteli’ne götürdüm ve Bayan Trotter’la tanıştırdım. Sonra ona içinde 2 bin dolar bulunan banka hesap cüzdanını gösterdim.

“‘Her şey yolunda gibi görünüyor,’ dedi ajan.

“‘Öyle,’ dedim. ‘Evli değilseniz sizi bir süre hanımefendiyle görüştürebilirim. Sizden iki dolar almayız. O da müessesemizin ikramı.’

“‘Teşekkür ederim,’ dedi adam. ‘Evli olmasaydım dediğinizi yapardım. İyi günler Bay Peters.’

“Üçüncü ayın sonunda 5.000 dolardan fazla para yapmıştık. Artık işi bırakmanın zamanının geldiğine karar verdik. Epeyce şikâyet almıştık, Bayan

Trotter da iyice yorulmuştu. Son zamanlarda bir sürü talip onu görmek için gelmeye başlamıştı, bu durum artık canını iyice sıkıyordu.

“Böylece işi bitirmeye karar verdik. Bayan Trotter’ın oteline, son haftalığını verip 2.000 dolarlık çeki almaya gittim.

“Oraya gittiğimde okula gitmek istemeyen bir çocuk gibi ağlıyordu.

“‘Neyiniz var böyle? Birisi size kötü bir şey mi söyledi? Evinizi mi özlediniz?’

“‘Hayır Bay Peters,’ dedi. ‘Hiçbiri değil. Size anlatacağım. Zeke’nin arkadaşıydınız, onun için aldırmıyorum. Bay Peters, ben âşık oldum. Bir adama öyle fena âşık oldum ki ondan ayrılırsam ölürüm. Tam idealimdeki erkek.’

“‘Evlenin öyleyse,’ dedim, ‘tabii o da size aynı duyguları besliyorsa. O da sizi aynen tarif ettiğiniz duygularla seviyor mu?’

“‘Evet, seviyor,’ dedi, ‘ama o ilan için gelip beni görenlerden biri. Onun için 2.000 doları ona vermeden benimle evlenmeyecek. Adı William Wilkinson.’ Sonra gene hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

“‘Bayan Trotter,’ dedim, ‘bir kadının üzüntüsünü benim kadar içinde hisseden kimse yoktur. Hem bir zamanlar çok iyi bir arkadaşımın karısıydınız. Bana kalsa hemen size bu 2.000 doları verir, idealinizdeki erkekle mesut olmanızı dilerdim.’

“‘Bütçemiz de buna müsait, çünkü sizinle evlenmek isteyen sülüklerden 5.000 dolar topladık. Ama önce Andy Tucker’a sormam lazım. İyi adamdır, ama işinde katıdır. Bu işte yarı yarıya ortağız. Andy ile bir konuşayım, neler yapabiliriz bir görelim.’

“Otele dönüp Andy’ye konuyu açtım.

“‘Böyle bir şey bekliyordum,’ dedi. ‘Bir kadınla onun duygularını ve tercihlerini ilgilendiren bir işte çalışıyorsan o işten hayır gelmez.’

“‘Acı bir şey Andy,’ dedim. ‘Bir kadının kalbinin kırılmasına neden olacağız.’

“‘Haklısın Jeff,’ dedi Andy. ‘Ne yapacağımı söyleyeceğim. Senin yüreğin pek yufkadır. Fedakârlıktan çekinmezsin. Bense şüpheci bir adamım. Bir kere de senin dediğin olsun. Git söyle Bayan Trotter’a, o 2.000 doları bankadan alıp sevdiği adama versin, mesut olsunlar.’

“Sevinçle ayağa fırladım ve uzun uzun Andy’nin elini sıktım, sonra Bayan Trotter’a gidip müjdeyi verdim. Daha önce kederden ağladığı gibi bu sefer de

sevinçten ağladı.

“İki gün sonra Andy’yle pılımızı pırtımızı toplayıp gitmeye hazırlandık.

“‘Gitmeden önce Bayan Trotter’a uğrayıp veda etmek istemez misin?’ diye sordum. ‘Seninle tanışmaktan ve sana minnettarlığını ifade etmekten memnun olacaktır.’

“‘Yok istemem,’ dedi Andy. ‘Acele edip trene yetişsek daha iyi olur.’

“Trende oturup kazancımızı sayarken Andy cebinden bir sürü yüzlük dolar çıkarıp bunu da diğerlerinin yanına koymamı istedi.

“‘Bu da ne?’ dedim.

“‘Bayan Trotter’ın iki bini,’ dedi Andy.

“‘Peki sende ne arıyor bu para?’ diye sordum.

“‘Bana verdi,’ dedi Andy. ‘Bir aydan beri haftada üç gün onu ziyaret ediyordum.’

“‘Demek William Wilkinson sendin.’

“‘Evet, bendim,’ dedi Andy.”

ÇİFTLİK SAHİBESİ MADAM BO-PEEP

“Ellen Teyze,” dedi Octavia neşeli bir sesle, oğlak derisi eldivenlerini pencerenin önünde oturan vakur İran kedisine doğru fırlatırken, “Çok fakir biriyim ben.”

Ellen Teyze başını gazetesinden kaldırdı ve yumuşak bir sesle, “Aşırı ifadeler kullanmaya çok meraklısın Octaviacığım,” dedi. “Şekerleme almak için bozuk paraya ihtiyacın varsa eğer, cüzdanım yazı masasının çekmecesinde.”

Octavia Beaupree şapkasını çıkardı, teyzesinin koltuğunun yanındaki tabureye oturdu ve ellerini dizlerinin önünde birleştirdi. Modaya uygun bir yas elbisesi içindeki ince ve kıvrak bedeni bu zor oturuş biçimine rahatça uydu. Yaşama sevgisiyle dolu ışıl ışıl gözleri ve parlak, genç yüzü, içinde bulunduğu durumun gerektirdiği ciddiyete alışmaya çalışıyor gibiydi.

“Benim sevgili teyzem, konu şekerleme değil; hazır elbiseler, bit pazarından alınan eldivenler ve belki de bir an önce yemek yemek için aç kurtlar gibi saatin biri vurmasını sabırsızca beklemelerle kendini hissettirecek olan sefil, sinsi bakışlı, sevimsiz yoksulluk. Avukatımın yanından geliyorum teyzeciğim, ‘Allah rızası için madam, açım. Çiçek ister misiniz hanımefendi? Cebinize çiçek ister misiniz bayım? Üçü beş sente kalemler satıyorum efendim, yoksul dula yardım edin!’ Nasıl, iyi yapabiliyor muyum teyzeciğim, yoksa aldığım güzel konuşma dersleri ekmek paramı kazanmamda bir işe yaramaz mı?”

Ellen Teyze gazetesini yere bırakarak, “Biraz ciddi ol yavrucuğum,” dedi, “ne demek istediğini anlatmak için bu kadar dolaştırma lafı. Albay Beaupree’nin mirası...”

Octavia kelimelerini uygun dramatik hareketlerle daha da vurgulayarak: “Albay Beaupree’nin mirası İspanyol şatoları gibi. Albayın gelir kaynaklarını rüzgar almış götürmüş, hisselerini sel almış, geriye gelir falan da kalmamış. İfadem gerçi, bir saatten beri dinlemekte olduğum hukuki terimlerin teknik tarzını pek yansıtmıyor, ama tercüme edilince aynı anlam çıkıyor ortaya.”

“Octavia!” Ellen Teyze’nin bu sefer hayretler içinde olduğu belli oluyordu. “İnanılır gibi değil. Milyoner gibi bir havası vardı ama. Üstelik onu bizimle De Peysterler tanıştırmıştı!”

Octavia bir kahkaha attı, sonra tam bir hüzne boğuldu.

“Koca bir sıfır teyzeciğim, geriye hiçbir şey kalmamış. Vay Albay vay, ne altın madeniymiş ama! Ben pazarlıkta üzerime düşeni yaptım, bütün mallar tek parça halinde burada: Gözlerim, el ve ayak parmaklarım, gençliğim, köklü bir aile ve sözleşmedeki şarta uygun olarak sosyetedeki tartışma götürmez yerim; sözleşmeye aykırı hiçbir şey yok.” Octavia sabah gazetesini yerden aldı. “Ama ben ‘kendini yiyip bitirenler’den olmayacağım; oyunu kaybettikleri zaman talihlerine kızanlara öyle denirdi, değil mi?” Gazetenin sayfalarını sakin sakin çevirdi. “‘Borsa haberleri’ artık beni ilgilendirmez. ‘Sosyete haberleri’ de geride kaldı. İşte beni ilgilendiren sütun, eleman arayanlar sütunu. Bir Van Dresser’in herhangi bir şeyi ‘aradığı’ olmamıştır tabii. ‘Oda hizmetçileri, aşçılar, stenograflar...’”

“Canım,” dedi Ellen Teyze sesi hafifçe titreyerek, “ne olur böyle konuşma. Durumun pek iyi olmasa bile benim üç bin dolarım...”

Octavia yerinden yay gibi fırladı ve ufak tefek, titiz yaratılışlı yaşlı kızın narin yanağına esaslı bir öpücük kondurdu.

“Benim bir tanecik teyzeciğim, üç bin doların senin katkısız Çin çayı içmeni, İran kedinin sterilize krema yemesini sağlamaya yeter ancak. Beni seve seve yanında barındıracağını biliyorum, ama yine de Peri gibi kapı dibinde müzik dinleyeceğime, İblis gibi cehennemin dibini boylamayı tercih ederim. Hayatımı kendim kazanacağım, yapılacak başka bir şey yok. Ben bir –ah, ah, ah!– az kalsın unutuyordum. Batan gemiden kurtulan bir şey var. Bir hara, yo bir çiftlik, neredeydi, hah Teksas’ta; aziz dostumuz Bay Bannister’ın gayri menkul diye tabir ettiği bir çiftlik. Zavallı adam, ipotek altında bulunmayan yegâne mülkü bana göstermekten ne büyük bir memnunluk duymuştu! Bürosundan ayrılırken elime tutuşturduğu o kâğıtlardan birinde bu çiftlikle ilgili bir şeyler yazıyordu. Bakayım şu kâğıda nerede.”

Octavia alışveriş çantasını buldu, içinden daktiloda yazılmış bir sürü evrakla dolu uzun bir zarf çıkardı.

“Teksas’ta bir çiftlik,” dedi Ellen Teyze içini çekerek. “Bu bana bir gayri menkulden çok bir borç gibi görünüyor. Çıyanların, İspanyol dansının ve kovboyların da en bol olduğu yerdir orası.”

Octavia uçuk eflatun rengi daktilo yazısından okumaya başladı: “Rancho de las Sombras, San Antonio’nun yüz elli kilometre güneydoğusunda ve civardaki en yakın tren istasyonu olan Nopal tren istasyonundan elli kilometre uzaktadır. Çiftlik, Teksas Eyaleti’nden onayı alınmış 30.000 dönümlük sulak arazi ile bir

kısmı yıllık icar altında bulunan, bir kısmı da yirmi yıllık kamu işletme kanunu hükümleri çerçevesinde satın alınmış yirmi iki parselden, başka bir ifadeyle 56.000 dönüm topraktan ibarettir. Çiftlikte sekiz bin cins merinos koyunu ile gerekli atlar, arabalar, araçlar ve genel çiftlik gereçleri bulunmaktadır. Çiftlik evi, iklim şartlarına uygun olarak inşa edilmiş altı odalı kâgir bir yapıdır. Çiftliğe ait bütün arazi dikenli tellerle çevrilidir.

"Çiftliğin bugünkü idarecisi işini bilen, güvenilir bir kişi gibi görünüyor. Başka ellerde olsa ihmalkârlık ve kötü yönetim yüzünden harabeye dönüşebilecek olan çiftliği hızla kâr getirir hale sokmuştur.

"Bu çiftlik Albay Beaupree tarafından Batı sulama sendikasından bir anlaşma sonucu satın alınmış olup adına yaraşır bir yerdir. İyi bir yönetim ve gayri menkul fiyatlarının zaman içindeki doğal artışı sayesinde bu çiftliğin sahibine ileride büyük bir servet getireceği şimdiden söylenebilir."

Octavia okumasını bitirince Ellen Teyze nefesinin izin verdiğince kuvvetle iç geçirdi.

İflah olmaz bir büyük şehirli şüpheciliğiyle, "Ama evrakta ne çıyanlardan söz ediliyor ne de Kızılderililerden. Sonra sen koyun etini hiç sevmezsin, Octavia. Bu... bu çölden nasıl bir kazancın olacak anlayamıyorum doğrusu."

Octavia ise kendinden geçmişti. Gözleri uzaklara sabitlenmiş bir şeyler düşünüyordu. Dudakları aralanmış, yüzü bir kâşifin heyecanı, bir macera tutkununun tutuşturucu, sönmez ateşiyle aydınlanmıştı. Birden büyük bir sevinçle ellerini çırptı.

"Mesele kendiliğinden halloldu teyzeciğim," diye bağırdı. "Bu çiftliğe gidiyorum. Orada yaşayacağım. Koyun etini sevmesini öğreneceğim, hatta çıyanlara alışmaya bile çalışacağım, tabii belli bir mesafeyi koruyarak. Bu tam da aradığım şey. Eski hayatım sona ererken önümde yepyeni bir hayat belirdi. Bu bir ferahlama teyzeciğim, daralma değil. Uçsuz bucaksız kırlarda dörtnala koşan atları, rüzgârın saçları kökünden koparırcasına savuruşunu, toprakla iç içe yaşamayı, otların ve adı sanı belli olmayan sayısız yaban çiçeklerinin büyüme evrelerini yeniden öğrenmeyi bir düşün! Bu tek kelimeyle harika bir şey. Elinde değnekle kurtları koyunlardan uzak tutan, şehirli işi şapka giyen bir koyun çobanı mı olacağım, yoksa pazar gazetelerinde resimleri çıkan, kısa saçlı tam bir Batılı çiftlik kızı mı? Galiba ikincisi. Tek elle öldürdüğüm yaban kedileri atımın terkisinden sallanırkenki halimle çekilmiş resimler de olacak. 'Azmin Zaferi' diye başlıklar atacaklar ve eski Van Dresser konağı ile benim evlendiğim

kilisenin resimlerini basacaklar. Resmimi çekmeyecekler, bir ressama çizdirecekler. Yabani ve yapağılı bir hayatım olacak ve yapağılarını çıkaracağım koyunları kendim yetiştireceğim.”

Ellen Teyze bütün itirazlarını tek bir kelime içine tıkıştırarak, “Octavia!” dedi.

“Hiç itiraz etme teyzeciğim. Gidiyorum. Geceleri mehtabın bakır bir tepsi gibi dünyanın üzerine çöküşünü seyredeceğim ve çocukluğumdan beri kendileriyle tek kelime konuşmadığım yıldızlarla yeniden arkadaş olacağım. Oraya gitmek istiyorum. Burada yaşadığım hayattan bıktım artık. Meteliksiz kaldığıma çok seviniyorum. Bıraktığı bu çiftlikten ötürü Albay Beaupree’yi şükranla anıyor ve söylediği bütün o yalanları bağışlıyorum. Hayatım çetin ve yalnız geçecekmiş, geçsin ne çıkar! Bunu... bunu hak ettim zaten. Yüreğimi o sefil tutkudan başka her şeye kapadım. Ben, ah, gitmek istiyorum ve unutmak, unutmak istiyorum!”

Octavia ansızın dizlerinin üstüne çöktü, alev alev yanan yüzünü teyzesinin kucağına koydu ve hıçkırıklara boğuldu.

Ellen Teyze, Octavia’nın üzerine eğildi, onun bakır rengine çalan kahverengi saçlarını hafifçe okşadı.

Yumuşak bir sesle, “Bunu bilmiyordum,” dedi Ellen Teyze. “Hiç haberim yoktu bundan. Kim bu sözünü ettiğin adam canım?”

Bayan Octavia Beaupree (kızlık adıyla Van Dresser) Nopal’den trenden inince davranışlarının belirgin bir özelliği olan o katiyeti bir an için kaybetti. Burası yakın zamanlarda kurulmuş bir yerleşim yeriydi; temizlenmemiş keresteler ve yelken bezlerinden alelacele kurulmuş bir kasaba izlenimi bırakıyordu. İstasyon çevresinde toplanmış olan halkın her ne kadar saldırgan bir görünümü yoktuysa da, sert davranışlara alışık ve buna her an hazır bulunan vatandaşlardan meydana geldiği belliydi.

Octavia peronda, telgrafhanenin önünde durarak ağır adımlarla miskin miskin gezinen insanlar arasından Rancho de las Sombras’ın idarecisini sezgisiyle bulup çıkarmaya çalışıyordu, zira Bay Bannister daha önce çiftlik idarecisine Bayan Octavia’yı karşılamasını söylemişti. Şu ilerideki mavi gömlekli, beyaz kravatlı, uzun boylu ve ciddi görünüşlü yaşlı adam olabilir diye düşündü Octavia. Ama yok, adam bakışlarını Güneyli âdetlerine uygun bir biçimde, Octavia’nın kendisine sabitlenen bakışlarından kaçırarak yanından geçip gitti. Bekletildiği için canı sıkılan Octavia çiftlik idarecisinin kendisini bulmakta güçlük çekmeyeceğini düşünüyordu. Son moda kül rengi yolculuk elbisesi giymiş genç

hanımlar çok değildi Nopal’de!

İdareciye benzeyen herkesi böyle düşünceli bir ifadeyle süzen Octavia birden hayretten soluğu kesilerek peronda trene doğru gelen Teddy Westlake’i (Teddy Westlake’i ya da onun şevyot elbise, çizme ve kovboy şapkası giymiş, yağız hayaletini) gördü. Bu Teddy, son kez bir yıl önce gördüğü dört dörtlük sporcu, polo şampiyonu olmasına ramak kalmış Theodore Westlake Jr.’dan çok daha başkaydı. Eskisinden daha yapılı, daha bir kendinden emin, kişiliği daha bir oturmuş ve daha kararlı bir Teddy’ydi bu.

Teddy de hemen hemen aynı anda Octavia’yı görmüş ve hemen yolunu değiştirerek o eski, samimi tavrıyla yanına gelmişti. Teddy’deki bu tuhaf değişimi daha yakından görünce Octavia adeta huşu içinde kalır gibi oldu. Teddy’nin güneşten yağızlaşmış kanlı canlı yüzünün koyu rengi, saman sarısı bıyıklarının ve çelik mavisi gözlerinin rengini daha bir belirgin kılıyordu. Teddy daha bir büyümüş ve sanki kendisine daha bir uzak duruyormuş gibiydi. Ama konuşunca eski çocuksu Teddy yine geri geldi. Octavia ile ikisi çocukluk arkadaşıydılar.

Şaşkınlığı aklına üstün gelen Teddy, “Tave! Nasıl... niye.... ne zaman... nereye?” diye saçma sapan laflar etti.

Octavia, “Trenle... zorunluluktan... on dakika önce... evime,” dedi. “Çok değişmişsin Teddy. Şimdi de sıra sende: Nasıl... niye... ne zaman... nerede?”

“Burada çalışıyorum,” dedi Teddy. Bir yandan yan gözle trene doğru bakarken bir yandan da Octavia’yla konuşuyordu ve tıpkı görev icabı nazik olmaya çalışanlara benziyordu bu haliyle.

“Kıvırcık kır saçlı, bohçaları ve kanişiyle beraber iki kişilik yer zaptetmiş, kondüktörle atışan yaşlı bir hanıma rastladın mı acaba trende?” diye sordu.

Octavia biraz düşündükten sonra, “Galiba rastlamadım,” dedi. “Ya sen iriyarı, kır bıyıklı, mavi gömlekli, belinde altıpatları olan, saçlarına koyun yünü takılmış bir adama rastladın mı?”

“İstemediğin kadar,” dedi Teddy çıldırmış gibi bir ifadeyle. “Tanıdığın böyle biri mi var?”

“Yo, uydurdum. Peki senin o tarif ettiğin yaşlı hanımla kişisel bir ilişkin mi var?”

“Ömrümde görmedim öyle birini. Ben de tamamıyla kafamdan uydurdum onu.

Ekmeğimi kazandığım çiftliğin, Rancho de las Sombras'ın sahibidir de kendisi. Avukattan aldığım talimat üzerine onu karşılamaya geldim buraya."

Octavia telgrafhanenin duvarına yaslandı. Böyle bir şey mümkün müydü? Teddy durumdan haberdar değil miydi yani?

"Çiftliğin idarecisi sen misin?" diye sordu Octavia duyulur duyulmaz bir sesle.

"Benim," dedi Teddy gururla.

Octavia hafifçe, "Bayan Beaupree benim," dedi. "Yalnız saçımın kıvırcık olması imkânsız, ayrıca kondüktöre de nazik davrandım."

Bir an için Teddy'nin yüzünde o tuhaf, büyümüş ifade tekrar belirdi ve onu Octavia'nın yanından kilometrelerce öteye taşıdı.

"Beni mazur göreceğini umarım," dedi Teddy biraz beceriksizce. "Bir yıldan beri kırlarda yaşadığım için haberim olmadı. Bagaj biletlerini rica edeyim, eşyanı arabaya yükleteyim. Eşyalarını Jose götürür. Biz de binek arabasıyla gideriz."

Bir çift güçlü, yerinde duramayan krem renkli İspanyol atının çektiği tüy gibi hafif iki kişilik binek arabasında Teddy'nin yanında oturan Octavia o anın tadını iyice çıkarabilmek için kafasındaki bütün düşünceleri uzaklaştırdı. Küçük kasabadan hızla çıktılar ve güneye doğru uzanan toprak yolda ilerlemeye başladılar. Toprak yol çok geçmeden daraldı, yavaş yavaş yok oldu ve döşeli bir halı gibi dalga dalga yoncalarla örtülü uçsuz bucaksız bir arazide yol almaya başladılar. Tekerlekler ses çıkarmadan dönüyordu. Yorgunluk nedir bilmeyen atlar aralıksız bir biçimde dörtnala koşuyordu. Binlerce dönümü kaplayan mavili sarılı yabani çiçeklerin hoş kokusunu taşıyan yumuşak rüzgâr muhteşem bir tınıyla kulaklarında uğulduyordu. Havada süzülüyor gibiydiler, insanı kendinden geçiren bir şeydi bu ve heyecan verici bu anların ardı arkası kesilmiyordu. Octavia maddi ve manevi bir mutluluk içinde hiç konuşmadan oturuyordu. Teddy'nin ise kafasını kurcalayan birtakım meselelerle cebelleşir gibi bir hali vardı.

"Bundan sonra sana madam diyeceğim," dedi Teddy bu zihinsel çabalarının bir sonucu olarak. "Meksikalılar da sana böyle hitap edeceklerdir. Biliyor musun bilmiyorum, ama çiftlikte yaşayanların hemen hepsi Meksikalıdır. 'Madam' benim için de uygun bir hitap şekli olacak gibi görünüyor."

Octavia resmi bir tavırla, "Çok doğru Bay Westlake," dedi.

“Bu da çok abartılı olmadı mı?” dedi Teddy, Octavia’nın hitap şekli karşısında afallamış bir halde.

“Saçma sapan hitap şekilleriyle canımı sıkma o zaman. İlk kez yaşadığımı hissetmeye başladım. Bana sakın yapmacıklı şeyleri hatırlatayım deme. Ah, şu hava şişe içine doldurulup saklanabilseydi keşke! Sırf havası için bile buraya gelmeye değer. A, bak, bak, bir geyik!”

Teddy başını çevirmeden, “Tavşan o,” dedi.

“Ben... acaba ben şey... arabayı biraz da ben sürebilir miyim?” diye sordu Octavia nefes nefese, yanakları al al olmuştu, gözleri küçük bir çocuğunki gibi hevesle bakıyordu.

“Bir şartla, ben de bir puro içersem, içebilir miyim?”

Octavia, “İstediğin kadar!” diye haykırdı ve büyük bir sevinçle dizginleri eline aldı. “Peki ne yana doğru gideceğimizi nereden bileceğim?”

“Güney-güneydoğu rotasını bozma ve dosdoğru ileri git! Ufukta, şu en alçaktaki beyaz bulutun altındaki kara lekeyi görüyor musun? O leke bir meşe kümesi, onu nirengi noktası al kendine. Rotayı o meşe kümesi ile soldaki tepe arasına doğru tut. Bu arada ben de sana Teksas kırlarında araba sürmenin püf noktalarını anlatayım: Dizginleri hayvanların ayaklarına dolanmasın diye aşağıda tutmayacaksın, sonra sık sık küfrü basacaksın atlara.”

“Küfür edemeyecek kadar mutluyum şu anda Ted. Ufacık bir binek arabasıyla bir çift beygir ve böyle bir bahar sabahı insanı mutlu etmeye yeterken insanlar yat satın almaktan veya saray arabalarında dolaşmaktan ne anlıyorlar sanki?”

Arabanın çamurluğu üstünde purosunu yakabilmek için kibrit üstüne kibrit çakan Teddy, “Senden bir daha bu atlara beygir dememeni rica ediyorum. Bu gördüğün atlar günün doğuşuyla batışı arasında bana mısın demeden yüz mil yaparlar. Bunlar safkan İspanyol atı.” Teddy iki avucu arasına aldığı kibrit alevinde nihayet purosunu yakabilmişti.

“Enginlik!” dedi Octavia heyecanla. “Bu etkiyi yaratan işte bu alabildiğine uzanan topraklar. Ben ne istediğimi biliyorum artık: Enginlik, uçsuz bucaksız topraklar, ferah yerler!”

“Ben de binek arabasında giderken puro tüttürmeye bayılıyorum,” dedi Teddy duygusallıktan uzak bir ifadeyle. “Rüzgâr dumanı kendiliğinden insanın ciğerlerine sokup çıkarıyor, böylece duman tüttürürken yorulmuyorsun.”

Her ikisi de kendilerini eski günlerdeki o dostluk havasına öyle doğal bir biçimde kaptırmıştı ki yeni ilişkilerinin yarattığı yabancılığı pek az hisseder olmuşlardı.

Teddy merakla, “Madam,” dedi, “ayağını oralardan kesip buralara gelmek nereden aklına geldi? Sosyetede Newport’a gitme modası bitti de koyun çiftliklerine gitme modası mı başladı?”

İspanyol hançeri diye bilinen dikenli bir çalı kümesiyle bir maki kümesi arasından kazasız belasız geçebilmek için bütün dikkatini arabayı idare etmeye vermiş olan Octavia, “Bu çiftlikten başka hiçbir mülküm kalmadı, hatta bundan başka başımı sokabileceğim bir evim bile yok,” dedi sevimli bir ifadeyle.

Teddy, ”Hadi canım,” dedi, inanmayan, ama meraklı bir ifadeyle, “şaka yapıyorsun, sahi mi yoksa?”

Octavia, “Kocam,” dedi (“kocam” kelimesini utancından ağzında geveleyerek söylemişti), “üç ay önce öldüğü zaman bana dünya nimetlerinden fazlasıyla yararlanmamı sağlayacak bir servet bıraktığını zannediyordum. Avukatı altmış dakika süren bir konuşmada tek tek verdiği örneklerle bu beklentilerimi suya düşürdü. Ben de umudu koyunlara bağladım. Peki Manhattanlı parlak delikanlıların polo oyunlarıyla kulüp ortamlarında boy göstermekten vazgeçerek koyun çiftliklerinde idareci olmaları nasıl bir modanın eseridir acaba biliyor musun?”

“Durumumun açıklaması basit,” dedi Teddy hemen. “Mutlaka bir işe girmem gerekiyordu. New York’ta ev kiramı ödeyemiyordum, bu yüzden yaşlı Sandford’a danıştım. Bay Sandford, Albay Beaupree satın almadan önce çiftliğin sahibi olan sendikanın üyelerinden biriydi. Çiftlikteki işi o buldu bana. Önceleri idareci değildim. Çiftlik idaresini öğrenene kadar atlarla uzun süre haşır neşir olmam ve işin girdisiyle çıktısıyla uğraşmam gerekti. Çiftliğin neden para getirmediğini, bu nedenlerin nasıl ortadan kaldırılabileceğini iyice araştırdım ve kendimce bir sonuca vardım. Bunun üzerine Sandford beni idareci yaptı. Ayda yüz dolar alıyorum ve aldığım parayı hak ediyorum.”

Octavia gülümseyerek, “Zavallı Teddy!” dedi.

“Ne zavallısı. Aksine hoşuma gidiyor bu iş benim. Maaşımın yarısını yiyor, yarısını biriktiriyorum, bu konuda hiç taviz vermedim bugüne kadar. Çiftlik idare etmek polo oynamaktan daha zevkli.”

“Çiftlik medeniyet dünyasından kovulmuş ikinci bir kişinin ekmeğini, çayını,

reçelini de sağlayabilecek mi bari?”

“İlkbaharda kırkılan koyunlardan elde edilen yünün sağladığı kazançla çiftliğin geçen seneki giderlerini ancak halledebildik,” dedi çiftlik idarecisi. “Bu çiftlikte daha düne kadar israf ve özensizlikten geçilmiyordu. Güz kırkımından, bütün harcamalar çıktıktan sonra ufak bir kâr kalacak elimizde. Reçel de seneye kalacak artık.”

Atlar öğleden sonra saat dört sularında çalılarla örtülü ufak bir tepeyi dolanıp da krem rengi iki fırtına bulutu gibi Rancho de las Sombras’a doğru hamle ettikleri sırada, Octavia hafif bir sevinç çığlığı attı. Muhteşem bir meşe korusu büyük bir alana serin bir gölgelik sağlıyordu, çiftlik de “de las Sombras” yani “gölgelik” adını da buradan almıştı zaten. Tek katlı, kırmızı tuğladan yapılmış alçak çatılı ev, ağaçların altına uzunlamasına kurulmuştu. Evin tam orta yerinde, altı

odasını üçü bir tarafta, üçü de öbür tarafta kalacak şekilde ikiye ayıran kemerli geniş bir geçit bulunuyordu ve bu geçit tablo kadar güzel çiçekler, kaktüsler, kemerlerden sarkan kırmızı saksılarla süslüydü. Evi çepeçevre alçak ve geniş bir “veranda” kuşatıyordu. Bu verandaya sarmaşıklar dolanmıştı. Verandanın çevresindeki toprağa da başka yerden getirilmiş bitkiler dikilmişti. Evin gerisinde dar ve uzun bir göl, güneş ışınları altında pırıl pırıl parlıyordu. Daha ötede Meksikalı işçilerin barakaları, ağıllar, yün depoları ve koyun kırkma ağılları görülüyordu. Sağ tarafta yer yer leke gibi duran makilerle örtülü tepecikler vardı. Solda ise uçsuz bucaksız, yemyeşil kırlar ufukta göğün mavisiyle birleşiyordu.

Octavia soluğu kesilmiş bir halde, “İşte yuva diye buna derler Teddy,” dedi. “Yuva diye buna derler.”

Teddy alttan alır gibi yapıp gururlandığını belli ederek, “Bir koyun çiftliği olarak fena sayılmaz,” dedi. “Zaman buldukça bir şeyler yapmaya çalıştık işte.”

Otların arasından genç bir Meksikalı oğlan fırladı ve atları devraldı. Ev sahibesiyle çiftlik idarecisi eve girdi.

Eli yüzü tertemiz yaşlıca bir kadın onları karşılamak üzere verandaya çıktı. “Bu Bayan MacIntyre,” dedi Teddy. “Bayan Mac, işte patronunuz. Yolculuktan sonra bütün bir domuz pastırması parçasıyla bir tabak fasulye yemek isteyecektir sanırım.”

En az meşe korusu kadar çiftliğin bir parçası haline gelmiş olan kâhya kadın

MacIntyre, Teddy’nin, çiftlik evinde sanki bir yolculuktan sonra insana ikram edilecek başka bir şey yokmuş gibi domuz pastırması ve fasulyeden söz edişini tatlı bir öfkeyle karşılayıp tam cevap vereceği sırada araya Octavia girdi.

“Ah Bayan MacIntyre, siz Teddy’nin kusuruna bakmayın. Evet ona Teddy derim ben. Kendisini ciddiye aldıracak kadar gözlerini boyayamadığı herkes de onu bu isimle çağırır. Yıllar önce onunla kâğıttan bebekler yapar, çelik çomak oynardık. Kimse aldırış etmez onun söylediklerine.”

“Doğru, ona kimse aldırış etmez,” dedi Teddy. “Onun için o da bir daha böyle yapmaz.”

Octavia kısık gözlerle Teddy’ye yan yan baktı. Onun bu bakışına Teddy aparkat adını takmıştı. Octavia ona böyle bakmıştı, ama Teddy’nin güneşte bronzlaşmış yüzünde herhangi bir imada bulunduğuna dair en ufak bir işaret bile yoktu. ‘Teddy’nin her şeyi unuttuğuna şüphe yok,’ diye düşündü Octavia.

Bayan MacIntyre, Octavia’yı odasına götürürken, “Bay Westlake şakayı çok sever,” dedi. Sonra da, “Ama ciddi konuştuğu zaman burada herkes onun dediklerine kulak verir genellikle. O olmasa buranın hali ne olurdu kim bilir,” diye ekledi sadık bir tavırla.

Evin doğuya bakan ucundaki iki oda çiftliğin sahibesine ayrılmıştı. Bu odalara girip de çıplaklıklarını, mobilyanın azlığını görünce biraz hayal kırıklığına uğrar gibi oldu Octavia. Ancak hemen ardından bu bölgenin yarı tropikal bir iklimi olduğunu düşünerek odaların iklime uygun döşendiği sonucuna vardı ve beğendi. Büyük pencerelerin panjurları çıkarılmış, yerlerine jaluziler takılmıştı. Jaluzilerin geniş aralıklarından içeri giren meltem beyaz perdeleri dalgalandırıyordu. Yere kilimler döşenmişti. Söğüt ağacından yapılmış oylumlu koltukların çekici bir görünüşü vardı; duvarlarsa açık yeşil renkli duvar kâğıtlarıyla kaplanmıştı. Octavia’nın oturma odasının bir duvarında boydan boya tesviyelenmiş boyasız çamdan yapılma raflar vardı ve bu raflar tıka basa kitapla doluydu. Octavia hemen kitaplara yöneldi. Önünde seçme kitaplarla dolu bir kitaplık duruyordu. Daha üzerlerindeki matbaa mürekkebi kurumamış hikâye ve gezi kitaplarının bazılarının adlarına gözü ilişti.

O anda sadece koyunlarla çıyanların egemen olduğu mahrumiyet bölgesi gibi bir yerde olduğunu hatırlayan Octavia karşılaştığı bu lüksten ötürü şaşırdı ve kadınlara özgü bir merakla birinci sayfalarına baka baka kitapları tek tek elden geçirmeye başladı. Her kitabın baş tarafındaki boş sayfada işlek bir el yazısıyla yazılmış Theodore Westlake, Jr. adı vardı.

Yaptığı uzun yolculuktan yorulmuş olan Octavia gece erkenden odasına çekildi. Bembeyaz, serin yatağına uzanarak keyfini çıkara çıkara dinlendi, ama uzun süre gözüne uyku girmedi. Yetilerini tetikte tutan, uzaktan uzağa gelen sesleri, çakalların kulak tırmalayıcı ulumalarını, rüzgârın hiç kesilmeyen alçak sesli senfonisini, gölün çevresindeki kurbağaların bas seslerini ve Meksikalıların kaldıkları yerden bir ağıt gibi duyulan akordeon nağmelerini dinledi. Yüreği zıt duygularla doluydu: Minnet duygusu ile isyan duygusu, huzur ile huzursuzluk, yalnızlık ile bir çeşit koruyucu sevgi ve mutluluk ile kapanmamış, eski bir yaranın sızısı.

Octavia her kadının yapacağı şeyi yaptı, kurtuluşu, nedeni belirsiz sel gibi boşanan gözyaşlarında aradı ve her şeyi silen uyku gözlerini yavaş yavaş, okşayarak kapatırken kendi kendine mırıldandığı son sözleri, “Unutmuş,” oldu.

Rancho de las Sombras’ın idarecisi işinde hiç de acemi sayılmazdı. Gemisini çok iyi yürüten bir “kaptan”dı o. Ev halkı uyanmadan sabah erkenden kalkar, atına atlar ve sürülerle kamp yerlerini dolaşırdı. Bu iş aslında tavır ve hareketleriyle bir prensi andıran Meksikalı baş kâhyanın göreviydi, ama anlaşılan Teddy her şeyden çok kendi gözlerine güveniyordu. İşlerin yoğun olduğu mevsimler dışındaki dönemlerde Teddy çiftliğe en geç saat sekize kadar döner ve orta holdeki küçük masada kahvaltıya oturmuş olan Octavia ile Bayan MacIntyre’a kır havasının sağlık dolu kokusuyla canlandırıcı serinliğini de beraberinde getirirdi.

Octavia’nın çiftliğe gelişinden birkaç gün sonra Teddy ona binici etekliklerinden birini çıkarttırdı ve makilere takılmamasını sağlayacak kadar kısalttı.

Octavia biraz mırın kırın edip direndikten sonra etekliği ve Teddy’nin gerekli gördüğü çizmeleri giymeye razı oldu ve yerinde duramayan bir ata binerek onunla birlikte mülkünü gezmeye çıktı. Teddy ona her şeyi gösterdi, kuzuları, koyun sürülerini, koyunları dezenfekte etmede kullanılan içi ilaç dolu daldırma teknelerini, koyun kırkma ahırlarını, otlara iştahla saldıran merinos koçlarını, yaz kuraklığına karşı hazır bulundurulan su tanklarını, hepsini gösterdi ve bunları gösterirken hiç eksilmeyen çocuksu bir hevesle nasıl idareci olduğunu anlattı ona.

Octavia’nın o kadar iyi tanıdığı o eski Teddy neredeydi şimdi? Teddy’nin çocuksu yanı eskisi gibi kalmıştı, Octavia’nın hoşuna giden de onun bu yanıydı, ama Octavia’nın şu ana kadar gördüğü kadarıyla eski Teddy’den de kala kala sadece bu özelliği kalmış gibiydi. Peki onun eski duygusallığı (her an değişen o

coşkulu âşık yaratılışı, hayallerle dolu, Donkişotvari sadakati, yürek paralayıcı kederli tavırları, o tuhaf şefkati ve kibirli gururu) neredeydi? Eskiden son derece duygulu bir insandı Teddy, hatta bir sanatçı yaratılışına sahip olduğu bile söylenebilirdi. Onun modayı ve sporu yakından takip eden biri olduğu kadar, zevkleri son derece gelişmiş bir insan olduğunu da çok iyi biliyordu Octavia. Bir şeyler yazmış, resim yapmış, çeşitli sanat dallarıyla uğraşmış bir insandı ve bir keresinde bütün duygu ve umutlarını Octavia'ya anlatmıştı. Halbuki şimdi (Octavia ister istemez bu sonuca varıyordu) Teddy aralarında olup biten her şeyi unutmuş ve affetmiş neşeli bir arkadaş ve Rancho de las Sombras'ın idarecisi özelliğinin dışında, öteki bütün yanlarını Octavia'ya kapamış bulunuyordu. Tuhaftır, her nedense Bay Bannister'ın çiftliği tarif ederken kullandığı kelimeler aklına geliyordu Octavia'nın: "Çiftlik dikenli tellerle çevrilidir."

Octavia, "Teddy de dikenli tellerle çevrili," dedi kendi kendine.

Onun kendini bu şekilde kapatmasının nedenini anlamak hiç de güç değildi Octavia için. Bunun kökleri Hammersmithlerin verdiği baloya kadar uzanıyordu. Hammersmithlerin verdiği balo, Octavia'nın, Albay Beaupree'yi ve milyonlarını, kendi güzelliği ve sosyetedeki konumuna karşılık gelen milyonları kabul etmeye karar vermesinden kısa bir zaman sonrasına rastlamıştı. O gece Teddy bütün fevriliğiyle, bütün ateşliliğiyle Octavia'ya evlenme teklif etmiş, Octavia da onun gözlerinin içine bakarak soğuk ve kesin bir dille, "Bir daha ağzından böyle saçmalıklar duymayayım," demişti. Teddy de, "Asla duymayacaksın," demişti dudak kıvrımlarında o zamana kadar hiç görülmemiş bir ifadeyle ve işte sonunda dikenli tellerle örülü sağlam bir çitin içine hapsetmişti kendini.

Octavia ile birlikte at binerek çiftliği teftişe çıktıkları ilk gün Teddy'nin aklına Octavia'ya "Bo-peep" adını takmak geldi; Mother Goose'daki kadın kahramanın adını ona hatırlatan ses benzerliği dolayısıyla "Beaupree", Octavia'nın soyadı olmuştu. Teddy aklına geleni hemen uygulayarak Octavia'ya bu adı taktı ve bir daha da ağzından hiç düşürmedi. Çiftlikteki Meksikalılar da bu adı benimsediler ve "Bo-peep"in sonundaki "p" harfini tek başına telaffuz edemedikleri için sonuna bir "i" harfi ekleyerek Octavia'ya hürmeten, "Madam Bo-peepi" demeye başladılar. Bu isim zamanla çevreye de yayıldı ve insanlar bu ismi "Rancho de las Sombras" kadar telaffuz eder oldu.

Mayıstan eylüle kadar süren, kavurucu sıcakların hüküm sürdüğü ve çiftlikte işlerin yavaşladığı uzun yaz mevsimi geldi çattı. Octavia'nın günleri rüyadaymış gibi geçiyordu. Günün sıcak saatlerini kitap okuyarak, hamakta sallanarak, bir

iki yakın arkadaşına mektup yazarak ve yeniden canlanan suluboya resim yapma merakını tatmin etmekle geçiriyordu. Akşamları ise kesinlikle neşeli geçiyordu. Akşam saatlerinin en güzel yanı ise, Teddy ile birlikte ay ışığının yıkadığı kırlarda, baykuş sesleri ve tepelerinde daireler çizen atmacanın eşliğinde atla gezintiye çıkmaktı. Geceleri Meksikalılar genellikle ellerinde gitarlarıyla barakalarından çıkar, yürekleri dağlayan şarkılar söylerlerdi. Geceleri rüzgârın tatlı tatlı estiği verandada Teddy ile Bayan MacIntyre birbirleriyle uzun uzun çene yarıştırırdı ve İskoç nüktedanlığının o ince zekâsıyla bezeli bu çene yarışmaları Bayan MacIntyre'da pek bulunmayan esprilerle dolup taşıyordu.

Sonra geceler geceleri, haftalar haftaları ve aylar ayları kovaladı (Âşıkların yüreğini kavuracak, onlara çılgınca şeyler yaptıracak, delirtecek türden baş döndürücü, cezbedici hoş kokularla dolu gecelerdi bunlar) ne var ki Teddy dikenli tel çitini hiç açmadı.

Bir temmuz gecesi Madam Bo-peep ile çiftlik idarecisi doğu yönündeki verandada oturuyordu. Teddy, güz kırkımında yün fiyatlarının yirmi dört sente çıkıp çıkmayacağı konusunda olasılık hesabı biliminin başvurulmadık noktasını bırakmamış, en sonunda Havana purosunun uyuşturucu dumanları içine gömülmüştü. Teddy'nin maaşının en azından üçte birinin ithal malı olan bu purolara gittiğini bunca zamandır fark etmemiş olmak için insanın yargı yeteneğinin bir kadın kadar yetersiz olması gerekirdi.

"Teddy," dedi Octavia ansızın ve biraz da sertçe, "çiftlikte çalışmanın karşılığında ne alıyorsun?"

"Yemek, yatmak hariç ayda yüz dolar."

"Seni işten azletmek için iyi bir nedenim var."

"Çıkaramazsın," dedi Teddy sırıtarak.

"Neden çıkaramayacakmışım?" diye sordu Octavia tartışmaya her an hazır bir tonda.

"Sözleşme var. Satış şartnamesinde günü dolmamış bütün anlaşmaların geçerliliklerini koruduğuna dair bir madde var. Benim sözleşmem aralık ayının otuz birinde, gece saat 12'de sona eriyor. Beni kovmak için o tarihte gece yarısı yatağından kalkman gerekecek. Eğer daha önce kovmaya kalkışırsan mahkemelik olursun."

Octavia böyle bir davanın muhtemel sonuçları üzerinde düşünür gibiydi.

“Ama,” diye devam etti Teddy neşeli bir şekilde, “ben de istifa etmeyi düşünüyordum zaten.”

Octavia’nın oturduğu sallanır koltuk aniden durdu. Bu memlekette çıyanların olduğundan emindi Octavia; Kızılderililer de vardı ve dikenli tellerle çevrili uçsuz bucaksız, ıssız bir arazi üzerindeydi. Octavia’da Van Dresser gururu vardı, tamam da Van Dresser yüreği de vardı. Teddy’nin eskiyi unutup unutmadığından iyice emin olmak istiyordu artık.

Teddy’nin son cümlesiyle nezaketen ilgilenmiş gibi bir tavır takınarak, “Ah, tabii, Teddy,” dedi, “buraları ıssız; eski hayatını özlemişsindir, poloyu, ıstakozu, tiyatroları, baloları.”

“Balolara hiç önem vermemişimdir,” diye cevap verdi Teddy burnu havada.

“Yaşlanıyorsun Teddy. Hafızan zayıflıyor. Senin bir dansı bile kaçırdığın görülmemiştir, tabii yanlışlıkla iki kıza aynı yerde buluşma teklif ettiğin zamanlar hariç. Aynı kişiyle üst üste dans etmeye de pek gelemezdin. Dur bir dakika bakayım, şu Forbeslerin kızının adı neydi, hani patlak gözlü olanının, hah Mabel, Mabel’dı değil mi?”

“Hayır, Adéle. Mabel dirsekleri kemikli olanıydı. Adéle’in gözleri de patlak değil, hülyalıydı. Onunla oturur, sonatlardan, Verlaine’den falan söz ederdik. O sıralarda hayatımızın baharını yaşıyorduk işte.”

“Beş kere dansa kaldırdın onu Hammersmithlerde,” dedi Octavia, Teddy’nin sözlerine aldırmayarak.

“Hammersmithler de ne?” diye sordu Teddy boş bir ifadeyle.

“Balo, balo,” dedi Octavia sinirli sinirli. “Deminden beri neden söz ediyoruz biz?”

“Ben gözlerden söz ettiğimizi sanıyordum,” dedi Teddy biraz düşündükten sonra. “Bir de dirseklerden.”

Hasır koltuğun arkalığına rahat rahat yaslanmış erkeğin başından, güneşte ağarmış sarı saçlardan bir tutam yolmak için duyduğu güçlü isteği yendikten sonra en tatlı sosyetik edasını takınarak, “Şu Hammersmithler de çok paralı bir aileydi doğrusu,” dedi Octavia. “MadenIeri vardı onların, değil mi? Tonu bilmem ne kadar getiren bilmem ne madeni. Evlerinde bir bardak normal su bulamazdın. Düzenledikleri balo korkunç derecede abartılıydı.”

“Öyleydi, doğru,” dedi Teddy.

“Çok da kalabalıktı!” diye devam etti sözlerine Octavia; ilk dansını anlatan liseli bir genç kız heyecanı ve telaşıyla konuşmakta olduğunun farkındaydı. “Balkonları da odalarının içi kadar sıcaktı. O baloda... bir şey... kaybettim ben.” Son cümleyi, Teddy’nin çevresindeki dikenli teli ortadan kaldırmak amacıyla bilerek manalı bir tonda söylemişti.

Teddy de alçak bir sesle, “Ben de,” diye itirafta bulundu.

Octavia, “Eldivenimi,” dedi, düşmanın yaklaşmakta olduğunu sezen bir asker gibi siperine doğru geri adım atarak.

“İtibarımı,” dedi Teddy ateş hattını kayıp vermeden korumasını bilerek, “o gecenin yarısını Hammersmithlerin madencilerinden biriyle yan yana geçirdim; adam ellerini ceplerinden çıkarmadan, maden işletmelerinden, su kanallarından, yıkama teknelerinden söz edip duruyor, başka şey konuşmuyordu.”

“Süt mavisi, yepyeni bir eldivendi,” diye içini çekti Octavia kederle.

“Ama yaman bir adamdı şu McArdle doğrusu,” diye devam etti sözlerine Teddy. “Zeytinlerden ve asansörlerden nefret ediyordu. Dağlarla oyuncakla oynar gibi oynuyor, koca tepeleri köstebek gibi oyup tüneller açıyordu; hayatında boş laf etmemiş bir insan olduğuna eminim onun. İcar hakkını yenileme dilekçelerini imzaladın mı, madam? Ayın otuz birinde tapu dairesinin dosyalarına girmiş bulunmalı dilekçe.”

Teddy cevap alamayınca yavaşça başını çevirdi. Octavia’nın sandalyesi boştu.

Kaderin çizdiği yollar boyunca sürünerek ilerleyen bir çıyan, durumu açıklığa kavuşturdu. Octavia ile Bayan Maclntyre batı yönündeki verandadaki hanımellerinin kurumuş yapraklarını ayıkladıkları sırada henüz sabahın erken bir saatiydi. Geceleyin çıkan fırtınada bir koyun sürüsünün dağıldığını haber alan Teddy gün doğmadan atına atlayıp alelacele gitmişti.

Kaderin yönlendirdiği çıyan önce verandaya sokuldu, sonra da iki kadının attığı çığlıklara göre yönünü ayarlayıp, sarı bacaklarını hızla işleterek Teddy’ye ait olan en uçtaki odanın açık kapısından içeri daldı. Uzunluklarından ötürü seçtikleri temizlik araçlarıyla silahlanan Octavia ve Bayan MacIntyre, eteklerini toplaya toplaya ve hücum kuvvetinin artçı kısmında görev almak için birbirleriyle mücadele ede ede bir harekâtı iyi kötü sonuçlandırdılar.

Odadan dışarı kaçtıktan sonra sırra kadem basan çıyanın müstakbel katilleri

kurbanlarını dikkatle aramaya başladılar.

Böylesine heyecanlı ve dikkat isteyen bir serüven sırasında bile Octavia, Teddy'nin mabedinde bulunmaktan dolayı müthiş bir meraka kapılmaktan kurtaramamıştı kendini. Teddy artık kimseyle paylaşmadığı düşünceleriyle bu odada baş başa oturuyor, kimseden yorumlamasını istemediği rüyalarını bu odada görüyordu.

Burası çok yalın bir yerdi, başka bir deyişle bir asker odasına benziyordu. Bir köşede geniş bir portatif karyola duruyordu; öbür köşede kitaplarla dolu ufak bir dolap, bir başka köşede ise Winchester marka karabinalar, çiftelerle dolu bir silahlık. Dördüncü köşeyi ise üstüne kâğıtlar ve evrak yayılmış, çekmeceli bir yazı masası kaplıyordu.

Çıyanın bu kadar az eşya bulunan bir odada saklanabilmesi için bir dâhi olması gerekiyordu. Bayan MacIntyre kitap dolabının arkasına süpürgenin sapını sokup çıkarıyordu. Octavia, Teddy'nin portatif karyolasına yaklaştı. Oda, telaşla çıkıp giden idarecinin bıraktığı gibi duruyordu. Meksikalı hizmetçi kız henüz gelip odayı toplamamıştı. Teddy'nin kocaman yastığında başının bıraktığı çukur bile olduğu gibi duruyordu. Octavia, korkunç canavarın karyolaya tırmanıp yastığın altına saklanmış olabileceğini düşündü. Ne de olsa çıyanlar çiftlik idarecilerinden nefret ederler ve zalimdirler onlara karşı.

Octavia yastığı sakınarak çevirdi ve yastığın altında yatan ince uzun, koyu renkli bir şey görünce, yardımcı kuvveti çağırmak üzere dudaklarını araladı. Ama dudaklarının ucuna kadar gelen çığlığını tam zamanında tuttu ve (öyle görünüyordu ki) yastığın altında aylarca yatmaktan, Hammersmithlerin verdiği baloyu tamamıyla unutmuş olan erkeğin ağırlığıyla yassılmış süt mavisi eldiven tekini oradan aldı. Teddy anlaşılan odadan alelacele çıkarken eldiveni gündüzleri sakladığı yere kaldırmayı unutmuştu. Kurnazlıklarıyla ün salmış çiftlik idarecileri bile bir yerde köşeye sıkışırlar.

Octavia süt mavisi eldiveni, yazlık sabahlığının göğsünden içeri kaydırıverdi. Eldiven onundu. Kendilerini dikenli telden çit içine kapatan ve Hammersmithlerin verdiği baloyu sadece maden yıkama usullerinden söz eden madencilerin konuşmalarıyla hatırlayan erkeklerin böyle şeyleri sahiplenmeye hakları yoktu.

Her şeye rağmen çiftliğin bulunduğu bu memleket tam bir cennetti! İnsan kaybettiğini sandığı şeyleri bulunca nasıl da toz pembe görünüyordu dünya gözüne birdenbire! Sarı ratama çiçeklerinin tatlı kokularını taşıyarak pencereden

giren şu sabah meltemi ne muhteşemdi! Çok uzaklara dalmış o ışıl ışıl yanan gözleriyle bir an için durup da eski hatalarını tamir edebileceğini hayal edebilir miydi?

Bayan MacIntyre da elinde süpürgenin sapıyla ha bire ne dürtükleyip duruyordu orada canım!

Kapıyı çarparak kapatan Bayan MacIntyre, “Buldum onu,” diye bağırdı. “İşte burada.”

Octavia, ilgisiz, ama nezaketini bozmayan bir tavırla, “Bir şey mi kaybetmiştiniz?” diye sordu.

“O küçük şeytanı!” dedi, Bayan MacIntyre çileden çıktığı her halinden belli olan bir ifadeyle. “Ne çabuk unuttunuz!”

Çıyanı aralarına alıp katlettiler. Çıyanın Hammersmithlerin balosunda kaybolan şeylerin bulunması için yaptığı casusluğun ödülü bu oldu.

Anlaşılan Teddy bu süre içinde eldiveni hatırlamış olacak ki, gün batarken eve döndüğünde gizli gizli, ama harıl harıl eldiveni aradı durdu. Eldiveni ancak akşam karanlığı çöktükten sonra, ay ışığının aydınlattığı verandada buldu. Eldiven, kendisiyle evlenme umudunun ebediyen kaybolduğunu sandığı kadının elindeydi; o yüzden Teddy, bir daha ağzından asla çıkarmamaya yemin ettiği saçmalıklara yeniden başladı. Teddy’nin dikenli tel çiti çökmüştü.

Bu sefer ortada erkekle kadının arasına bir engel gibi giren hırs yoktu, onun için de ateşli çobanla zarif çoban kızı arasındaki aşk doğal ve hayırlı bir seyir izledi.

Kırlar bir cennet bahçesine, Rancho de las Sombras da Aydınlık Çiftlik’e dönüştü.

Bundan birkaç gün sonra Octavia iş konusunda bazı sorular sormak için Bay Bannister’a yazmış olduğu mektuba cevap aldı. Mektubun bir bölümünde şöyle deniliyordu:

“Koyun çiftliğiyle ilgili sözlerinizi hayretle karşıladım. Çiftliğe yerleşmek için ayrılışınızdan iki ay sonra, Albay Beaupree’nin çiftlik üzerinde hiçbir hakka sahip olmadığı anlaşıldı. Albayın çiftliği ölümünden önce başkasına devrettiğini gösteren bir belge ortaya çıktı. Durum hemen idareciniz Bay Westlake’e bildirildi, bunun üzerine Bay Westlake harekete geçip yeni sahibinden çiftliği satın aldı. Bugüne kadar gerçeği nasıl olup da öğrenemediğinize aklım ermiyor.

İfademi doğrulayacak olan bu beyle hemen temasa geçmenizi rica ederim.”

Octavia, gözlerinde kavga etmek için yanıp tutuşan bir ifadeyle Teddy’yi aradı.

“Çiftlikteki çalışmanın karşılığında ne alıyorsun?” diye bir kere daha sordu ona Octavia.

Teddy, “Yüz dolar,” diye aynı cevabı tekrarlayacak oldu, ama Octavia’nın yüzünden onun her şeyi bildiğini sezdi. Bay Bannister’ın mektubunu elinde tutuyordu Octavia. Teddy oyunun sonunun geldiğini anladı.

Kötü bir iş yaparken yakalanmış bir öğrenci gibi, “Çiftlik benim,” dedi. “Yeteri kadar zamanı olduğu halde patronun bütün işlerini üzerine alamayan bir idareci kötü bir idarecidir.”

Teddy bilmecesini çözecek anahtarı eline geçirebilmek için hâlâ inatla savaşan Octavia, “Niye çalışıyordun bu çiftlikte?” diye diretti.

Teddy sükûnetle ve açıksözlülükle, “Doğrusunu istersen, Tave,” dedi, “yüz dolarlık maaş için çalışmıyordum. Yüz dolar benim ancak purolarıma ve güneş kremlerime yeter. Doktorum yolladı güneye beni. Polo oyunları, jimnastik filan derken aşırı zorlamadan ötürü sağ akciğerim hapı yutuyordu az daha. Yumuşak bir iklime, bol oksijene, dinlenmeye ihtiyacım vardı.”

Octavia hemen erkeğin hastalıklı organına sokuluverdi. Bay Bannister’ın mektubu yerlerde sürünüyordu.

“Şimdi... şimdi iyileşti artık ciğerin, değil mi, Teddy?”

“Koç gibi sağlam. Seni yalnız bir noktada kandırdım. Çiftlik üzerinde hiçbir hakkın bulunmadığını öğrenir öğrenmez elli bin doları verip satın almıştım çiftliği. Ben burada koyun güttüğüm sırada bankadaki hesabımdan hiç para çekmediğim için elli bin dolar birikmiş bulunuyordu, o nedenle müzayedede bir penilik bir eşya almak kadar kolay oldu benim için. Bankada yine ufak bir miktar fazlalık birikmiş bulunuyor, Tave. Bu parayı çekip bir yat kiralamayı ve yatın direklerini beyaz kurdelelerle donatarak Akdeniz, Hebrid Adaları, Norveç ve Zuider Zee’yi kapsayan bir balayı gezisine çıkmayı tasarlıyordum kafamda.”

Octavia yumuşak bir sesle, “Bense çiftliğimin idarecisiyle düğün şerefine ata atlayıp koyun sürüleri arasında dörtnala dolaşmayı, sonra da dönüp verandaya kurulacak düğün sofrasına oturmayı düşünüyordum. Sofrada Bayan MacIntyre da olurdu, belki sofranın üzerine sarkan kırmızı saksıya bir tanecik portakal çiçeği filizi de iliştirirdik.”

Teddy bir kahkaha atarak şarkı söylemeye başladı:

“Küçük Bo-peep koyunlarını kaybetmiş,

Nereye gittiklerini bilmiyormuş,

Giderlerse gitsinler, nasıl olsa yine dönerler,

Ve...”

Octavia, Teddy’nin başını tutup aşağı doğru eğdi ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Ama bu, ikisinin de geçmişte bıraktığı bir hikâyeydi.

MAMMON[2] İLE OKÇU

Rockwall Eureka sabunlarının işten el çekmiş imalatçısı ve sahibi yaşlı Anthony Rockwall Beşinci Bulvar'daki kâşanesinin kütüphane penceresinden baktı ve sırıttı. Sağ yandaki komşusu, aristokrat kulüpçü G. Van Schuylight Suffolk-Jones, evinden çıkıp kendisini bekleyen otomobiline doğru yürürken, her zamanki gibi sabuncunun sarayının girişindeki Rönesans dönemine özgü İtalyan heykeline burun kıvırarak baktı.

"Kendini beğenmiş tembellik şahikası!" diye söylendi eski sabun kralı kendi kendine. "Seni soğuk nevale seni! Gelecek yaz evi kırmızı, beyaz ve maviye boyatayım da görelim bakalım o Hollandalı burnun daha ne kadar havalara kalkacak!"

Sonra, zillerle arası pek iyi olmayan Anthony Rockwall kütüphane kapısına çıkarak o sıtma görmemiş sesiyle, "Mike!" diye bağırdı.

Sese koşan uşağa, "Oğluma söyle, dışarı çıkmadan önce buraya gelsin," dedi.

Genç Rockwall kütüphaneye girince yaşlı adam gazetesini bıraktı, o koca, pürüzsüz, tonton cüssesine zıt, tatlı bir sertlikle ona baktı, bir eliyle beyaz saçlarının bir tutamını savururken öteki eliyle de cebindeki anahtarı şakırdattı.

"Richard," dedi, "kullandığın sabunu kaçtan alıyorsun?"

Üniversiteden döneli henüz altı ay geçmiş olan Richard biraz şaşırmıştı bu soru karşısında. İlk kez partiye katılan genç bir kız kadar sürprizlerle dolu olan babasının tavırlarına henüz alışamamıştı.

"Düzinesi altı dolardan galiba, baba."

"Ya elbiselerini?"

"O da yuvarlak hesap, altmış dolar olacak."

"Sen bir beyefendisin," dedi Anthony kendinden emin bir ifadeyle. "Bazı deli bozukların sabuna 24 dolar, elbiselerine de 100 dolardan fazla verdiklerini duydum. Senin de en aşağı onlar kadar harcayacak paran var, ama sen ifrata kaçmıyorsun. Bak mesela ben hâlâ eski Eureka sabunlarını kullanırım; yalnız nostalji olsun diye değil, aynı zamanda çok saf olduğu için. Sabunun kalıbına 10 sentten fazla vermeye başladığında kötü parfüm ve marka almaya başlarsın.

Ama senin yaşında, mevkiinde ve durumunda bir genç için sabun kalıbına 50 sent vermek de işten bile değil. Söylediğim gibi, sen bir beyefendisin. Bir ailede ancak üç nesil içinde beyefendi yetiştiğini söylüyorlar. Halt etmişler. Parayı bastın mı beyefendi olursun, hem de en âlâsından, sabun yağı gibi hiç zorlanmadan. Sen buna iyi bir örneksin. Onu bırak, beni bile beyefendi yapacaktı az kalsın. Evlerinin arasındaki evi satın aldığım için geceleri gözlerine uyku girmeyen şu Felemenk bozuntusu komşularım gibi görgüsüz, laf anlamaz, yol yordam bilmez biri olacaktım neredeyse."

"Paranın satın alamayacağı şeyler de vardır," dedi genç Rockwall dalgın dalgın.

"Öyle deme," dedi Anthony Rockwall. Oğlunun sözleri onu dehşete düşürmüştü. "Ben paranın her şeye kadir olduğuna eminim. Ansiklopedide A'dan Z'ye kadar paranın alamayacağı bir şey aradım, bulamadım; gelecek hafta da ek bölümüne bakacağım. Kim ne derse desin, ben paradan yanayım. Bana paranın satın alamayacağı bir şey söyle bakalım."

"Birincisi para insanı toplumun seçkin çevrelerine sokamaz," dedi Richard biraz üzgün bir ifadeyle.

"Öyle mi dersin?" diye gürledi her türlü kötülüğün anasının savunucusu. "İlk Astor'un Amerika'ya gelen gemide üçüncü sınıf mevkiye verecek parası olmasaydı bugün senin o seçkin çevrenin bir gıdımı bile olmazdı, ne haber?"

Richard içini çekti.

"Zaten ben de ondan bahsetmek istiyordum," dedi yaşlı adam; şimdi biraz yatışmıştı. "Seni de onun için buraya çağırdım. Senin bir sıkıntın var oğlum. İki haftadır bir şeyler fark ediyorum sende. Seni sıkan o şey neyse unut gitsin. Yirmi dört saat içinde trink 11 milyon dolar sererim önüne, gayri menkuller de cabası. Gönül mü eğlendirmek istiyorsun? Rambler körfezde, kömürü mömürü her şeyi hazır, iki günde basar gidersin Bahama'ya."

"Tahminin hiç de fena değil baba. On ikiden vurmana ramak kaldı."

"Yaa," dedi Anthony Rockwall hevesle. "Adı ne kızın?"

Richard kütüphanede bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı. Kaba saba yaşlı babasının tavırları dostça ve samimiydi, ona rahatça açılabilirdi.

"Niye teklif etmiyorsun kıza?" diye sordu Anthony Rockwall. "Hemen kucağına atlar. Paran var, yakışıklısın, efendisin. Ellerin temiz. Onları Eureka

sabunuyla yıkamıyorsun. Üniversitede okudun, ama merak etme bunu mazur görecektir.”

“Teklif etmeye fırsatım olmadı,” dedi Richard.

“O fırsatı sen yarat o zaman!” dedi Anthony Rockwall. “Onu parkta gezmeye götür, atla gezintiye çık onunla veya kiliseden sonra evine kadar eşlik et. Fırsat bulamıyormuş, pöh!”

“Baba, sosyete değirmenini bilmiyorsun. Kız işte o değirmeni döndüren çağlayanlardan biri. Her dakikası, her saati günlerce önceden ayarlanıyor. Baba bu kızla evlenmeliyim. Yoksa hayat bana zehir olacak. Mektupla da teklif edemem, imkânsız, yapamam.”

“Tüh sana, sahip olduğum bütün bu paraya rağmen kızın birkaç saatini alamadığını mı söylemek istiyorsun bana?” dedi yaşlı adam.

“Konuyu sana anlatmakta çok geç kaldım baba. Yarın değil öbür gün Avrupa’ya gidiyor, orada iki yıl kalacak. Yarın akşam onu birkaç dakika yalnız görebileceğim. Şimdi Larchmont’ta teyzesinde kalıyor. Yarın akşam Grand Central istasyonunda 8.30 trenine gelecek, oradan onu taksiyle alacağım. Sonra onunla birlikte Broadway’de Wallack’s tiyatrosuna gidip antrede annesi ve arkadaşlarıyla buluşacağız. Böyle sıkışık vaziyette altı yedi dakikada benim ilanı aşkımı dinler mi sanıyorsun? Tabii ki hayır. Hayır baba, bu senin paranın çözemeyeceği bir sorun. Dakikalar parayla satın alınamaz; bunu yapabilseydik zenginler daha uzun ömürlü olurdu. Gemiye binmeden önce Bayan Lantry’yle konuşmamın imkânı yok.”

“Peki oğlum, peki,” dedi Anthony Rockwall neşeyle. “Şimdi kulübüne gidebilirsin. Gönül eğlendirmek istemediğine sevindim. Ara sıra büyük mangiz tanrısına bir mum dikmeyi de unutma. Para zamanı satın alamaz diyorsun, öyle mi? Tabii ki ebediyeti paket yaptırıp alamazsın, ama Zaman Baba’nın altın madenlerinde dolaştığında topuklarının yaralandığı da olmuştur.”

O gece tatlı, sevimli, buruşuk yüzlü, duygusal Ellen Hala zenginliğin verdiği ağırlıktan bunalmış bir halde nefes nefese ağabeyi Anthony’yi ziyarete geldi. Anthony Rockwall o sırada akşam gazetesini okuyordu. Ellen Hala konuyu âşıkların ıstıraplı durumlarına getirdi.

Anthony Rockwall esneyerek, “Bana her şeyi anlattı,” dedi. “Bankadaki hesabımın onun emrinde olduğunu söyledim. Para hakkında ileri geri konuşmaya başladı. Paranın bir işe yaramayacağını söyledi. Sosyete kaidelerini on tane

milyoner bile bir santim değiştiremezmiş.”

Ellen Hala, “Ah Anthony,” diye içini çekti. “Paraya bu kadar değer vermeseydin keşke. Hakiki sevgi karşısında servetin hiçbir önemi yoktur. Aşk her şeye kadirdir. Keşke daha önce kıza açılabilseydi! Richardımızı reddetmezdi. Şimdi korkarım ki çok geç oldu. Kıza duygularını açmaya fırsat bulamayacak. Bütün o altınların, servetin oğluna mutluluk sağlayamayacak.”

Ertesi akşam saat sekizde Ellen Hala eski altın bir yüzüğü güve yeniği bir kutudan çıkardı ve Richard’a verdi.

“Bu gece bunu tak Richardcığım, ne olur,” dedi. “Bana bunu annen vermişti. Aşkta şans getirirmiş. Sevdiğin kızı bulduğun zaman sana vermemi söylemişti.”

Genç Rockwall yüzüğü saygıyla alıp küçük parmağına denedi. Yüzük küçük parmağının ancak ilk boğumuna kadar girebildi. Genç Rockwall yüzüğü çıkarıp yeleğinin cebine yerleştirdi. Sonra da telefon edip araba çağırdı.

İstasyonda saat 8:32’de Bayan Lantry’yi kalabalığın arasından güçlükle kurtarıp arabaya bindirdi.

“Annemle ötekileri bekletmemeliyim,” dedi kız.

“Wallack’s tiyatrosuna mümkün olduğu kadar çabuk lütfen,” dedi Richard, kızın isteğine uyarak.

Broadway’e giden Kırk İkinci Cadde’ye saptılar, oradan gün doğumunun yumuşak otlaklarından sabahın kayalık tepelerine kadar uzanan beyaz yıldızlı yola geçtiler.

Otuz Dördüncü Cadde’de genç Richard çabucak tuzağı kurdu ve arabacıya durmasını söyledi.

Arabadan inerken, “Yüzüğümü düşürdüm,” diyerek kızdan özür diledi. “Annemindi. Kaybetmek istemem. Şimdi bir dakikada gelirim. Düştüğü yeri gördüm zaten.”

Bir dakikadan kısa bir zaman içinde yüzükle geri dönmüştü.

Ama o bir dakika içinde taksinin önünde şehirlerarası çalışan bir araba durmuştu. Arabacı soldan geçmek istedi, bir yük arabası yolunu kesti. Sağdan geçmeyi denedi, ama orada bulunmaması gereken hırdavat yüklü bir araçla karşılaştı, gidemedi. Arabacı yularları bırakarak küfretti. Trafik kapanmış,

düğüm olmuştu. Yol arabalar ve atlarla tümüyle kapanmıştı.

O büyük şehirde ticareti ve hareketi zaman zaman aniden felce uğratan o trafik sıkışıklıklarından biri meydana gelmişti yine.

Bayan Lantry, “Neden devam etmiyorsunuz?” diye sabırsızlıkla sordu. “Geç kalacağız.”

Richard arabada ayağa kalkarak etrafına bakındı. Broadway, Altıncı Bulvar ve Otuz Dördüncü Cadde arasındaki dev alan otuz sekiz beden kemer takmış kırk dört beden bir kız gibi atlar, arabalar, faytonlar, kamyonlarla tıkış tıkıştı. Buna rağmen araçlar yan yollardan akın akın trafiğin tıkandığı yere doğru gelmeye devam ediyor, sürücülerinin küfürleri ayyuka çıkıyordu. Manhattan’ın trafiği de bu tıkanıklık yüzünden iyice kapanmış görünüyordu. Yaya kaldırımlarına sıralanmış olan binlerce meraklı içindeki en yaşlı olanı bile hayatında bu büyüklükte bir trafik tıkanıklığına tanık olmamıştı.

“Çok üzgünüm,” dedi Richard yerine otururken. “Galiba burada tıkılıp kaldık. Tıkanıklık bir saatte ancak açılır. Şu yüzüğü düşürmeseydim...”

“Bakayım şu yüzüğe,” dedi Bayan Lantry. “Nasılsa çaresi yok, onun için aldırmıyorum. Zaten tiyatro da saçma bir şey bana göre.”

O gece saat on birde birisi hafifçe yaşlı Anthony Rockwall’un kapısını tıklattı.

“Gir içeri,” dedi, o sırada kırmızı robdöşambırıyla oturmuş bir korsan romanı okumakta olan Anthony Rockwall.

Gelen Ellen Hala’ydı. Yanlışlıkla dünyaya inmiş gümüş saçlı bir meleğe benziyordu.

“Anthony, nişanlanmışlar,” dedi fısıltılı bir sesle. “Richardımızla evlenmeyi kabul etmiş. Tiyatroya giderken yol tıkanmış, trafik ancak iki saatte açılmış.

“Ah, Anthony ağabey, sakın paranın kudretiyle övüneyim deme yine. Richard’a mutluluğu kazandıran şey hakiki aşkın küçük bir simgesi, yani ebedi ve maddiyata önem vermeyen sevgiyi simgeleyen küçücük bir yüzük olmuş. Yüzüğü düşürmüş. Onu arayıp bulmuş, tam hareket edecekleri sırada yol tıkanmış. Orada beklerken kıza aşkından bahsetmiş ve aşkını kazanmış. Aşkla karşılaştırılınca para bir hiçtir, Anthony.”

“Pekâlâ,” dedi Anthony Rockwall, “oğlanın istediğini elde ettiğine memnun oldum. Zaten ona masraftan kaçınmayacağımı söylemiştim yeter ki...”

“Ama ağabey, paranın ne faydası olabilirdi ki!”

“Kardeşim,” dedi Anthony Rockwall, “benim korsan başını fena belaya soktu. Gemisi yeni delindi ve denizin dibini boylamayacak kadar paranın kıymetini biliyor. Bırak da şu bölümü bitireyim.”

Hikâye burada bitmeliydi. Ben de bu hikâyeyi okuyan sizler gibi bu hikâyenin burada bitmesini gönülden arzulardım, ama hakikati öğrenmemiz için hikâyeyi sonuna kadar götürmemiz lazım.

Ertesi gün Kelly adında kırmızı elli, mavi benekli eşarplı birisi Anthony Rockwall’u ziyarete geldi ve derhal kütüphaneye kabul edildi.

“Evet,” dedi Anthony Rockwall çek defterine uzanırken, “iyi iş çıkardın. Dur bakayım 5.000 dolar nakit almışsın.”

“Kendimden de 300 dolar harcadım,” dedi Kelly. “Hesabı biraz aştık, ama yük arabasıyla arabaları 5 dolara tuttum; ancak kamyonlarla iki atlı araba 10 dolardan aşağıya gelmedi. Motorlu taşıt sürücüleri de 10 dolar istedi, bazılarına 20 dolar vermek zorunda kaldım. Asıl zorluğu polislerde yaşadım. İki polise ellişer dolar, diğerlerine yirmi ve yirmi beşer dolar verdim. Ama her şey bir yana güzel iş çıkardık doğrusu Bay Rockwall, değil mi? Yönetmen William A. Brady iyi ki o sahneyi görmedi. Yoksa kıskançlıktan çatır çatır çatlardı adamcağız. Üstelik biz prova falan da yapmadık yani. Çocuklar yerlerine saniyesi saniyesine geldiler doğrusu. Yılan bile Greeley’nin heykeline ancak iki saatte varabilirdi.”

“1.300 al bakalım, Kelly,” dedi Anthony Rockwall çek defterinden bir yaprak koparırken. “Bin dolar ve 300 dolar da masraflar için. Parayı hakir göremezsin, değil mi Kelly?”

“Ben mi?” dedi Kelly, “fakirliği icat edenin ağzına tüküreyim.”

Anthony Rockwall, Kelly tam kapının yanına geldiğinde ona seslendi.

“O hengâme içinde elinde bir yayla etrafa ok atan şişko, çıplak bir oğlan çocuğu gördün mü?” diye sordu.

“Yo, görmedim,” dedi Kelly. “Eğer söylediğiniz gibi çıplak idiyse, ben oraya gidene kadar aynasızlar işini çoktan bitirmişlerdir.”

“O küçük yaramazın ele avuca sığmaz biri olduğunu sanıyordum,” dedi Anthony Rockwall keyifle. “Güle güle Kelly.”

HAYAL Mİ, GERÇEK Mİ?

“Tuğla teknesi,” diye yineledi Bayan Kinsolving üzgün bir tavırla.

Bayan Bellamy Bellmore kaşlarını çatarak onun üzüntüsüne ortak olduğunu belli etti. Bu hareketiyle Bayan Kinsolving’e hem üzüntüsünü hem de şaşkınlığını ifade etmişti.

“Düşünün bir kere! Her gittiği yerde anlatıyor!” dedi Bayan Kinsolving ağlamaklı bir sesle. “Burada kaldığı dairede, en kıymetli misafir salonumuzda bir hayalet gördüğünü söylüyor, sırtında tuğla teknesi taşıyan bir hayalet. Tulumlu, pipolu, tuğla teknesi taşıyan yaşlı bir hayalet! Söylediği şeyin saçmalığı kötü niyetini belli ediyor. Kinsolvinglerde tuğlacı asla olmamıştır. Bay Kinsolving’in babasının servetini büyük müteahhitlik ihaleleri sonucu yaptığını herkes bilir; hiçbir zaman inşaatta elleriyle çalışmamıştır. Bu binanın planını da o çizmiş ve yaptırmıştı, ama tuğla teknesi... Yo! Niye bu kadar zalim ve kindar davrandı bilmem ki!”

“Gerçekten çok kötü,” dedi Bayan Bellmore mırıltılı bir sesle. Ortamı beğendiğini belli eden bir ifadeyle leylak ve altın sarısı mobilyayla döşenmiş salonu süzüyordu. “Hem de bu odada görmüş değil mi? Yo, ben hayaletlerden korkmam. Benim için korkmayın. Bana bu odayı verdiğinize memnun oldum. Aile hayaletlerini ilginç bulurum. Ama hakikaten hikâye biraz tuhaf. Bayan Fischer-Suympkins’den daha iyi bir şey beklerdim doğrusu. Tuğla teknesinde tuğla taşımazlar mı? Bir hayalet taş ve mermerden yapılmış bir villaya ne diye tuğla getirsin ki? Üzülerek söylüyorum, ama bana sorarsanız Bayan Fischer-Suympkins’in yaşı artık etkisini iyice göstermeye başlamış.”

“Bu ev,” dedi Bayan Kinsolving, “İç savaş zamanında kullanılan eski bir villanın yerine yapılmış. Onun için perili olması doğal. General Greene’in ordusunda İngilizlere karşı çarpışmış Yüzbaşı Kinsolving diye biri de var üstelik. Gerçi bunu doğrulayan kâğıtları çok uğraşmamıza rağmen bulamadık. Madem aile hayaleti diye bir şey var, neden onun hayaleti değil de bir duvarcı ustasının hayaleti geldi sanki?”

“Devrim savaşçısı bir atanın hayaleti fikri hiç de fena gelmiyor kulağa,” dedi Bayan Bellmore. “Ama hayaletlerin ne kadar düşüncesizce ve akılları estiği gibi davrandıklarını bilirsiniz. Belki de hayaletler, tıpkı aşk gibi, insanın ‘gözünde yarattığı’ bir şeydir. Hayalet görenlerin lehine işleyen bir durum var, o da anlattıkları hikâyenin doğruluğunun çürütülememesi. Kem gözler bir devrim

askerinin sırt çantasını kolayca bir tuğlacı teknesine dönüştürüverir. Bu konu üzerinde daha fazla düşünmeyin artık Bayan Kinsolving. Eminim ki o bir sırt çantasıydı.”

“Ama herkese öyle söyledi!” diye feveran etti Bayan Kinsolving. “Israrla ayrıntıya girdi. Ortada bir pipo var. Sonra tulumu ne yapacağız?”

Bayan Bellmore eliyle esnemesini kapatarak, “Çok fazla kaptırmayın kendinizi,” dedi. “Karışık, zor meseleler bunlar. Sen misin Felice? Banyomu hazırlayıver lütfen. Bayan Kinsolving, akşam yemeğini yedide Clifftop’ta mı yiyorsunuz? Yemekten önce benimle sohbet etmeniz büyük incelik! Ev sahibinin misafirle girdiği böyle küçük, gayri resmi münasebetleri severim. Bu tür şeyler ziyaretlere bir yuva sıcaklığı katıyor. Kusura bakmayın, giyinmem lazım. Çok tembelim, her şeyi hep böyle son dakikaya bırakırım.”

Bayan Fischer-Suympkins, Kinsolvinglerin sosyete pastasından aldıkları ilk büyük parçaydı. Bu pastanın bizatihi kendisi de uzun zaman ulaşamayacakları yükseklikte bir rafta durmuştu. Ama para ve azimli takip zaman içinde o pastanın daha aşağı raflara inmesini sağlamıştı. Bayan Fischer-Suympkins sosyetenin sivri zekâ gösteriş heyetinin bir helyografıydı. Zekâsıyla hareketlerinin ışıltısı sosyetenin yollarından geçer ve bu dikiz gösterisinde en son ve en kıymetli haberleri ortaya çıkarıverirdi. Eskiden sosyetede böyle toplantılara katılmak için türlü dalaverelere baş vurmasını gerektirmeyecek kadar şöhretli ve başı çeken biriydi. Şimdi ise bu tür dalavereler tahtta kalması için gerekliydi. Bunun dışında orta yaş, o canlı, cıvıl cıvıl gençliğinin yerini almıştı artık. Eskiden onun için bir sayfa yer ayıran fısıltı gazeteleri artık ancak iki sütun yer veriyordu. Zekâsı zehir üretmeye, tavırları kabalaşmaya, saygısızlaşmaya başlamıştı; küçük hükümdarların bağlı kaldıkları âdetleri hor görüyor ve meydanı boş bırakmamak için kendi hükümranlığını kurmanın zorunlu olduğunu düşünüyordu adeta.

Kinsolvinglerin ısrarına dayanamayarak daveti kabul etmiş, bir gün ve bir gece misafirleri olma şerefini onlara bahşetmişti. Sonra da onlardan intikam almak için tuğla teknesi taşıyan hayalet hikâyesini dalgasını geçerek ve ballandıra ballandıra anlatmıştı. Bu durum, girmeyi pek arzu ettiği o çevreye adım atmanın sevincini yeni yeni yaşamakta olan Bayan Kinsolving’in büyük bir hayal kırıklığı yaşamasına neden olmuştu. Hayalet hikâyesini dinleyen herkes ya Bayan Kinsolving adına üzülmüş ya da kahkahalarla gülmüştü, zira bu ikisinden başka tepki verme yolu yoktu ortada.

Ama sonradan ikinci ve daha büyük bir ödül, Bayan Kinsolving’in ümit ve

neşesini yerine getirmişti.

Bayan Bellamy Bellmore, Kinsolvinglerin Clifftop'taki evlerine gelme teklifini kabul etmişti ve orada üç gün kalacaktı. Bayan Bellmore, güzelliği, ailesinin soyluluğu ve zenginliğiyle kendisine sosyetede yüksek ve sarsılmaz bir mevki sağlamış olan sosyetenin genç ve güzel dullarındandı. Bayan Kinsolving'e o çok arzu ettiği payeyi cömertçe sunmuş, bir yandan da bu ziyaretin Terence'i de çok sevindireceğini düşünmüştü. Bu ziyaretin sonunda belki onu nihayet dize getirebilirdi.

Terence, Bayan Kinsolving'in oğluydu. 29 yaşında, yakışıklı, insanın ilgisini çeken bazı gizemli yanları olan bir gençti. Öncelikle annesine çok bağlıydı, dikkati çekecek derecede hem de. Bazılarına göreyse insanı rahatsız edecek kadar az konuşurdu ve bu da ya çok utangaç ya da çok derin biri gibi görünmesine neden olurdu. Terence bu yüzden Bayan Bellmore'un da ilgisini üstüne çekmişti, çünkü güzel dul onun gerçekten utangaç biri mi, yoksa derin bir kişi mi olduğunu merak eder hale gelmişti. Onu bir süre daha, konuyu unutana kadar, incelemeye karar vermişti. Eğer utangaçsa onunla uğraşmaya değmezdi, utangaçlık çok can sıkıcıydı zira. Derin biriyse de onunla ilgilenmeyi kesecekti, çünkü derinlere dalmak tehlikeli bir şeydi.

Ziyaretinin üçüncü günü Terence, Bayan Bellmore'u aradı ve onu bir köşede albümlere bakarken buldu.

"Buraya gelmeniz ve günümüzü aydınlatmanız ne iyi oldu," dedi Terence. "Bayan Fischer-Suympkins'in ayrılmadan önce gemiye delik açtığını duymuşsunuzdur. O tuğla teknesiyle geminin altını baştan aşağı kanırttı. Annem olayın üzüntüsü yüzünden hasta oldu. Siz hazır buradayken bizim için başı taçlı, koltuğunda çek defteri taşıyan, iki dirhem bir çekirdek bir hayalet göremez misiniz?"

"Böyle hikâyeler anlatan kötü bir yaşlı kadın o sadece Terence," dedi Bayan Bellmore. "Herhalde akşam yemeğinde ona fazla yedirdiniz ki öyle acayip hikâyeler uydurdu. Annen onu ciddiye almadı herhalde?"

"Sanırım ciddiye aldı," dedi Terence. "O tuğla tenekesindeki tuğlaların hepsi başına düştü adeta. Annem annelerin en iyisidir, onun üzülmesini istemem. Umarım o hayalet, tuğla hamalları sendikasına üyedir ve greve çıkar da bir daha buralara uğramaz. Yoksa bundan sonra aileye rahat huzur haram olacak."

"Ben hayaletli odada yatıyorum," dedi Bayan Bellmore, dalgın bir ifadeyle,

“ama öyle güzel bir yer ki başka odaya geçmeyi asla istemem. Korkmuyorum, ama korksaydım bile odamı değiştirmezdim. Ortaya şöyle güzel, aristokrat bir hayalet hikâyesi atabilirim, benim için sorun değil. Bunu memnuniyetle yapardım, ama bu hikâyenin diğer hikâyeye karşılık uydurulduğunun apaçık belli olacağı endişesini taşıyorum.”

“Doğru,” dedi Terence, kıvırcık, kahverengi saçlarını iki parmağıyla tarayarak. “Bu, işe yaramaz. Aynı hayaleti tulumsuz ve o tuğla teknesi altınla dolu olduğu halde tekrar görmenin ne yararı olabilir ki? Böyle bir şey olsa olsa o hayaleti basit bir işçi görünümünden çıkarıp zengin biri haline getirir. Bu da yeterince saygıdeğer bir şey aslında, sizce de öyle değil mi?”

“İngilizlere karşı savaşmış biri vardı sülalenizde galiba, değil mi? Annen böyle bir şeyler söylemişti.”

“Raglan yelekli, golf pantolonlu birileri vardı galiba. Bana göre hava hoş. Ama annem debdebeye, armalara, havai fişeklere çok önem veriyor, onun mutlu olmasını istiyorum.”

“Annenin üzülmesini istemiyorsun, aferin sana Terence,” dedi Bayan Bellmore, ipek elbisesinin kanepeye sere serpe yayılmış olan eteğini toplayarak. “Şimdi otur yanıma da birlikte şu albüme bakalım, yirmi yıl önce insanların yaptığı gibi. Albümdekilerin hepsini anlat bana. Bir elini Korint sütununa dayamış, ufka karşı poz vermiş şu uzun boylu, heybetli bey kim?”

“Şu koca ayaklı adam mı?” diye sordu Terence boynunu albüme doğru uzatarak. “O büyük amcalarımdan O’Brannigan Amca. Bowery’de birahanesi vardı.”

“Sana otur dedim Terence. Beni eğlendirmez veya bana itaat etmezsen yarın sabah herkese önlüklü, bira taşıyan bir hayalet gördüğümü söylerim ona göre. Senin yaşında birinin utangaç olması utanılacak bir şey, Terence.”

Ertesi gün, yani ziyaretinin son sabahında kahvaltıda Bayan Bellmore gece hayaleti gördüğünü söyleyerek herkesi şaşırttı.

“Şeyi, şeyi var mıydı?” Bayan Kinsolving tereddüt ve endişe duyguları arasında o kelimeyi söyleyememişti.

“Tabii ki hayır. Hiç alakası yok.”

Masadakiler koro halinde birbiri ardına sorular sordular: “Korkmadınız mı?” “Ne yaptı?” “Nasıl görünüyordu?” “Nasıl giyinmişti?” “Bir şey söyledi mi?”

“Bağırmadınız mı?”

“Sorularınızı hemen cevaplayacağım,” dedi Bayan Bellmore kahramanca bir edayla. “Çok aç olmama rağmen sorularınızı bir bir cevaplayacağım. Bir şey beni ansızın uyandırdı; beni uyandıran şey gürültü müydü, bir temas mıydı hatırlamıyorum, ama işte karşımda hayalet duruyordu. Geceleri ışık yakamam, onun için oda epeyce karanlıktı. Yine de onu iyice gördüm. Rüya görmüyordum. Uzun boylu bir adamdı, başından aşağı bulut gibi bembeyazdı. Koloni zamanında erkeklerin giydiği türden bir elbise vardı üzerinde: Pudralı bir peruk, kol kapakları ve yakası dantelli uzun eteklikli bir ceket ve bir kılıç. Karanlıkta elle tutulmaz ve parlak bir görünümü vardı. Evet, önce biraz korktum, daha doğrusu şaşırdım. Hayatımda ilk kez hayalet görüyordum. Hayır, bir şey söylemedi. Bağırmadım. Dirseğimin üstünde doğruldum. O zaman yavaşça, sessizce süzülüp gitti. Kapıya varınca da ortadan kayboldu.”

Bayan Kinsolving mutluluktan havalara uçmuştu. “Tarifinize göre hayalet, General Greene’in ordusunda görev yapmış olan atalarımızdan Yüzbaşı Kinsolving olmalı,” dedi rahatlamış ve gururdan titreyen bir sesle. “Hayalet akrabamız adına sizden özür dilerim, Bayan Bellmore. Rahatınızı fena halde kaçırmış olmalı.”

Terence annesine minnettar bir tebessümle baktı. Nihayet her şey Bayan Kinsolving’in istediği gibi olmuştu. Terence onu böyle mutlu gördüğüne çok sevinmişti.

“Utanarak söylemem gerekir ki,” dedi o sırada kahvaltısını etmekte olan Bayan Bellmore, “pek de rahatsız olmuş sayılmam. Hayalet görünce yapılması gereken herhalde bağırmak, bayılmak ve hepinizi telaşa düşürerek o mahrem giysilerle oradan oraya koşturmaktı. Ama ilk heyecan anı geçince telaşlanmak gelmedi içimden. Hayalet hafifçe arkasına dönüp sessiz ve sakin bir şekilde oradan uzaklaşınca tekrar uyudum.”

Odada bulunanların hemen hepsi Bayan Bellmore’un hikâyesini Bayan Fischer- Suympkins’in aktardığı münasebetsiz hayalet hikâyesine karşı uydurulmuş bir hikâye gözüyle dinlemişti. Ama güzel dulun hikâyeyi gerçekten yaşadığına inanarak anlattığını gösteren bazı belirtiler içlerinden bir ikisinin gözünden kaçmamıştı. Sözlerinin her birine hakikat ve açıkyüreklilik sinmiş gibiydi. Hayaletlere inanmayan biri bile (çok gözlemci bir kişi olduğunu varsayarsak tabii) hayaleti en azından ona gerçekmiş gibi gelen bir rüyada görmüş olabileceğini düşünürdü.

Biraz sonra Bayan Bellmore'un hizmetçisi valizleri hazırlamaya başladı. İki saat sonra araba gelip Bayan Bellmore'u istasyona götürecekti. Terence doğuya bakan taraçada gezinirken Bayan Bellmore, gözlerinde bir sır saklamakta olduğu izlenimi veren ışıltıyla yanına geldi.

"Ötekilere hikâyenin tamamını anlatmak istemedim," dedi Bayan Bellmore. "Ama sana söyleyeceğim. Bir anlamda bu olaydan sen de sorumlu sayılırsın. Dün gece hayalet beni nasıl uyandırdı biliyor musun?"

"Zincirlerini mi şakırdattı?" dedi Terence üzerinde biraz düşündükten sonra. "Yoksa homurdandı mı? Genellikle böyle şeyler yaparlar da."

"Sizin, huzurunu bulamamış atanız Yüzbaşı Kinsolving'in kadın akrabalarından birine herhangi bir benzerliğim var mı acaba?" dedi Bayan Bellmore aniden lafı değiştirerek.

"Sanmam," dedi Terence son derece şaşkın bir ifadeyle. "İçlerinde öyle aman aman güzel sayılabilecek kimse yok."

"O halde," dedi Bayan Bellmore, ciddi bir ifadeyle genç adamın gözlerinin içine baka baka, "o hayalet beni niye öptü, ki öptüğüne adım gibi eminim."

"Yok canım, daha neler!" diye bağırdı Terence, gözlerini şaşkın bir ifadeyle kocaman açarak. "Ciddi olamazsınız Bayan Bellmore! Adam sizi öptü mü yani?"

"Söyledim ya," dedi Bayan Bellmore, "Cümledeki zamiri yanlış kullandığımı sanmıyorum."

"Ama bana niye bu olaydan benim de sorumlu sayılacağımı söylediniz?"

"Hayaletin hayatta olan yegâne erkek akrabası sensin de ondan."

"Anladım. 'Üçüncü veya dördüncü nesil üzerinden' demek istiyorsunuz yani. Peki ama cidden.... adam... şey, yani nereden..."

"Nereden mi biliyorum? Herkes nasıl biliyorsa öyle. Uyuyordum, beni uyandıran onun öpücüğü oldu. Hemen hemen eminim."

"Hemen hemen mi?"

"Yani tam o sırada uyandım... aman ne demek istediğimi anlamıyor musun canım? İnsan tahrik olduğu zaman, hani rüya görüp görmediğinden emin olmaz ya, sen de bilirsin ya işte Terence, o gelişmiş pratik zekânı çalıştırman için sana

insanın en temel duygularını ayrıntısıyla anlatmam mı gerek?”

“Ama öpen hayaletler konusunda,” dedi Terence alttan alır bir tavırla, “en temel tariflere ihtiyacım var gayet tabii. Hiç hayalet öpmedim zira. Nasıldı? Yani ne his...”

“Ne hissettiğime gelince,” dedi Bayan Bellmore ne dediğini bildiğini hissettiren bir tavır ve hafif bir alaycılıkla, “madem temel bir tarif ihtiyacı içindesin, söyleyeyim, maddi olanla manevi olanın iç içe geçmesi gibi bir şey hissettim.”

“Tabii canım,” dedi Terence aniden ciddileşerek, “bu ya bir rüyaydı ya da bir çeşit halüsinasyon. Artık kimse ruhlara inanmıyor. Annemi memnun etmek için bu hikâyeyi söylüyorsanız size ne kadar minnettar olduğumu anlatamam. Kadıncağız o kadar mutlu oldu ki. Devrimci ata fikri bile başlı başına muazzam bir fikirdi zaten.”

Bayan Bellmore içini çekti. “Ben de diğer hayalet görenlerin akıbetine uğradım işte,” dedi güzel dul kaderine razı olmuş bir tavırla. “Hayaletle karşılaşma tecrübem ıstakoz salatasına yoruldu veya uydurma bir hikâye olarak algılandı. Neyse hiç olmazsa bu enkazdan bir anı kaldı geriye; öbür dünyadan bir öpücük. Yüzbaşı Kinsolving cesur muymuş acaba Terence, biliyor musun?”

“Yorktown’da yenilgiye uğramış galiba,” dedi Terence düşünceye dalarak. “Orada yapılan ilk muharebeden sonra bölüğüyle birlikte kaçtığı söyleniyor.”

“Utangaç biriydi herhalde,” dedi Bayan Bellmore sanki orada tek başınaymış gibi kendi kendine. “Bir kere daha yapabilirdi yoksa.”

“Savaşı mı?” diye sordu Terence sıkıntılı bir ifadeyle.

“Neden bahsediyorum sence ben? Artık gidip hazırlanmam lazım. Araba bir saate kadar gelecek. Evinizde çok iyi vakit geçirdim. Ne kadar güzel bir sabah, değil mi Terence?”

İstasyona giderken Bayan Bellmore çantasından ipek bir mendil çıkardı. Tuhaf bir tebessümle mendile baktı. Sonra birkaç sıkı düğüm attı ve müsait bir zamanda geçtikleri yolun kenarındaki uçurumdan aşağı fırlattı.

Terence odasında uşağı Brooks’a bazı emirler veriyordu. “Şu şeyleri paket yap, sonra bu karttaki adrese yollayıver.”

Karttaki adres New Yorklu bir kostüm dükkânına aitti. O “şeyler” de İç Savaş

dönemine özgü beyaz satenli, gümüş kopçalı, beyaz ipek çoraplı ve beyaz ayakkabılı bir erkek elbisesiydi. Beyaz bir perukla kılıç da kıyafeti tamamlıyordu.

“Etrafa iyice bak Brooks,” dedi Terence biraz endişeli bir ifadeyle. “Kenarında adımın baş harfleri olan ipek bir mendil olacak. Onu buralarda bir yerde düşürmüş olmalıyım.”

Bir ay sonra Bayan Bellmore ile sosyeteden arkadaşları Catskills dolaylarında faytonla yapacakları geziye davet edecekleri kişilerin listesini hazırlıyorlardı. Bayan Bellmore hazırlanan listeyi son bir kez gözden geçirdi. Listede Terence Kinsolving’in de adı vardı. Bayan Bellmore yasakçı kalemiyle bu adın üstünü çizdi.

“Çok utangaç!” diye açıkladı tatlı bir sesle mırıldanarak.

KISMET

Madalyonun iki yüzü vardır, doğru. Biz öteki yüzüne bakalım isterseniz. “Tezgâhtar kızlar”dan bahsedildiğini duyarız sık sık. Böyle bir şey yoktur. Olsa olsa mağazada çalışan kızlar vardır. Hayatlarını bu şekilde kazanır onlar. Yaptıkları işi sıfat haline getirmenin gereği var mı? Hakkaniyetli olalım. O nedenle Beşinci Bulvar’da oturan kızlara da “zengin koca delisi” kızlar demeyeceğiz.

Lou ile Nancy arkadaştılar. Şehre iş bulmak için gelmişlerdi, çünkü memleketlerinde karınlarını doyurabilecekleri bir iş yoktu. Nancy on dokuz, Lou yirmi yaşındaydı. Sahneye çıkıp artist olmayı aklından geçirmeyen güzel, canlı, taşralı kızlardı ikisi de.

Yukarıda oturan küçük bir melek onlara kılavuzluk edip ucuz, namuslu bir pansiyonda bir oda bulmalarına yardımcı olmuştu. İkisi de iş bulmuş ve hayatlarını kazanmaya başlamıştı. Arkadaşlıkları şehirde de sürüyordu. Ben size şehre geldikleri günden altı ay sonrasını anlatacağım. Meddlesome okurları: Dostlarım Bayan Nancy ve Bayan Lou’yu sizinle tanıştırmaktan şeref duyarım. Sizler el sıkışırken lütfen üstlerindeki giysilere dikkat edin; fark ettirmeden tabii. Evet, fark ettirmeden, çünkü bu hanımlar size hemen kinayeli bir bakış fırlatıverirler.

Lou bir çamaşırhanede ütücülük yapıyor. Mor elbisesi vücuduna iyice oturmamış ve şapkasındaki tüy biraz fazla büyük olmasına rağmen 25 dolarlık ermin eşarbı ve manşonu vardı. Mevsim sonunda erminlerin fiyatı 7.93’e bile inerdi ya neyse. Yanakları pembe, açık mavi gözleri pırıl pırıldı. Kendinden hoşnut olduğu her halinden belli olurdu.

Nancy’nin bir tezgâhtar kız olduğunu söyleyebilirdiniz, böyle söylemeye alışıksınızdır da ondan. Belli bir tip yoktur, ama sütübozuk nesiller hep bir tip ihtiyacındadır. O zaman tipini tarif edelim biz de. Moda anlayışı rüküşlük derecesindeydi ve abartılı derecede soğuk bir duruşa sahipti. Eteği adi bir kumaştan yapılmıştı, ama biçimliydi. Onu soğuk sonbahar havalarından koruyacak bir kürkü yoktu, ama üstündeki dökarı öyle bir havayla giyiyordu ki, sanırdınız İran astraganı. Yüz ifadesi, bakışı acımasız tip sevdalılarının deyişiyle tam bir “tezgâhtar kız” gibiydi. Görünüşü, kadınların aldatılmalarına karşı sessiz, ama küçümseyici bir başkaldırışa işaret ediyor, erkeklerden alınacak intikamı müjdeliyordu adeta. Kahkahalarla gülerken bile yüzündeki bu ifade değişmezdi.

Aynı ifadeye Rus çiftçilerin gözlerinde de rastlayabilirdiniz; Kıyamet Günü'nü görecek olanlar da bizi bu dünyadan alacak olan Cebrail'in yüzünde aynı ifadeyi göreceklerdir. Bu, erkekleri hem yerin yedi kat dibine sokacak hem de onları utandıracak bir ifadeydi, ama erkekler hiçbir şey olmamış gibi davranıp çiçek takdim ederlerdi, birbirine iple bağlanmış çiçekler.

Lou'nun neşeli neşeli "Tekrar görüşürüz" dediğini duyduğunuzda veya Nancy'nin bir bakıma beyaz bir kelebek gibi sizi ıskalayıp evlerin damına, oradan da yıldızlara kadar giden alaycı, tatlı tebessümüyle karşılaştığınızda şapkanızı çıkarıp oradan uzaklaşsanız iyi olur.

İkisi köşede Dan'i bekliyorlar. Dan, Lou'nun uzatmalı sevgilisi. Sadık mı dersiniz? Tanıştıklarından beri beraber olduklarını söylemekle yetinelim.

"Aklından zorun mu var senin, Nancy?" diye sordu Lou. "O eski mağazada haftada sekiz dolara neden çalışıyorsun? Ben yalnız geçen hafta 18.50 dolar kazandım. Ütücülük, dantel satmak kadar temiz bir iş değildir, ama iyi para getiriyor. Ütücüler arasında haftada 10 dolardan aşağı çalışanı yok. Ütücülüğün kötü bir iş olduğunu da sanmıyorum ayrıca."

"İstemem eksik olsun," dedi Nancy burnunu havaya kaldırarak. "Haftada sekiz dolar alıp antrede yatmaya razıyım. Güzel şeyler ve şık insanlar arasında olmayı seviyorum. Hem öyle fırsatlar var ki elimde! Geçenlerde bizim mağazada eldiven bölümünde çalışan bir kız Pittsburglu bir milyonerle evlendi; demir tüccarı mıydı neydi... madenciydi galiba veya öyle bir şey işte. Bir gün ben de öyle birisini bulacağım. Güzelliğimle övündüğüm falan yok; şansımı büyük fırsatlarla karşılaşabileceğim bir yerde arıyorum. Çamaşırhanede kime nasıl beğendirebilir ki bir kız kendini?"

"Ben Dan'le orada tanıştım ama," dedi Lou muzafferane bir edayla. "Pazar gömleğiyle yakalığını almak için gelmişti. Ben de en öndeki ütü masasındaydım. Herkes o ön masada çalışmak için deli olur. Ella Maginnis o gün hastaydı, onun yerine ben geçmiştim. Dan ilk önce koluma dikkat etmiş, 'öyle beyaz ve yuvarlaktı ki,' diyordu. Kollarımı sıvamıştım. Öyle kibar, iyi adamlar geliyor ki çamaşırhaneye bilsen. Öyleleri elbiselerini valiz içinde getirirler ve kapıyı aniden, bir hışımla açarlar."

"Nasıl böyle bir buluz giyebiliyorsun, Lou?" dedi Nancy, karşısında her an saldırıya geçmeye hazır bekleyen arkadaşına tatlı bir sesle ve gür kirpikli gözlerini ona çevirerek. "Çok zevksiz bir şey."

“Bu buluzu mu diyorsun?” dedi Lou yüksek sesle ve kocaman açtığı gözleriyle etkisini daha da artırdığı büyük bir karşı çıkışla. “Ben bu buluza 16 dolar verdim. Asıl değeri 25 dolar. Kadının biri bunu temizletmeye getirmişti, bir daha uğramadı. Bizim patron da onu bana sattı. Buluz baştan aşağı el işçiliğiyle bezeli. Senin üstündeki şu basit, çirkin şeyden bahsetsek daha iyi olur bence.”

“Senin basit, çirkin dediğin bu şey,” dedi Nancy sakin bir sesle, “Bayan Van Alstyne Fisher’ın buluzundan örnek çıkarılarak dikildi. Kızlar geçen yıl onun mağazadan 12.000 dolarlık alışveriş yaptığını söylüyor. Bunu ben kendim diktim. Bana 1.50 dolara mal oldu. On adım uzaktan baksan aslından ayıramazsın.”

Lou neşeyle, “Aç karnına hava atmak istiyorsan, at,” dedi. “Ben işimden de paramdan da memnunum. Hiç olmazsa üstümdekiler gibi şık, güzel şeyler alabiliyorum.”

Tam o sırada Dan geldi. Dan haftada 30 dolar kazanan bir elektrikçiydi. Boynunda hazır alınmış bir boyunbağı vardı; bu haliyle şehrin havailiklerinden kaçıp gelmiş gibi görünüyordu. Lou’ya Romeo’nun mahzun bakışlarıyla bakıyor ve onun örgü buluzunun bel bölgesini her sineğin takılmak için can atacağı bir örümcek ağı gibi görüyordu.

“Arkadaşım Bay Owens, Bayan Danforth’la tanıştırayım,” dedi Lou.

“Çok memnun oldum Bayan Danforth,” dedi Dan elini uzatarak. “Lou sizden çok söz etti.”

“Teşekkür ederim,” dedi Nancy, Dan’in elini soğuk parmaklarının ucuyla sıkarken. “Sizden de bana birkaç kez söz etmişti.”

Lou kıkırdadı.

“Böyle el sıkışmayı da Bayan Van Alstyne Fisher’dan mı öğrendin, Nancy?” diye sordu Lou.

“Öyle olsa ne olacak? Aynısını yapabilecek misin sanki?” dedi Nancy.

“Yok bana göre değil öyle şeyler. Çok alengirli. Daha ziyade parmaktaki pırlanta yüzükleri gösterebilmek için icat edilmiş bir şey bu. Birkaç pırlanta yüzük alayım, ondan sonra öğrenirim.”

“Önce öğren,” dedi Nancy bilgiç bir edayla. “Yüzükleri elde etmek o zaman daha kolay olur.”

“Bu münakaşayı burada kesmek için,” diye atıldı Dan o yüzünden hiç eksik olmayan neşeli gülümseyişiyle, “size bir teklifte bulunayım. İkinizi kuyumcuya götürüp bu isteğinizi yerine getiremeyeceğim belki, ama bir vodvile ne dersiniz? Biletleri aldım. Gerçekleri bize yâr olmuyor, gidelim de sahte pırlantaları seyredelim bari.”

Sadık kavalye kaldırımın kenarında, yanında parlak, güzel elbisesi içinde küçük bir tavus kuşu gibi görünen Lou, onun yanında da donuk renkli elbisesiyle bir güvercini andıran ve tam anlamıyla Van Astyne Fisher gibi yürüyen Nancy, birlikte mütevazı akşam eğlencelerine doğru yola koyuldular.

Hiç kimsenin büyük bir mağazayı bir eğitim kurumu olarak gördüğünü sanmam. Ama Nancy’nin çalıştığı mağaza Nancy’ye okul vazifesi görüyordu. Etrafı zevk ve zarafet taşıyan güzel şeylerle doluydu. Lüks bir atmosferde yaşarsanız paranız olsa da olmasa da o lüks şeyler size aittir.

Nancy’nin hizmet ettiği kadınlar genellikle giyimleriyle, tavırlarıyla ve sosyete içindeki mevkileriyle başkalarına örnek oluşturan türden kadınlardı. Nancy zamanla bu kadınların özelliklerini almaya başlamıştı, kendisine göre en iyi yönlerini.

Bir tanesinden güzel bir jest, diğerinden zarif bir kaş kaldırma hareketi, öbüründen yürüyüş, bir başkasından çanta taşıma tarzı, birinden bir tebessüm, selamlama, kendinden aşağı mevkide olanlara hitap şeklini almıştı; bunları yeri geldiğinde uyguluyordu. En gözde modeli Bayan Van Astyne Fisher’den ise en mükemmel özelliğini, tatlı, yumuşak, billur gibi bir sesle ve ardıç kuşu gibi tane tane konuşmayı öğrenmişti. Soylularla dolu bu kibar ortamda bulunup da etkisi altında kalmamak imkânsızdı. İyi huyun iyi ilkelerden daha iyi olduğu söylenir, belki bu sözü iyi davranışların iyi huylardan daha iyi olduğunu söyleyerek daha da ileri götürebiliriz. Ebeveynleriniz o kadar eğitime rağmen içinizde o kadim değerlerin uyanmasını sağlayamazken dik arkalıklı bir sandalyeye oturur da bu öğretileri kırk defa tekrarlarsanız bu değerler şıp diye yerine oturabilir. İşte Nancy de Bayan Van Astyne Fisher’ın ses tonuyla konuşurken o asaletin gereklerini iliklerine kadar hissediyordu.

O büyük mağaza okulunda başka bir bilgi kaynağı daha vardı. Üç dört tezgâhtar kızın bir araya gelip de tel bileziklerinin şıngırtısı eşliğinde heyecanlı bir konuşmaya daldıklarını görürseniz, Ethel’in saç modelini çekiştirdiklerini falan sanmayın sakın. Konuşma erkeklerin vücutlarının vakur görüntüsü üzerine odaklanmıyor belki, ama Havva anamız ile onun ilk kızının baş başa verip Adem babamıza evin direği olduğunu anlatmanın yollarını aramaları kadar önemli

konulardan oluştuğunu söyleyebiliriz. Dünyaya karşı oluşturulmuş bir Kadınlar Arası Stratejik Saldırı ve Geri Çekilme Taktikleri Alışverişi ve Ortak Savunma İşbirliği Konferansı. Bir anlamda bu bir sahne oyunudur ve bu oyunun seyircisi, sahneye hiç durmaksızın çiçek atan erkeklerdir. Kadın, hayvan yavruları içindeki bu en savunmasız yaratık (ceylan gibi zarif, ama onun kadar hızlı değil, kuş gibi güzel, ama onun kadar yükseklere uçamaz, bal arısı gibi tatlıya bürünmüş ama onun gibi...) Ah! Ne gülüyorsunuz? Daha önce arı sokmadı mı sizi?

Bu savaş konseyi sırasında silahlarını elden ele dolaştırırlar ve her birinin hayat taktiklerinden elde edip formül haline getirdiği stratejileri değiş tokuş ederler.

“Ben de ona dedim ki,” diyor Sadie, “Senin bildiğin kızlardan değilim ben! Beni ne zannettin de böyle konuşmaya cüret ediyorsun? Bana ne cevap verdi dersiniz?”

Bunun üzerine sarı, kumral, siyah, kızıl saçlı başlar hayır anlamında sallanarak Sadie’nin sorusu cevaplandırıldı. Kıran kırana geçen bir tartışmanın ardından bundan sonra ortak düşmanları olan erkeklere karşı bir saldırıyı savuşturma taktiği benimsenmesine karar verildi.

İşte Nancy kendini savunma sanatını bu şekilde öğrendi. Kadınlar için iyi bir savunma zafere bedeldir.

Mağazanın müfredatı geniştir. Onu hayattaki tek amacına, yani evlilik için ideal biri olmaya hazırlama konusunda burası ona belki de hiçbir üniversitenin başaramayacağı kadar yararlı olmuştu.

Mağazadaki yeri iyiydi. Müzik odası büyük kompozitörlerin eserlerini duymasını ve onlara aşina olmasını (en azından içine girmeyi çok arzuladığı o sosyete dünyasına yabancı olmamasını) sağlayacak kadar yakındı. Kadınlarda neredeyse aranan özellik haline gelmiş olan sanat eserleri, pahalı ve zarif kumaşlar ve ziynet eşyaları hakkındaki bilgileri yutarcasına öğrenmişti.

Öbür kızlar çabucak Nancy’nin büyük arzusunun farkına vardılar. Herhangi bir erkek onun masasına yaklaşınca Nancy’ye, “İşte milyonerin geliyor, Nancy,” derlerdi. Erkekler genellikle, refakat ettikleri kadınlar alışveriş yaparken mendil tezgâhının etrafında dolaşmayı ve mendillerle oyalanmayı bir alışkanlık haline getirmişlerdi. Nancy’nin taklit soylu havasıyla gerçek, ince güzelliği onları cezbederdi. Bu nedenle birçok erkek yanına gelir, ona olan hayranlığını dile getirirdi. Bu adamlardan bazıları milyonerdi belki, ama geri kalanlar onların kötü

kopyalarından başka bir şey değildiler. Nancy onları ayırt etmesini öğrenmişti. Mendil kısmının arkasındaki pencereden aşağıda kapıda bekleyen arabaları görebiliyordu. İşte bu pencereden bakarken Nancy otomobiller arasında da sahipleri arasındaki gibi bir ayrım olduğunu fark etmişti.

Bir keresinde hoş bir adam dört düzine mendil almış ve Nancy'ye adeta Kral Karun edasıyla dil dökmüştü. Adam gittikten sonra kızlardan biri Nancy'ye, "Ne oldu, Nancy, adama niye soğuk davrandın? Hiç de fena parçaya benzemiyordu," demiş, Nancy de, "O mu? Bana göre değil. Dışarıda arabasına binerken gördüm. A 12 beygir motorlu bir araba ve İrlandalı bir şoförü var! Ne biçim mendiller aldı görmedin mi? Hepsi ipek! Üstünde lekeler vardı. Ya adam gibi biri olur ya da hiç olmaz."

Mağazanın en "kibar" kadınlarından ikisinin, yani baş tezgâhtar ile kasiyerin ara sıra yemeğe çıktığı birkaç "kibar erkek arkadaşı" vardı. Bir keresinde Nancy'yi bir davete beraberlerinde götürmüşlerdi. Davet, masaların yılbaşı için daha bir yıl öncesinden ayırtıldığı muhteşem bir kafedeydi. Davette onların iki "beyefendi arkadaşları" vardı; birisi kabak kafalıydı (sosyete hayatı saç döküyordu anlaşılan, bunu kanıtlayabiliriz); öteki ise iki çelişkili yönüyle değerini ve kültürünü gözler önüne seren genç bir adamdı: Adam masaya gelen şarapların hepsi için mantar kokulu demenin ötesinde bir değerlendirmede bulunamamıştı ve pırlanta kol düğmeleri vardı. Bu genç adam Nancy'de bazı cezbedici yönler bulmuştu. Adam tezgâhtar kızlardan hoşlanırdı; üstelik karşısındaki, kendi mevkisinin samimiyetini sosyetenin konuşma ve davranışlarıyla harmanlamış biriydi. Onun için ertesi gün mağazaya yollanıp tezgâhın üstündeki işlemeli mendiller arasında Nancy'ye ciddi bir evlenme teklifi yaptı. Nancy reddetti. On adım ötedeki kahverengi topuzlu kadın bu olaya gözleri ve kulaklarıyla şahit olmuştu. Reddedilen talip gidince koşarak Nancy'nin yanına geldi ve başından aşağı azarlarını ve dehşet duygularını saydı döktü:

"Sen su katılmamış bir salaksın kızım! O çocuk milyoner. Şu meşhur yaşlı Van Skittles'ın yeğeni. Üstelik iyice yola gelmiş oğlan. Sen aklını mı kaçırdın Nancy?"

"Aklımı mı kaçırdım?" dedi Nancy. "Teklifini kabul etmedim ki. Senin dediğin gibi de milyoner değil ayrıca. Ailesi yılda sadece 20.000 dolar cep harçlığı veriyor ona. Geçen akşam yemekte o kabak kafalı adam bunu söyleyip ona takılıyordu."

Kahverengi topuzlu kadın yanına biraz daha yaklaşıp gözlerini kısarak, "Daha

ne istiyorsun?” dedi, sakız çiğneyememekten kurumuş ağzından çıkan boğuk bir sesle. “Bu kadarı sana kâfi değil mi? Çok eşliliği kabul edip aynı anda hem Rockefeller hem Gladstone Dowie hem de İspanya kralıyla mı evlenmek istiyorsun? Yılda 20.000 dolar neyine yetmiyor?”

Nancy karşısındaki kısık siyah gözlerin delici bakışları altında biraz kızardı.

“Sorun tümüyle para değil, Carrie,” dedi. “Geçen akşam yemekte o saçsız adam onun bir yalanını yakaladı. Tiyatroya beraber gitmediğini söylediği bir kız hakkında. Doğrusu yalancılara hiç tahammülüm yoktur. Hepsi bir yana, ondan hoşlanmadım, bu yeterli sanırım. Ben ucuza gitmek istemiyorum. Adam gibi oturup kalkmasını bilen birini istiyorum. Evet, voliyi vurmak istiyorum, ama bu kişinin etrafta gürültü yapan bir kumbaradan ibaret biri olmasını da istemiyorum.”

“Kızım sen tımarhaneliksin vallahi!” dedi kahverengi topuzlu kadın ve yürüdü gitti.

Nancy haftada 8 dolara bu yüce fikirleri (buna ideal denmese de) beslemeye devam etti. Günbegün kemerini sıkıp kuru ekmeğini yiyerek o büyük, bilinmez “volisini” beklemeye devam etti. Yüzünde tatlı, can yakıcı, mahzun bir erkek avcısının tebessümü vardı. Mağaza onun ormanıydı. Birçok kereler büyük, semiz bir ava tüfeğini doğrultmuş, ama derin ve şaşmaz bir içgüdü (belki avcıya, belki de kadına ait bir içgüdü) ateş etmesini engellemiş, kısmetini başka bir yerde aramak üzere yoluna devam etmesine neden olmuştu.

Lou çamaşırhanesinde mutluydu. 18.50 dolarının altısını oda kirasına veriyordu. Gerisini çoğunlukla elbiselere harcıyordu. Zevk ve davranışlarını geliştirmek için önündeki fırsatlar Nancy’nin önündeki fırsatlara göre pek azdı. Buhar kaplı çamaşırhanede sadece iş vardı, iş ve akşam yapacağı güzel şeylerin hayali. Elinden birçok gösterişli ve pahalı kumaş geçiyordu. Elbiselere olan düşkünlüğü belki de elindeki o iletken demirden geçmişti ona.

Akşamüstü işi bitince sadık gölgesi, hangi ışık altında olursa olsun onun gölgesi olmaktan asla vazgeçmeyen Dan, onu dışarıda beklerdi.

Bazen Lou’nun gittikçe frapanlaşan elbiselerine düşünceli düşünceli bakardı. Ama bunun sadakatsizlikle alakası yoktu; sokaktan geçenlerin onunla ilgilenmesinden hoşlanmazdı.

Dan, Lou’ya ne kadar bağlıysa Lou da Nancy’ye o kadar bağlıydı. Nereye giderlerse gitsinler beraberlerinde Nancy’yi de götürmelerini zorunlu kılan bir

kanun varmış gibi onu da hep yanlarına alırlardı. Dan bu fazlalığı neşeyle ve istekle karşılardı. Eğlenceye giden bu üçlünün rengini Lou, sesini Nancy, ağırlığını da Dan'in oluşturduğu söylenebilirdi. Tertipli, ama hazır olduğu her halinden belli olan elbisesi, hazır kravatı ve o tükenmez, mülayim hazırcevaplılığıyla kızlara iyi vakit geçirtirdi. Varlığında göze çarpmayan, yokluğunda ise ayrıntısıyla hatırlanan tiplerdendi Dan.

Dan'in hazır elbiseleri, kravatları Nancy'nin yüksek zevkine pek uymuyordu, ama Nancy gençti ve gençlik gurme olmayı başaramadığında oburluğa dönüşürdü.

"Dan hemen evlenmemizi istiyor," demişti Lou, Nancy'ye bir keresinde. "Ama niye evleneyim? Şimdi bağımsızım. Kazandığım parayla istediğimi alıyorum. Zaten evlensek çalışmama izin vermez, biliyorum. Bana bak, Nancy, sanki niye o eski mağazaya saplanıp kaldın? Yarı aç yarı tok geziyorsun. Doğru dürüst giyecek bir şeyin de yok. İstersen çamaşırhanede sana hemen iş bulurum. Daha iyi para kazanırsan böyle yüksekten atmazsın o zaman."

"Yüksekten attığım falan yok," dedi Nancy, "birkaç kuruş daha fazla kazanacağım diye yırtınacağıma az para alıp da olduğum yerde kalmayı tercih ederim. Yüksekten atıyorum diyelim. İstediğim fırsatı böyle daha rahat yakalayabilirim. Tezgâh başında ömür tüketmeye niyetim yok. Sonra mağazada her gün yeni bir şey öğreniyorum, her zaman kibar ve zengin insanlar arasındayım, her ne kadar şimdilik onlara sadece hizmet ediyorsam da. Orada muhtemel kısmetlerimin hiçbirini kaçırmıyorum sonra."

"Milyonerini avladın mı bari?" dedi Lou alaylı alaylı gülerek.

"Daha hangisini seçeceğimi bilmiyorum," dedi Nancy, "onları henüz uzaktan incelemekle meşgulüm."

"Aman Allahım seçecekmiş! Kendini ağırdan sat Nancy, paralı bile olsa sakın yakayı kaptırayım deme hemen. Ama dalga geçiyorsun sen zaten; milyonerler bizim gibi çalışan kızların yüzüne bile bakmazlar."

"Baksalar onların lehine olurdu," dedi Nancy ciddi bir ifadeyle. "Bizim gibi kızlar onlara paralarını nasıl idare edeceklerini öğretebilir."

"Milyonerlerden biri benimle konuşmaya kalksa," dedi Lou gülerek, "balıklama dalardım."

"Hiç milyoner tanımıyorsun da ondan böyle söylüyorsun. Zenginlerle diğer

insanlar arasındaki tek fark onların yakından incelenmesi gerektiği. Lou, kırmızı astarın rengi paltonun rengine göre biraz fazla parlak değil mi sence?”

Lou arkadaşının sade, soluk yeşil renkli ceketine baktı.

“Bence değil ama senin üstündeki o soluk şeyin yanında parlak görünmesi gayet doğal.”

“Bu ceket,” dedi Nancy mağrur bir ifadeyle, “Bayan Van Astyne Fisher’ın geçen gün üstünde bulunan ceketin modelinden. Bu bana 3.98 dolara mal oldu, onunkinin fiyatı ise sanırım 100 dolar civarında.”

“Neyse,” dedi Lou daha sakin bir sesle, “pek milyoner kıyafetine benzemiyor da. Ben senden önce bir milyoner avlarsam hiç şaşma.”

Bu iki arkadaşın teorilerini anlamak için filozof olmak lazımdı. Dükkânlarla tezgâhların en temel ihtiyaçlar için çalışan kızlarla dolup taşmasının sorumlusu olan gurur ve müşkülpesentlikten uzak olan Lou gürültülü ve basık çamaşırhanede ütü yapmaktan memnundu. Yevmiyesi ona bol bol yetiyordu. Aldığı parayı elbiselere harcarken ara sıra Dan’in tertipli, ama zevksiz elbisesine de eleştirel gözlerle yan yan bakmaktan kendini alamıyordu, o sadık, şaşmaz, dürüst Dan’in elbisesine.

Nancy ise o on binlerce kızdan biriydi. Zengin ve zevk sahibi insanların dünyasındaki ipekler, mücevherler, danteller, süsler, parfümler ve müzik, işte bunlar kadınlar için yaratılmıştı, bunlar kadının bir parçasıydı. Bunlar Nancy’nin hayatının bir parçasıysa ve bunlarla mutlu oluyorsa eğer, bırakın bunların yakınında yaşasın. Nancy kendine ihanet etmemiş, ruhunu şeytana satmamıştı.

Nancy bu mağaza ortamına aitti, burada serpilip gelişiyor, burada yediği birkaç lokma ekmeğe razı oluyor, ucuz elbiselerini, onların asıl değerlerinin bilincinde, mutlu mutlu giyinip kuşanıyordu. Kadınları biliyordu zaten, artık erkekleri inceliyordu, yani hayvanlar âleminin parçası olan erkeği, hem alışkanlıkları hem de kendisine uygun olup olmaması bakımından. Bir gün bu oyuna son verecekti ama o günün erkeklerin istisnasız en iyisini bulduğu gün olacağına kendi kendine söz vermişti.

Nancy bu şekilde evleneceği kişi için kendine bakıyor, içindeki ışığı hiç söndürmüyordu.

Ama yavaş yavaş, belki de farkında olmayarak başka bir ders daha almıştı. Değer standartları değişmeye başlamıştı. Bazen dolar işaretleri zihninde

bulanıklaşır ve “hakikat”, “şeref” ve nihayet sadece “iyilik” biçimine bürünürdü. Bunu vahşi bir ormanda geyik avlayan bir avcının durumuyla açıklayalım. Bu avcı avının peşinde koşarken içinden bir derenin şırıl şırıl aktığı yeşil, huzurlu, güzel bir kuytu görür ve yalnızca rahatı, huzuru düşünmeye başlayarak avını unutur. Böyle zamanlarda Nemrut’un bıçağı bile körlenir.

Nancy zaman zaman astragan kürklerin kıymetlerinin sarıp sarmaladıkları kalplerin fiyatıyla eşdeğer olup olmadığını sorgulardı.

Bir perşembe akşamı Nancy mağazadan çıkıp Altıncı Bulvar’a doğru, çamaşırhanenin batı yönünde yürümeye başladı. Lou ve Dan’le buluşup müzikal bir komediye gideceklerdi.

Oraya vardığı zaman Dan çamaşırhaneden çıkıyordu. Yüzünde tuhaf, sıkıntılı bir ifade vardı.

“Uğrayıp ondan haber alıp almadıklarını sorayım dedim,” diye söze başladı Dan.

“Kimden haber aldılar mı?” diye sordu Nancy şaşkın bir ifadeyle. “Lou içeride değil mi?”

“Senin haberin var zannediyordum,” dedi Dan. “Pazartesiden beri çamaşırhanede veya oturduğu evde yok. Bütün eşyalarını alıp gitmiş. Çamaşırhanedeki kızlardan birine Avrupa’ya gidebileceğini söylemiş.”

“Kimse nerede olduğunu bilmiyor mu? Kimse görmemiş mi?”

Dan gri gözlerinde garip bir pırıltı, dişleri sıkılmış olduğu halde Nancy’ye baktı.

Sert bir sesle, “Çamaşırhanedekilerden biri onu dün özel bir arabayla geçerken görmüş. Lou’yla sürekli lafını ettiğiniz o malum milyonerlerden biriyle herhalde.”

Nancy, belki de hayatında ilk defa olarak bir erkeğin önünde sarsılmıştı. Titreyen elini Dan’in koluna koyarak, “Bana böyle bir şey söylemeye hakkın yok, Dan. Benim bu işle hiçbir alakam yok ki,” dedi.

“Öyle demek istemedim,” dedi Dan, yumuşamıştı, elini cebine sokup bir şeyler çıkardı.

“Bu geceki temsiller için bilet almıştım,” dedi son derece nazik bir ifadeyle.

“Eğer istersen...”

Nancy yürekli davranışlara daima hayrandı.

“Beraber gideriz Dan,” dedi.

Nancy, Lou’yu ancak üç ay sonra gördü.

Bir akşam alacakaranlıkta bizim tezgâhtar kız aceleyle küçük, sakin parkın yanından geçiyordu. Kendisine seslenildiğini duyunca döndü, döner dönmez de kendisine doğru koşan Lou’yu kollarının arasında buldu.

Kucaklaştıktan sonra akıllarında birbirlerine soracakları binlerce soru, saldırmaya veya karşısındakini kendine hayran bırakmaya hazır iki yılan gibi birbirlerinden ayrıldılar. Derken Nancy, üzerindeki pahalı kürkten, parlak taşlı yüzüklerden, kolyelerden, usta terzilerin elinden çıkma elbiseden Lou’nun başına bir devlet kuşu konduğunu anladı.

“Seni küçük aptal!” diye haykırdı Lou sevgiyle. “Anladığım kadarıyla hâlâ o mağazada çalışıyorsun ve eskisi kadar pejmürdesin. Ya vuracağın o büyük voliye ne oldu, henüz vuramadın galiba?”

Bu sözleri söyledikten sonra Lou, Nancy’nin servetten de muhteşem bir şey yakaladığını hissetti. Gözlerinde mücevherlerden daha parlak bir ışıltı, yanaklarında güllerden daha kırmızı bir canlılık olduğunu, dilinin bülbül gibi şakıdığını fark etti.

“Evet hâlâ o mağazadayım,” dedi Nancy, “ama gelecek hafta oradan çıkıyorum. Evet, voliyi vurdum. Dünyanın en büyük volisini hem de. Artık aldırmazsın, değil mi Lou? Dan’le evleniyorum. Dan’le. Artık benim Dan’im oldu. Nen var Lou?”

O sırada bir polis (şu polis teşkilatını, en azından göz zevki bakımından daha katlanılır kılan, saçları kısa, düz suratlı genç polislerden biri) parkın köşesinden geçiyordu. Polis pahalı bir kürk giymiş, elmas yüzüklü bir kadının demir parmaklığa dayanmış hıçkıra hıçkıra ağladığını gördü. Kadının yanında duran zayıf, basit giyimli bir işçi kız eğilmiş onu teselli etmeye çalışıyordu. Polis teşkilatının bu taze kuvveti onları görmemiş gibi yaparak oradan geçip gitti. Bu tür işlere kimsenin burnunu sokmaması gerektiğini, hele ki temsil ettiği gücü hiç mi hiç ilgilendirmediğini çok iyi biliyordu. Yine de copuyla kaldırıma vura vura yürüdü, ta ki copun sesi en uzak yıldıza ulaşana kadar.

CEHENNEM AZABI

Parkların aristokrat bir tarafı vardır, parkları özel daireleri gibi kullanan serserilerin de öyle. Vallance bilmekten çok sezinliyordu bunu, ama yine de kendi dünyasından karmakarışık bir dünyaya adım atınca ayakları onu doğruca Madison Square'e getirdi.

Mayıs, tomurcuklanan ağaçlar arasında eskinin okullu kızları gibi çekingen, ürkek dolaşıyordu. Vallance ceketini iliklediı, son sigarasını yaktı ve bir banka oturdu. Üç dakika boyunca, otomobilini durduran bisikletli polisin kestiği ceza yüzünden cebindeki son binliğin son yüzlüğünün gittiğine hayıflandı. Ceplerini yokladı, tek bir metelik bile çıkmadı. Evinden o sabah ayrılmıştı. Evinin mobilyaları borçlarına karşılık götürülmüştü. Üzerindekiler hariç bütün elbiseleri de ödenmemiş aylığına karşılık uşağına verilmişti. Şu anda Vallance için koskoca şehirde (arkadaşlarına askıntı olmadığı ya da dolandırıcılık yapmadığı sürece) ne yatacak yer, ne ıstakoz ızgara, ne bir tramvay parası ne de yakasına takacak bir karanfil vardı. Vallance da işte bundan dolayı parkı seçmişti.

Bütün bunların nedeniyse amcasının onu mirasından mahrum etmeye karar verip o güne kadar Vallance'a cömertçe verdiği ödeneği birdenbire kesivermesiydi. Bunun nedenine gelince, bütün mesele, yeğenin bir kız yüzünden amcasına itaatsizlik etmesiydi. Bu hikâyede bu kıza yer yok, o nedenle olayın nedenini merak edenler varsa şimdiden uyaralım, daha fazla okumayıp hikâyeyi ellerinden bıraksınlar. Ortada amcanın gözdesi ve mirasçısı olan bir yeğen daha vardı. Mirastan umudunu iyice kesen bu yeğen uzun yıllar önce sefalet bataklığı içinde kaybolup gitmişti. Şimdi gözler onu harıl harıl arıyordu. Bu yeğen tekrar ayağa kaldırılmalı ve iyileştirilmeliydi. Vallance ise tam tersine birden çukurun en dibini boylamış ve bu küçük parktaki hayaletlerin arasına katılmıştı.

Vallance oturduğu bankın arkalığına iyice yaslandı ve sigarasının dumanını ağaçların en alt dallarına doğru gülerek üfledi. Onu hayata bağlayan bağların böyle birdenbire kopuverişi Vallance'ı heyecan verici, özgür, adeta keyifli bir sevinç duygusuna gark etmişti. Tıpkı ipini kopardığı balonun havadaki süzülüşünün keyfini çıkaran bir baloncunun hissettiklerine benzer şeyler hissediyordu.

Saat aşağı yukarı ondu. Bankların üstünde pek serseri yoktu. Bizim park gediklisi her ne kadar sonbahar serinliğine kafa tutabilecek bir savaşçı idiyse de

ilkbaharın soğuk öncü birliklerine karşı saldırıda bulunamayacak kadar zayıftı.

Derken çeşmenin yanından birisi kalkıp geldi ve Vallance'ın yanına oturdu. Adam genç mi, yaşlı mı belli değildi; ucuz berduş evlerinin küf kokusu üstüne sinmişti; tarak ve tıraş bıçağını ise uzun zamandır unuttuğu anlaşılıyordu. Adamın boğazına kadar içkiyle dolduğuna ve yürüyen bir içki şişesine dönüştüğüne şüphe yoktu. Park kanepelerinde geceleyenlerin tanışmak için baş vurdukları usul gereğince önce bir kibrit rica etti, sonra da konuşmaya başladı.

"Buralara sık gelenlerden değilsin, değil mi?" dedi adam. "Ismarlama elbiseyi görür görmez tanırım. Parkın içinden geçerken biraz dinleneyim dedin herhalde. Biraz konuşmamın bir sakıncası yoktur umarım. Birisiyle birlikte olmam gerekiyor. Korkuyorum, korkuyorum. Bunu ötedeki serserilere de söyledim. Beni deli sanıyorlar. Bakın, ne diyeceğim, bugün yediğim bütün yemek iki çörekle bir elmadan ibaretti. Yarın ise üç milyonluk bir mirasın mirasçısı olacağım; önünde otomobiller sıralanmış şuradaki lokanta var ya, caddenin karşı tarafındaki, işte orası yarın yemek yemeğe tenezzül bile etmeyeceğim bir yer sayılacak. Bana inanıyorsun, değil mi?"

"En ufak bir şüphen olmasın," dedi Vallance bir kahkaha patlatarak. "Dün öğle yemeğini orada yedim. Bu akşam ise beş sentlik bir fincan kahve bile içemedim!"

"Bizlerden birine benzemiyorsun. Böyle şeyler de oluyordur herhalde bu dünyada. Ben de birkaç yıl öncesine kadar gözü yükseklerde biriydim. Sen neden düştün buralara?"

"Şey, ben, ben işimi kaybettim," dedi Vallance.

"Bu şehir tam anlamıyla bir Hades'tir," dedi öteki. "Felek, kimi zaman kavun yedirir kimi zaman kelek. Bense felekten payıma düşenden de fazlasını aldım. Beş yıldan beridir de dilencilerden biraz daha halliceyim. Lüks bir hayat içinde, hiçbir iş yaptırmadan yetiştirdiler beni. Bak (sana söylemekte bir sakınca görmüyorum) birisiyle mutlaka konuşmam gerekiyor, anlıyor musun? Çünkü korkuyorum, korkuyorum. Adım Ide. Riverside Çıkmazı'nda oturan şu milyonerlerden birinin, moruk Paulding'in amcam olduğu aklının köşesinden bile geçmezdi, değil mi? Ama amcam işte. Bir zamanlar onun evinde oturur, canımın çektiği kadar para alırdım. Şey, bir iki kadeh ısmarlayacak kadar para yok mu üzerinde? Bu arada adın ne senin?"

"Dawson," dedi Vallance. "Üzgünüm, ama mali açıdan tam anlamıyla göçmüş

durumdayım.”

“Bir haftadan beri Division Caddesi’nde bir kömürlükte kalıyorum,” diye devam etti Ide. “‘Kırpık’ Morria lakaplı bir dolandırıcıyla beraber. Gidecek başka yerim yoktu, ne yapayım. Bugün ben yokken cebinde birtakım kâğıtlarla herifin biri gelerek beni sormuş. Sivil polis midir nedir bilmediğim için karanlık basana kadar o taraflara hiç uğramadım. Herif benim için bir kâğıt bırakmış. Kâğıtta şehrin en işlek yerinde yazıhanesi olan kalantor avukatlardan Mead’in adresi vardı, düşünebiliyor musun Dawson! Ann Caddesi’nde tabelada daha önce onun adını görmüştüm. Paulding müsrif yeğenini istiyormuş, geri dönüp mirasçısı olmamı ve paralarını har vurup harman savurmamı istiyormuş. Yarın sabah saat onda avukatın yazıhanesine uğrayıp eski hayatıma geri döneceğim; üç milyonun mirasçısı olacağım Dawson, ayrıca yılda 10.000 dolar da cep harçlığı alacağım. Ama korkuyorum, korkuyorum.”

Berduş ayağa fırlayıp titremekte olan kollarını başının üstüne kaldırdı ve soluğunu tutarak histerik bir şekilde inlemeye başladı.

Vallance kolunu kavrayıp onu zorla tekrar banka oturttu.

“Sakin ol,” dedi Vallance tiksinti dolu bir ses tonuyla. “Duyan da senin servete konmak yerine elinden servetinin alınacağını sanır. Neden korkuyorsun?”

Ide bankın üzerinde büzülmüş tir tir titriyordu. Sonra Vallance’ın ceketinin koluna yapıştı. En son mirastan mahrum edilen kişi, Broadway ışıklarının solgun aydınlığı altında bile yanındakinin alnında garip bir korkunun sebep olduğu boncuk boncuk terleri görebiliyordu.

“Şey, sabahı göremeden başıma bir şey geleceğinden korkuyorum. Başıma ne geleceğini bilmiyorum, parayı almama engel olacak herhangi bir şey işte. Üzerime bir ağacın devrilmesinden korkuyorum mesela, bir otomobil altında kalmaktan, bir evin tepesinden başıma bir şey düşmesinden ya da buna benzer şeylerden korkuyorum. Daha önce korku nedir bilmezdim. Bu parkta, yüzlerce akşam, kahvaltımı nerden bulacağımı bile bilmeksizin, bir put gibi sakin, mışıl mışıl uyumuşumdur. Ama şimdi başka. Parayı severim Dawson, yanlış anlama; paranın parmaklarımın arasında çıkardığı sesleri duyarken, insanlar önümde secde ederken, çiçeğiydi, müziğiydi, çevremde bunları görürken kendimi Tanrı gibi hissederdim. Oyunu kaybettiğimi öğrendikten sonra hiçbir şeye aldırış etmedim. Hatta şurada midem açlıktan kazınarak oturur, çeşmenin sesini dinler, caddeden geçen arabaları seyrederken bile mutlu olurdum. Halbuki şimdi, para tekrar elimin erişebileceği bir yere gelmiş, bense on iki saat beklemeye bile

tahammül edemiyorum. Başıma bin türlü bela gelebilir, kör olabilirim, kalp krizinden gidebilirim, kıyamet kopabilir ve ben ona elimi...”

Ide bir feryat koparark ayağa fırladı tekrar. Banklarda oturan insanlar tedirginlikle bakmaya başladılar. Vallance onu kolundan yakaladı.

“Gel benimle, yürüyelim biraz,” dedi Vallance. “Kendine hâkim olmaya çalış. Heyecanlanmana, korkmana sebep yok. Bir şey olmayacak sana. Bu gecenin de başka gecelerden bir farkı yok.”

“Haklısın,” dedi Ide. “Yanımda kal, Dawson; iyi bir arkadaşsın sen. Birlikte biraz dolaşalım seninle. Daha önce kendimi bu kadar dağıttığım olmamıştı, üstelik başıma gelmeyen de kalmamıştır hani. Şöyle, ufak bir ziyafet için bir şeyler araklayabilir misin, ha? Ne yazık ki sinirlerim dilencilik etmeme el vermeyecek kadar bozuldu.”

Vallance arkadaşını, o sıralarda iyice tenhalaşmış olan Beşinci Cadde’ye, sonra da otuzlu caddeler boyunca batı tarafından Broadway’e götürdü. “Burada biraz bekle,” dedi Vallance, Ide’ı karanlık, kuytu bir köşede bırakarak oradan uzaklaştı. Bildiği bir otele girdi ve o eski, kendinden emin tavrıyla bara doğru yürüdü.

Barmene, “Dışarıda karnının aç olduğunu söyleyen bir zavallı var Jimmy,” dedi. “Görünüşüne bakılırsa gerçekten de aç adamcağız. Para verince ne yaptıklarını bilirsin bunun gibilerin. Bir iki sandviç yapıver şuna, ben de bir göz kulak olayım, sandviçleri atmasın diye.”

“Hay hay Bay Vallance,” dedi barmen. “Hepsi de düzenbaz olacak değil ya. Aç insan görmeye hiç dayanamam.”

Barmen bir peçeteye açık büfeden koyduğu yiyeceklerle büyükçe bir paket yaptı. Vallance yiyecekle birlikte arkadaşının yanına gitti. Ide yiyeceğe aç kurtlar gibi saldırdı. “Sen yemeyecek misin, Dawson?” dedi.

“Benim karnım aç değil, teşekkür ederim,” dedi Vallance.

“Hadi, meydana geri dönelim,” dedi Ide. “Aynasızlar orada bizi rahatsız etmezler. Şu domuz salamlı şeyin geri kalanını sarıp kahvaltıya ayıracağım. Daha fazla yemesem iyi olur. Kusarım diye korkuyorum. Ya bu gece bir mide krampı yüzünden ölür de o paralara bir daha elimi süremezsem! Şu avukatla görüşmeme daha on bir saat var. Beni yalnız bırakmayacaksın, değil mi Dawson? Başıma bir iş gelecek diye çok korkuyorum. Senin gidecek yerin yok,

değil mi?”

“Hayır, yok,” dedi Vallance. “Bu gece gidecek hiçbir yerim yok. Seninle birlikte, bankta geçireceğim geceyi.”

“Eğer bana doğru söylediysen, bayağı metanetli bir adamsın,” dedi Ide. “Bir gün içinde iyi bir işi kaybedip meteliksiz kalan birinin saçını başını yolması gerekirdi zira.”

“Ben de sana ertesi gün servete kavuşacak birinin çok daha rahat ve huzurlu olması gerektiğini söylemiştim,” dedi Vallance gülerek.

“İnsanların olayları farklı gözlerle değerlendirmeleri tuhaf şey doğrusu,” diye felsefe yaptı Ide. “Senin bankın bu Dawson, benimkinin yanında. Bu bankta yatınca gözüne sokak lambasının ışığı gelmez. Bak ne diyeceğim Dawson, eve döndüğüm zaman moruktan sana iş için bir tavsiye mektubu yazmasını isteyeceğim. Bu gece bana çok yardımcı oldun. Sana rastlamasaydım sabaha sağ çıkamazdım herhalde.”

“Teşekkür ederim,” dedi Vallance. “Bu banklara uzanıp da mı uyuyorsunuz, yoksa otururak mı?”

Vallance saatlerce neredeyse gözünü hiç kırpmadan dallar arasından görünen yıldızları seyredip güneyde asfalt denizinin üzerinden geçen atların şiddetli nal seslerini dinledi. Zihni yerindeydi, ama duyguları uyuşmuştu. Duyguları yok olmuş gibiydi. Ne korku, ne pişmanlık, ne ıstırap, ne de rahatsızlık hissediyordu. Hatta kızı düşündüğü zamanlarda, onu bile, izlediği şu uzak yıldızlardan birinde oturuyormuş gibi çok uzaklarda kalmış hissediyordu. Arkadaşının tuhaflıklarını hatırlayarak hafifçe gülümsedi, ama neşenin kırıntısı bile yoktu gülümseyişinde. Çok geçmeden süt arabaları ordusu şehri gümbürdeyen bir davula dönüştürdü. Vallance, rahatsız bankın üstünde uyuyakaldı.

Sabah saat onda her ikisi de avukat Mead’in, Ann Caddesi’ndeki yazıhanesinin kapısı önündeydi.

Vakit yaklaştıkça Ide’ın sinirleri daha çok geriliyor, Vallance ise korktukları başına gelir diye onu bıraksa mı, bırakmasa mı bilemiyordu.

Yazıhaneye girdikleri zaman avukat Mead onları merakla süzdü. Vallance ile ikisi eski arkadaştı. Avukat Vallance’la selamlaştıktan sonra yüzü kireç gibi bembeyaz kesilmiş, dudakları titreyen, sinir krizinin eşiğindeki Ide’a döndü.

“Adresinize dün akşam bir mektup daha yolladım Ide,” dedi avukat. “Orada

bulunmadığınız için elinize geçmediğini bu sabah öğrendim. Mektupta amcanız Bay Paulding'in sizi tekrar himayesine alma kararını yeniden gözden geçirip bu kararından vazgeçtiği bildiriliyordu. Aranızdaki ilişkilerin eskisi gibi kalacağını bilmenizi istiyor."

Ide'ın titremesi birdenbire kesiliverdi. Yüzüne tekrar renk geldi, sırtı dikleşti. Çenesi bir karış öne çıktı ve gözleri parlamaya başladı. Bir eliyle eski püskü şapkasını geriye attı, artık parmakları titremeyen öteki elini de avukata doğru uzattı. Derin bir soluk alıp hin hin gülmeye başladı.

Yüksek sesle ve tane tane, "Paulding moruğuna söyle cehenneme kadar yolu var," dedi ve sırtını dönüp emin adımlarla çıktı gitti yazıhaneden.

Avukat Mead topukları üzerinde Vallance'a dönerek gülümsedi.

Yüzünde iyimser bir ifadeyle, "Geldiğine çok sevindim," dedi. "Amcan derhal eve dönmeni istiyor. Acele karar vermesine neden olan meselede senin haklı olduğunu kabul ettiğini ve her şeyin yine eskisi gibi..."

Avukat Mead sözlerini yarıda keserek, "Hey, Adams!" diye yardımcısına seslendi. "Bir bardak su getir, Bay Vallance bayıldı."

(STORIES)

THE GIFT OF THE MAGI

One dollar and eighty-seven cents. That was all. And sixty cents of it was in pennies. Pennies saved one and two at a time by bulldozing the grocer and the vegetable man and the butcher until one's cheeks burned with the silent imputation of parsimony that such close dealing implied. Three times Della counted it. One dollar and eighty-seven cents. And the next day would be Christmas.

There was clearly nothing to do but flop down on the shabby little couch and howl. So Della did it. Which instigates the moral reflection that life is made up of sobs, sniffles, and smiles, with sniffles predominating.

While the mistress of the home is gradually subsiding from the first stage to the second, take a look at the home. A furnished flat at $8 per week. It did not exactly beggar description, but it certainly had that word on the lookout for the mendicancy squad.

In the vestibule below was a letter-box into which no letter would go, and an electric button from which no mortal finger could coax a ring. Also appertaining thereunto was a card bearing the name "Mr. James Dillingham Young."

The "Dillingham" had been flung to the breeze during a former period of prosperity when its possessor was being paid $30 per week. Now, when the income was shrunk to $20, though, they were thinking seriously of contracting to a modest and unassuming D. But whenever Mr. James Dillingham Young came home and reached his flat above he was called "Jim" and greatly hugged by Mrs. James Dillingham Young, already introduced to you as Della. Which is all very good.

Della finished her cry and attended to her cheeks with the powder rag. She stood by the window and looked out dully at a gray cat walking a gray fence in a gray backyard. Tomorrow would be Christmas Day, and she had only $1.87 with which to buy Jim a present. She had been saving every penny she could for months, with this result. Twenty dollars a week doesn't go far. Expenses had been greater than she had calculated. They always are. Only $1.87 to buy a present for Jim. Her Jim. Many a happy hour she had spent planning for something nice for him. Something fine and rare and sterling, something just a little bit near to being worthy of the honor of being owned by Jim.

There was a pier-glass between the windows of the room. Perhaps you have seen a pierglass in an $8 flat. A very thin and very agile person may, by observing his reflection in a rapid sequence of longitudinal strips, obtain a fairly accurate conception of his looks. Della, being slender, had mastered the art.

Suddenly she whirled from the window and stood before the glass. Her eyes were shining brilliantly, but her face had lost its color within twenty seconds. Rapidly she pulled down her hair and let it fall to its full length.

Now, there were two possessions of the James Dillingham Youngs in which they both took a mighty pride. One was Jim's gold watch that had been his father's and his grandfather's. The other was Della's hair. Had the queen of Sheba lived in the flat across the airshaft,

Della would have let her hair hang out the window some day to dry just to depreciate Her Majesty's jewels and gifts. Had King Solomon been the janitor, with all his treasures piled up in the basement, Jim would have pulled out his watch every time he passed, just to see him pluck at his beard from envy.

So now Della's beautiful hair fell about her rippling and shining like a cascade of brown waters. It reached below her knee and made itself almost a garment for her. And then she did it up again nervously and quickly. Once she faltered for a minute and stood still while a tear or two splashed on the worn red carpet.

On went her old brown jacket; on went her old brown hat. With a whirl of skirts and with the brilliant sparkle still in her eyes, she fluttered out the door and down the stairs to the street.

Where she stopped the sign read: "Mne. Sofronie. Hair Goods of All Kinds." One flight up Della ran, and collected herself, panting. Madame, large, too white, chilly, hardly looked the "Sofronie."

"Will you buy my hair?" asked Della.

"I buy hair," said Madame. "Take yer hat off and let's have a sight at the looks of it."

Down rippled the brown cascade.

"Twenty dollars," said Madame, lifting the mass with a practised hand.

"Give it to me quick," said Della.

Oh, and the next two hours tripped by on rosy wings. Forget the hashed metaphor. She was ransacking the stores for Jim's present.

She found it at last. It surely had been made for Jim and no one else. There was no other like it in any of the stores, and she had turned all of them inside out. It was a platinum fob chain simple and chaste in design, properly proclaiming its value by substance alone and not by meretricious ornamentation –as all good things should do. It was even worthy of "The Watch". As soon as she saw it she knew that it must be Jim's. It was like him. Quietness and value –the description applied to both. Twenty-one dollars they took from her for it, and she hurried home with the 87 cents. With that chain on his watch Jim might be properly anxious about the time in any company. Grand as the watch was, he sometimes looked at it on the sly on account of the old leather strap that he used in place of a chain.

When Della reached home her intoxication gave way a little to prudence and reason. She got out her curling irons and lighted the gas and went to work repairing the ravages made by generosity added to love. Which is always a tremendous task, dear friends –a mammoth task.

Within forty minutes her head was covered with tiny, close-lying curls that made her look wonderfully like a truant schoolboy. She looked at her reflection in the mirror long, carefully, and critically.

"If Jim doesn't kill me," she said to herself, "before he takes a second look at me, he'll say I look like a Coney Island chorus girl. But what could I do, oh! What could I do with a dollar and eighty-seven cents?"

At 7 o'clock the coffee was made and the frying-pan was on the back of the stove hot and ready to cook the chops.

Jim was never late. Della doubled the fob chain in her hand and sat on the corner of the table near the door that he always entered. Then she heard his step on the stair away down on the first flight, and she turned white for just a moment. She had a habit for saying little silent prayer about the simplest everyday things, and now she whispered: "Please God, make him think I am still pretty."

The door opened and Jim stepped in and closed it. He looked thin and very serious. Poor fellow, he was only twenty-two –and to be burdened with a family! He needed a new overcoat and he was without gloves.

Jim stopped inside the door, as immovable as a setter at the scent of quail. His eyes were fixed upon Della, and there was an expression in them that she could not read, and it terrified her. It was not anger, nor surprise, nor disapproval, nor horror, nor any of the sentiments that she had been prepared for. He simply stared at her fixedly with that peculiar expression on his face.

Della wriggled off the table and went for him.

“Jim, darling,” she cried, “don’t look at me that way. I had my hair cut off and sold because I couldn’t have lived through Christmas without giving you a present. It’ll grow out again—you won’t mind, will you? I just had to do it. My hair grows awfully fast. Say ‘Merry Christmas!’ Jim, and let’s be happy. You don’t know what a nice —what a beautiful, nice gift I’ve got for you.”

“You’ve cut off your hair?” asked Jim, laboriously, as if he had not arrived at that patent fact yet even after the hardest mental labor.

“Cut it off and sold it,” said Della. “Don’t you like me just as well, anyhow? I’m me without my hair, ain’t I?”

Jim looked about the room curiously.

“You say your hair is gone?” he said, with an air almost of idiocy.

“You needn’t look for it,” said Della. “It’s sold, I tell you—sold and gone, too. It’s Christmas Eve, boy. Be good to me, for it went for you. Maybe the hairs of my head were numbered,” she went on with sudden serious sweetness, “but nobody could ever count my love for you. Shall I put the chops on, Jim?”

Out of his trance Jim seemed quickly to wake. He enfolded his Della. For ten seconds let us regard with discreet scrutiny some inconsequential object in the other direction. Eight dollars a week or a million a year—what is the difference? A mathematician or a wit would give you the wrong answer. The magi brought valuable gifts, but that was not among them. This dark assertion will be illuminated later on.

Jim drew a package from his overcoat pocket and threw it upon the table.

“Don’t make any mistake, Dell,” he said, “about me. I don’t think there’s anything in the way of a haircut or a shave or a shampoo that could make me like my girl any less. But if you’ll unwrap that package you may see why you had me going a while at first.”

White fingers and nimble tore at the string and paper. And then an ecstatic scream of joy; and then, alas! a quick feminine change to hysterical tears and wails, necessitating the immediate employment of all the comforting powers of the lord of the flat.

For there lay The Combs –the set of combs, side and back, that Della had worshipped long in a Broadway window. Beautiful combs, pure tortoise shell, with jewelled rims– just the shade to wear in the beautiful vanished hair. They were expensive combs, she knew, and her heart had simply craved and yearned over them without the least hope of possession. And now, they were hers, but the tresses that should have adorned the coveted adornments were gone.

But she hugged them to her bosom, and at length she was able to look up with dim eyes and a smile and say: “My hair grows so fast, Jim!”

And then Della leaped up like a little singed cat and cried, “Oh, oh!”

Jim had not yet seen his beautiful present. She held it out to him eagerly upon her open palm. The dull precious metal seemed to flash with a reflection of her bright and ardent spirit.

“Isn’t it a dandy, Jim? I hunted all over town to find it. You’ll have to look at the time a hundred times a day now. Give me your watch. I want to see how it looks on it.”

Instead of obeying, Jim tumbled down on the couch and put his hands under the back of his head and smiled.

“Dell,” said he, “let’s put our Christmas presents away and keep ‘em a while. They’re too nice to use just as present. I sold the watch to get the money to buy your combs. And now suppose you put the chops on.”

The magi, as you know, were wise men –wonderfully wise men– who brought gifts to the Babe[1] in the manger. They invented the art of giving Christmas presents. Being wise, their gifts were no doubt wise ones, possibly bearing the privilege of exchange in case of duplication. And here I have lamely related to you the uneventful chronicle of two foolish children in a flat who most unwisely sacrificed for each other the greatest treasures of their house. But in a last word to the wise of these days let it be said that of all who give gifts these two were the wisest. Of all who give and receive gifts, such as they are wisest. Everywhere they are wisest. They are the magi.

A RAMBLE IN APHASIA

My wife and I parted on that morning in precisely our usual manner. She left her second cup of tea to follow me to the front door. There she plucked from my lapel the invisible strand of lint (the universal act of woman to proclaim ownership) and bade me to take care of my cold. I had no cold. Next came her kiss of parting—the level kiss of domesticity flavored with Young Hyson. There was no fear of the extemporaneous, of variety spicing her infinite custom. With the deft touch of long malpractice, she dabbed awry my well-set scarf pin; and then, as I closed the door, I heard her morning slippers pattering back to her cooling tea.

When I set out I had no thought or premonition of what was to occur. The attack came suddenly.

For many weeks I had been toiling, almost night and day, at a famous railroad law case that I won triumphantly but a few days previously. In fact, I had been digging away at the law almost without cessation for many years. Once or twice good Doctor Volney, my friend and physician, had warned me.

“If you don’t slacken up, Bellford,” he said, “you’ll go suddenly to pieces. Either your nerves or your brain will give way. Tell me, does a week pass in which you do not read in the papers of a case of aphasia –of some man lost, wandering nameless, with his past and his identity blotted out– and all from that little brain clot made by overwork or worry?”

“I always thought,” said I, “that the clot in those instances was really to be found on the brains of the newspaper reporters.”

Doctor Volney shook his head. “The disease exists,” he said. “You need a change or a rest. Court-room, office and home –there is the only route you travel. For recreation you read law books. Better take warning in time.”

“On Thursday nights,” I said, defensively, “my wife and I play cribbage. On Sundays she reads to me the weekly letter from her mother. That law books are not a recreation remains yet to be established.”

That morning as I walked I was thinking of Doctor Volney’s words. I was feeling as well as I usually did– possibly in better spirits than usual.

I woke with stiff and cramped muscles from having slept long on the

incommodious seat of a day coach. I leaned my head against the seat and tried to think. After a long time I said to myself: “I must have a name of some sort.” I searched my pockets. Not a card; not a letter; not a paper or monogram could I find. But I found in my coat pocket nearly $3,000 in bills of large denomination. “I must be some one, of course,” I repeated to myself, and began again to consider.

The car was well crowded with men, among whom, I told myself, there must have been some common interest, for they intermingled freely, and seemed in the best good humor and spirits. One of them –a stout, spectacled gentleman enveloped in a decided odor of cinnamon and aloes– took the vacant half of my seat with a friendly nod, and unfolded a newspaper. In the intervals between his periods of reading, we conversed, as travelers will, on current affairs. I found myself able to sustain the conversation on such subjects with credit, at least to my memory. By and by my companion said:

“You are one of us, of course. Fine lot of men the West sends in this time. I’m glad they held the convention in New York; I’ve never been East before. My name’s R. P. Bolder—Bolder & Son, of Hickory Grove, Missouri.”

Though unprepared, I rose to the emergency, as men will when put to it. Now must I hold a christening, and be at once babe, parson and parent. My senses came to the rescue of my slower brain. The insistent odor of drugs from my companion supplied one idea; a glance at his newspaper, where my eye met a conspicuous advertisement, assisted me further.

“My name,” said I, glibly, “is Edward Pinkhammer. I am a druggist, and my home is in Cornopolis, Kansas.”

“I knew you were a druggist,” said my fellow traveler, affably. “I saw the callous spot on your right forefinger where the handle of the pestle rubs. Of course, you are a delegate to our National Convention.”

“Are all these men druggists?” I asked, wonderingly.

“They are. This car came through from the West. And they’re your old-time druggists, too—none of your patent tablet-and-granule pharmashootists that use slot machines instead of a prescription desk. We percolate our own paregoric and roll our own pills, and we ain’t above handling a few garden seeds in the spring, and carrying a side line of confectionery and shoes. I tell you Hampinker, I’ve got an idea to spring on this convention—new ideas is what they want. Now, you

know the shelf bottles of tartar emetic and Rochelle salt Ant. et Pot. Tart. and Sod. et Pot. Tart.—one's poison, you know, and the other's harmless. It's easy to mistake one label for the other. Where do druggists mostly keep 'em? Why, as far apart as possible, on different shelves. That's wrong. I say keep 'em side by side, so when you want one you can always compare it with the other and avoid mistakes. Do you catch the idea?"

"It seems to me a very good one," I said.

"All right! When I spring it on the convention you back it up. We'll make some of these Eastern orange-phosphate-and-massage-cream professors that think they're the only lozenges in the market look like hypodermic tablets."

"If I can be of any aid," I said, warming, "the two bottles of—er—"

"Tartrate of antimony and potash, and tartrate of soda and potash."

"Shall henceforth sit side by side," I concluded, firmly.

"Now, there's another thing," said Mr. Bolder. "For an excipient in manipulating a pill mass which do you prefer—the magnesia carbonate or the pulverised glycerrhiza radix?"

"The—er—magnesia," I said. It was easier to say than the other word.

Mr. Bolder glanced at me distrustfully through his spectacles.

"Give me the glycerrhiza," said he. "Magnesia cakes."

"Here's another one of these fake aphasia cases," he said, presently, handing me his newspaper, and laying his finger upon an article. "I don't believe in 'em. I put nine out of ten of 'em down as frauds. A man gets sick of his business and his folks and wants to have a good time. He skips out somewhere, and when they find him he pretends to have lost his memory—don't know his own name, and won't even recognize the strawberry mark on his wife's left shoulder. Aphasia! Tut! Why can't they stay at home and forget?"

I took the paper and read, after the pungent headlines, the following:

"Denver, June 12. –Elwyn C. Bellford, a prominent lawyer, is mysteriously missing from his home since three days ago, and all efforts to locate him have been in vain. Mr. Bellford is a well-known citizen of the highest standing, and has enjoyed a large and lucrative law practice. He is married and owns a fine

home and the most extensive private library in the State. On the day of his disappearance, he drew quite a large sum of money from his bank. No one can be found who saw him after he left the bank. Mr. Bellford was a man of singularly quiet and domestic tastes, and seemed to find his happiness in his home and profession. If any clue at all exists to his strange disappearance, it may be found in the fact that for some months he has been deeply absorbed in an important law case in connection with the Q. Y. and Z. Railroad Company. It is feared that overwork may have affected his mind. Every effort is being made to discover the whereabouts of the missing man."

"It seems to me you are not altogether uncynical, Mr. Bolder," I said, after I had read the despatch. "This has the sound, to me, of a genuine case. Why should this man, prosperous, happily married, and respected, choose suddenly to abandon everything? I know that these lapses of memory do occur, and that men do find themselves adrift without a name, a history or a home."

"Oh, gammon and jalap!" said Mr. Bolder. "It's larks they're after. There's too much education nowadays. Men know about aphasia, and they use it for an excuse. The women are wise, too. When it's all over they look you in the eye, as scientific as you please, and say: 'He hypnotized me.'"

Thus Mr. Bolder diverted, but did not aid, me with his comments and philosophy.

We arrived in New York about ten at night. I rode in a cab to a hotel, and I wrote my name "Edward Pinkhammer" in the register. As I did so I felt pervade me a splendid, wild, intoxicating buoyancy –a sense of unlimited freedom, of newly attained possibilities. I was just born into the world. The old fetters– whatever they had been –were stricken from my hands and feet. The future lay before me a clear road such as an infant enters, and I could set out upon it equipped with a man's learning and experience.

I thought the hotel clerk looked at me five seconds too long. I had no baggage.

"The Druggists' Convention," I said. "My trunk has somehow failed to arrive." I drew out a roll of money.

"Ah!" said he, showing an auriferous tooth, "we have quite a number of the Western delegates stopping here." He struck a bell for the boy.

I endeavored to give color to my role.

“There is an important movement on foot among us Westerners,” I said, “in regard to a recommendation to the convention that the bottles containing the tartrate of antimony and potash, and the tartrate of sodium and potash be kept in a contiguous position on the shelf.”

“Gentleman to three-fourteen,” said the clerk, hastily. I was whisked away to my room.

The next day I bought a trunk and clothing, and began to live the life of Edward Pinkhammer. I did not tax my brain with endeavors to solve problems of the past.

It was a piquant and sparkling cup that the great island city held up to my lips. I drank of it gratefully. The keys of Manhattan belong to him who is able to bear them. You must be either the city’s guest or its victim.

The following few days were as gold and silver. Edward Pinkhammer, yet counting back to his birth by hours only, knew the rare joy of having come upon so diverting a world full-fledged and unrestrained. I sat entranced on the magic carpets provided in theatres and roof-gardens, that transported one into strange and delightful lands full of frolicsome music, pretty girls and grotesque drolly extravagant parodies upon human kind. I went here and there at my own dear will, bound by no limits of space, time or comportment. I dined in weird cabarets, at weirder tables d’hôte to the sound of Hungarian music and the wild shouts of mercurial artists and sculptors. Or, again, where the night life quivers in the electric glare like a kinetoscopic picture, and the millinery of the world, and its jewels, and the ones whom they adorn, and the men who make all three possible are met for good cheer and the spectacular effect. And among all these scenes that I have mentioned I learned one thing that I never knew before. And that is that the key to liberty is not in the hands of License, but Convention holds it. Comity has a toll-gate at which you must pay, or you may not enter the land of Freedom. In all the glitter, the seeming disorder, the parade, the abandon, I saw this law, unobtrusive, yet like iron, prevail. Therefore, in Manhattan you must obey these unwritten laws, and then you will be freest of the free. If you decline to be bound by them, you put on shackles.

Sometimes, as my mood urged me, I would seek the stately, softly murmuring palm rooms, redolent with high-born life and delicate restraint, in which to dine. Again I would go down to the waterways in steamers packed with vociferous, bedecked, unchecked love-making clerks and shop-girls to their crude pleasures on the island shores. And there was always Broadway –glistening, opulent, wily,

varying, desirable Broadway– growing upon one like an opium habit.

One afternoon as I entered my hotel a stout man with a big nose and a black mustache blocked my way in the corridor. When I would have passed around him, he greet me with offensive familiarity.

“Hello, Bellford!” he cried, loudly. “What the deuce are you doing in New York? Didn’t know anything could drag you away from that old book den of yours. Is Mrs. B. along or is this a little business run alone, eh?”

“You have made a mistake, sir,” I said, coldly, releasing my hand from his grasp. “My name is Pinkhammer. You will excuse me.”

The man dropped to one side, apparently astonished. As I walked to the clerk’s desk I heard him call to a bell boy and say something about telegraph blanks.

“You will give me my bill,” I said to the clerk, “and have my baggage brought down in half an hour. I do not care to remain where I am annoyed by confidence men.”

I moved that afternoon to another hotel, a sedate, old-fashioned one on lower Fifth Avenue.

There was a restaurant a little way off Broadway where one could be served almost al fresco in a tropic array of screening flora. Quiet and luxury and a perfect service made it an ideal place in which to take luncheon or refreshment. One afternoon I was there picking my way to a table among the ferns when I felt my sleeve caught.

“Mr. Bellford!” exclaimed an amazingly sweet voice.

I turned quickly to see a lady seated alone –a lady of about thirty, with exceedingly handsome eyes, who looked at me as though I had been her very dear friend.

“You were about to pass me,” she said, accusingly. “Don’t tell me you do not know me. Why should we not shake hands –at least once in fifteen years?”

I shook hands with her at once. I took a chair opposite her at the table. I summoned with my eyebrows a hovering waiter. The lady was philandering with an orange ice. I ordered a crème de menthe. Her hair was reddish bronze. You could not look at it, because you could not look away from her eyes. But you were conscious of it as you are conscious of sunset while you look into the

profundities of a wood at twilight.

“Are you sure you know me?” I asked.

“No,” she said, smiling. “I was never sure of that.”

“What would you think,” I said, a little anxiously, “if I were to tell you that my name is Edward Pinkhammer, from Cornopolis, Kansas?”

“What would I think?” she repeated, with a merry glance. “Why, that you had not brought Mrs. Bellford to New York with you, of course. I do wish you had. I would have liked to see Marian.” Her voice lowered slightly –”You haven’t changed much, Elwyn.”

I felt her wonderful eyes searching mine and my face more closely.

“Yes, you have,” she amended, and there was a soft, exultant note in her latest tones; “I see it now. You haven’t forgotten. You haven’t forgotten for a year or a day or an hour. I told you you never could.”

I poked my straw anxiously in the crème de menthe.

“I’m sure I beg your pardon,” I said, a little uneasy at her gaze. “But that is just the trouble. I have forgotten. I’ve forgotten everything.”

She flouted my denial. She laughed deliciously at something she seemed to see in my face.

“I’ve heard of you at times,” she went on. “You’re quite a big lawyer out West —Denver, isn’t it, or Los Angeles? Marian must be very proud of you. You knew, I suppose, that I married six months after you did. You may have seen it in the papers. The flowers alone cost two thousand dollars.”

She had mentioned fifteen years. Fifteen years is a long time.

“Would it be too late,” I asked, somewhat timorously, “to offer you congratulations?”

“Not if you dare do it,” she answered, with such fine intrepidity that I was silent, and began to crease patterns on the cloth with my thumb nail.

“Tell me one thing,” she said, leaning toward me rather eagerly “a thing I have wanted to know for many years –just from a woman’s curiosity, of course– have you ever dared since that night to touch, smell or look at white roses –at white

roses wet with rain and dew?”

I took a sip of crème de menthe.

“It would be useless, I suppose,” I said, with a sigh, “for me to repeat that I have no recollection at all about these things. My memory is completely at fault. I need not say how much I regret it.”

The lady rested her arms upon the table, and again her eyes disdained my words and went traveling by their own route direct to my soul. She laughed softly, with a strange quality in the sound –it was a laugh of happiness– yes, and of content—and of misery. I tried to look away from her.

“You lie, Elwyn Bellford,” she breathed, blissfully. “Oh, I know you lie!”

I gazed dully into the ferns.

“My name is Edward Pinkhammer,” I said. “I came with the delegates to the Druggists’ National Convention. There is a movement on foot for arranging a new position for the bottles of tartrate of antimony and tartrate of potash, in which, very likely, you would take little interest.”

A shining landau stopped before the entrance. The lady rose. I took her hand, and bowed.

“I am deeply sorry,” I said to her, “that I cannot remember. I could explain, but fear you would not understand. You will not concede Pinkhammer; and I really cannot at all conceive of the—the roses and other things.”

“Good-bye, Mr. Bellford,” she said, with her happy, sorrowful smile, as she stepped into her carriage.

I attended the theatre that night. When I returned to my hotel, a quiet man in dark clothes, who seemed interested in rubbing his finger nails with a silk handkerchief, appeared, magically, at my side.

“Mr. Pinkhammer,” he said, giving the bulk of his attention to his forefinger, “may I request you to step aside with me for a little conversation? There is a room here.”

“Certainly,” I answered.

He conducted me into a small, private parlor. A lady and a gentleman were there. The lady, I surmised, would have been unusually good-looking had her

features not been clouded by an expression of keen worry and fatigue. She was of a style of figure and possessed coloring and features that were agreeable to my fancy. She was in a traveling dress; she fixed upon me an earnest look of extreme anxiety, and pressed an unsteady hand to her bosom. I think she would have started forward, but the gentleman arrested her movement with an authoritative motion of his hand. He then came, himself, to meet me. He was a man of forty, a little gray about the temples, and with a strong, thoughtful face.

"Bellford, old man," he said, cordially, "I'm glad to see you again. Of course we know everything is all right. I warned you, you know, that you were overdoing it. Now, you'll go back with us, and be yourself again in no time."

I smiled ironically.

"I have been 'Bellforded' so often," I said, "that it has lost its edge. Still, in the end, it may grow wearisome. Would you be willing at all to entertain the hypothesis that my name is Edward Pinkhammer, and that I never saw you before in my life?"

Before the man could reply a wailing cry came from the woman. She sprang past his detaining arm. "Elwyn!" she sobbed, and cast herself upon me, and clung tight. "Elwyn," she cried again, "don't break my heart. I am your wife – call my name once– just once. I could see you dead rather than this way."

I unwound her arms respectfully, but firmly.

"Madam," I said, severely, "pardon me if I suggest that you accept a resemblance too precipitately. It is a pity," I went on, with an amused laugh, as the thought occurred to me, "that this Bellford and I could not be kept side by side upon the same shelf like tartrates of sodium and antimony for purposes of identification. In order to understand the allusion," I concluded airily, "it may be necessary for you to keep an eye on the proceedings of the Druggists' National Convention."

The lady turned to her companion, and grasped his arm.

"What is it, Doctor Volney? Oh, what is it?" she moaned.

He led her to the door.

"Go to your room for a while," I heard him say. "I will remain and talk with him. His mind? No, I think not –only a portion of the brain. Yes, I am sure he will recover. Go to your room and leave me with him."

The lady disappeared. The man in dark clothes also went outside, still manicuring himself in a thoughtful way. I think he waited in the hall.

“I would like to talk with you a while, Mr. Pinkhammer, if I may,” said the gentleman who remained.

“Very well, if you care to,” I replied, “and will excuse me if I take it comfortably; I am rather tired.” I stretched myself upon a couch by a window and lit a cigar. He drew a chair nearby.

“Let us speak to the point,” he said, soothingly. “Your name is not Pinkhammer.”

“I know that as well as you do,” I said, coolly. “But a man must have a name of some sort. I can assure you that I do not extravagantly admire the name of Pinkhammer. But when one christens one’s self suddenly, the fine names do not seem to suggest themselves. But, suppose it had been Scheringhausen or Scroggins! I think I did very well with Pinkhammer.”

“Your name,” said the other man, seriously, “is Elwyn C. Bellford. You are one of the first lawyers in Denver. You are suffering from an attack of aphasia, which has caused you to forget your identity. The cause of it was over-application to your profession, and, perhaps, a life too bare of natural recreation and pleasures. The lady who has just left the room is your wife.”

“She is what I would call a fine-looking woman,” I said, after a judicial pause. “I particularly admire the shade of brown in her hair.”

“She is a wife to be proud of. Since your disappearance, nearly two weeks ago, she has scarcely closed her eyes. We learned that you were in New York through a telegram sent by Isidore Newman, a traveling man from Denver. He said that he had met you in a hotel here, and that you did not recognize him.”

“I think I remember the occasion,” I said. “The fellow called me ‘Bellford,’ if I am not mistaken. But don’t you think it about time, now, for you to introduce yourself?”

“I am Robert Volney—Doctor Volney. I have been your close friend for twenty years, and your physician for fifteen. I came with Mrs. Bellford to trace you as soon as we got the telegram. Try, Elwyn, old man– try to remember!”

“What’s the use to try?” I asked, with a little frown. “You say you are a physician. Is aphasia curable? When a man loses his memory does it return

slowly, or suddenly?”

“Sometimes gradually and imperfectly; sometimes as suddenly as it went.”

“Will you undertake the treatment of my case, Doctor Volney?” I asked.

“Old friend,” said he, “I’ll do everything in my power, and will have done everything that science can do to cure you.”

“Very well,” said I. “Then you will consider that I am your patient. Everything is in confidence now –professional confidence.”

“Of course,” said Doctor Volney.

I got up from the couch. Some one had set a vase of white roses on the centre table—a cluster of white roses, freshly sprinkled and fragrant. I threw them far out of the window, and then I laid myself upon the couch again.

“It will be best, Bobby,” I said, “to have this cure happen suddenly. I’m rather tired of it all, anyway. You may go now and bring Marian in. But, oh, Doc,” I said, with a sigh, as I kicked him on the shin, “Good old Doc, it was glorious!”

THE LAST OF THE TROUBADOURS

Inexorably Sam Galloway saddled his pony. He was going away from the Rancho Altito at the end of a three-months' visit. It is not to be expected that a guest should put up with wheat coffee and biscuits yellow-streaked with saleratus for longer than that. Nick Napoleon, the big Negro man cook, had never been able to make good biscuits. Once before, when Nick was cooking at the Willow Ranch, Sam had been forced to fly from his cuisine, after only a six-weeks' sojourn.

On Sam's face was an expression of sorrow, deepened with regret and slightly tempered by the patient forgiveness of a connoisseur who cannot be understood. But very firmly and inexorably he buckled his saddle-cinches, looped his stake-rope and hung it to his saddle-horn, tied his slicker and coat on the cantle, and looped his quirt on his right wrist. The Merrydews (householders of the Rancho Altito), men, women, children, and servants, vassals, visitors, employés, dogs, and casual callers were grouped in the "gallery" of the ranch house, all with faces set to the tune of melancholy and grief. For, as the coming of Sam Galloway to any ranch, camp, or cabin between the rivers Frio or Bravo del Norte aroused joy, so his departure caused mourning and distress.

And then, during absolute silence, except for the bumping of a hind elbow of a hound dog as he pursued a wicked flea, Sam tenderly and carefully tied his guitar across his saddle on top of his slicker and coat. The guitar was in a green duck bag; and if you catch the significance of it, it explains Sam.

Sam Galloway was the Last of the Troubadours. Of course you know about the troubadours. The encyclopædia says they flourished between the eleventh and the thirteenth centuries. What they flourished does not seem clear—you may be pretty sure it wasn't a sword: maybe it was a fiddlebow, or a forkful of spaghetti, or a lady's scarf. Anyhow, Sam Galloway was one of 'em.

Sam put on a martyred expression as he mounted his pony. But the expression on his face was hilarious compared with the one on his pony's. You see, a pony gets to know his rider mighty well, and it is not unlikely that cow ponies in pastures and at hitching racks had often guyed Sam's pony for being ridden by a guitar player instead of by a rollicking, cussing, all-wool cowboy. No man is a hero to his saddle-horse. And even an escalator in a department store might be excused for tripping up a troubadour.

Oh, I know I’m one; and so are you. You remember the stories you memorize and the card tricks you study and that little piece on the piano –how does it go?– ti-tum-te-tum-ti-tum—those little Arabian Ten Minute Entertainments that you furnish when you go up to call on your rich Aunt Jane. You should know that omnæ personæ in tres partes divisæ sunt. Namely: Barons, Troubadours, and Workers. Barons have no inclination to read such folderol as this; and Workers have no time: so I know you must be a Troubadour, and that you will understand Sam Galloway. Whether we sing, act, dance, write, lecture, or paint, we are only troubadours; so let us make the worst of it.

The pony with the Dante Alighieri face, guided by the pressure of Sam’s knees, bore that wandering minstrel sixteen miles southeastward. Nature was in her most benignant mood. League after league of delicate, sweet flowerets made fragrant the gently undulating prairie. The east wind tempered the spring warmth; wool-white clouds flying in from the Mexican Gulf hindered the direct rays of the April sun. Sam sang songs as he rode. Under his pony’s bridle he had tucked some sprigs of chaparral to keep away the deer flies. Thus crowned, the long-faced quadruped looked more Dantesque than before, and, judging by his countenance, seemed to think of Beatrice.

Straight as topography permitted, Sam rode to the sheep ranch of old man Ellison. A visit to a sheep ranch seemed to him desirable just then. There had been too many people, too much noise, argument, competition, confusion, at Rancho Altito. He had never conferred upon old man Ellison the favour of sojourning at his ranch; but he knew he would be welcome. The troubadour is his own passport everywhere. The Workers in the castle let down the drawbridge to him, and the Baron sets him at his left hand at table in the banquet hall. There ladies smile upon him and applaud his songs and stories, while the Workers bring boars’ heads and flagons. If the Baron nods once or twice in his carved oaken chair, he does not do it maliciously.

Old man Ellison welcomed the troubadour flatteringly. He had often heard praises of Sam Galloway from other ranchmen who had been complimented by his visits, but had never aspired to such an honour for his own humble barony. I say barony because old man Ellison was the Last of the Barons. Of course, Mr. Bulwer-Lytton lived too early to know him, or he wouldn’t have conferred that sobriquet upon Warwick. In life it is the duty and the function of the Baron to provide work for the Workers and lodging and shelter for the Troubadours.

Old man Ellison was a shrunken old man, with a short, yellow-white beard and

a face lined and seamed by past-and-gone smiles. His ranch was a little two-room box house in a grove of hackberry trees in the lonesomest part of the sheep country. His household consisted of a Kiowa Indian man cook, four hounds, a pet sheep, and a half-tamed coyote chained to a fence-post. He owned 3,000 sheep, which he ran on two sections of leased land and many thousands of acres neither leased nor owned. Three or four times a year someone who spoke his language would ride up to his gate and exchange a few bald ideas with him. Those were red-letter days to old man Ellison. Then in what illuminated, embossed, and gorgeously decorated capitals must have been written the day on which a troubadour –a troubadour who, according to the encyclopædia, should have flourished between the eleventh and the thirteenth centuries– drew rein at the gates of his baronial castle!

Old man Ellison's smiles came back and filled his wrinkles when he saw Sam. He hurried out of the house in his shuffling, limping way to greet him.

"Hello, Mr. Ellison," called Sam cheerfully. "Thought I'd drop over and see you a while. Notice you've had fine rains on your range. They ought to make good grazing for your spring lambs."

"Well, well, well," said old man Ellison. "I'm mighty glad to see you, Sam. I never thought you'd take the trouble to ride over to as out-of-the-way an old ranch as this. But you're mighty welcome. 'Light. I've got a sack of new oats in the kitchen—shall I bring out a feed for your hoss?"

"Oats for him?" said Sam, derisively. "No, sir-ee. He's as fat as a pig now on grass. He don't get rode enough to keep him in condition. I'll just turn him in the horse pasture with a drag rope on if you don't mind."

I am positive that never during the eleventh and thirteenth centuries did Baron, Troubadour, and Worker amalgamate as harmoniously as their parallels did that evening at old man Ellison's sheep ranch. The Kiowa's biscuits were light and tasty and his coffee strong. Ineradicable hospitality and appreciation glowed on old man Ellison's weather-tanned face. As for the troubadour, he said to himself that he had stumbled upon pleasant places indeed. A well-cooked, abundant meal, a host whom his lightest attempt to entertain seemed to delight far beyond the merits of the exertion, and the reposeful atmosphere that his sensitive soul at that time craved united to confer upon him a satisfaction and luxurious ease that he had seldom found on his tours of the ranches.

After the delectable supper, Sam untied the green duck bag and took out his

guitar. Not by way of payment, mind you –neither Sam Galloway nor any other of the true troubadours are lineal descendants of the late Tommy Tucker. You have read of Tommy Tucker in the works of the esteemed but often obscure Mother Goose. Tommy Tucker sang for his supper. No true troubadour would do that. He would have his supper, and then sing for Art's sake.

Sam Galloway's repertoire comprised about fifty funny stories and between thirty and forty songs. He by no means stopped there. He could talk through twenty cigarettes on any topic that you brought up. And he never sat up when he could lie down; and never stood when he could sit. I am strongly disposed to linger with him, for I am drawing a portrait as well as a blunt pencil and a tattered thesaurus will allow.

I wish you could have seen him: he was small and tough and inactive beyond the power of imagination to conceive. He wore an ultramarine-blue woollen shirt laced down the front with a pearl-gray, exaggerated sort of shoestring, indestructible brown duck clothes, inevitable high-heeled boots with Mexican spurs, and a Mexican straw sombrero.

That evening Sam and old man Ellison dragged their chairs out under the hackberry trees. They lighted cigarettes; and the troubadour gaily touched his guitar. Many of the songs he sang were the weird, melancholy, minor-keyed canciones that he had learned from the Mexican sheep herders and vaqueros. One, in particular, charmed and soothed the soul of the lonely baron. It was a favourite song of the sheep herders, beginning: "Huile, huile, palomita," which being translated means, "Fly, fly, little dove." Sam sang it for old man Ellison many times that evening.

The troubadour stayed on at the old man's ranch. There was peace and quiet and appreciation there, such as he had not found in the noisy camps of the cattle kings. No audience in the world could have crowned the work of poet, musician, or artist with more worshipful and unflagging approval than that bestowed upon his efforts by old man Ellison. No visit by a royal personage to a humble woodchopper or peasant could have been received with more flattering thankfulness and joy.

On a cool, canvas-covered cot in the shade of the hackberry trees Sam Galloway passed the greater part of his time. There he rolled his brown paper cigarettes, read such tedious literature as the ranch afforded, and added to his repertoire of improvisations that he played so expertly on his guitar. To him, as a slave ministering to a great lord, the Kiowa brought cool water from the red jar

hanging under the brush shelter, and food when he called for it. The prairie zephyrs fanned him mildly; mocking-birds at morn and eve competed with but scarce equalled the sweet melodies of his lyre; a perfumed stillness seemed to fill all his world. While old man Ellison was pottering among his flocks of sheep on his mile-an-hour pony, and while the Kiowa took his siesta in the burning sunshine at the end of the kitchen, Sam would lie on his cot thinking what a happy world he lived in, and how kind it is to the ones whose mission in life it is to give entertainment and pleasure. Here he had food and lodging as good as he had ever longed for; absolute immunity from care or exertion or strife; an endless welcome, and a host whose delight at the sixteenth repetition of a song or a story was as keen as at its initial giving. Was there ever a troubadour of old who struck upon as royal a castle in his wanderings? While he lay thus, meditating upon his blessings, little brown cottontails would shyly frolic through the yard; a covey of white-topknotted blue quail would run past, in single file, twenty yards away; a paisano bird, out hunting for tarantulas, would hop upon the fence and salute him with sweeping flourishes of its long tail. In the eighty-acre horse pasture the pony with the Dantesque face grew fat and almost smiling. The troubadour was at the end of his wanderings.

Old man Ellison was his own vaciero. That means that he supplied his sheep camps with wood, water, and rations by his own labours instead of hiring a vaciero. On small ranches it is often done.

One morning he started for the camp of Incarnación Felipe de la Cruz y Monte Piedras (one of his sheep herders) with the week's usual rations of brown beans, coffee, meal, and sugar. Two miles away on the trail from old Fort Ewing he met, face to face, a terrible being called King James, mounted on a fiery, prancing, Kentucky-bred horse.

King James's real name was James King; but people reversed it because it seemed to fit him better, and also because it seemed to please his majesty. King James was the biggest cattleman between the Alamo plaza in San Antone and Bill Hopper's saloon in Brownsville. Also he was the loudest and most offensive bully and braggart and bad man in southwest Texas. And he always made good whenever he bragged; and the more noise he made the more dangerous he was. In the story papers it is always the quiet, mild-mannered man with light blue eyes and a low voice who turns out to be really dangerous; but in real life and in this story such is not the case. Give me my choice between assaulting a large, loudmouthed rough-houser and an inoffensive stranger with blue eyes sitting quietly in a corner, and you will see something doing in the corner every time.

King James, as I intended to say earlier, was a fierce, two-hundred-pound, sunburned, blond man, as pink as an October strawberry, and with two horizontal slits under shaggy red eyebrows for eyes. On that day he wore a flannel shirt that was tan-coloured, with the exception of certain large areas which were darkened by transudations due to the summer sun. There seemed to be other clothing and garnishings about him, such as brown duck trousers stuffed into immense boots, and red handkerchiefs and revolvers; and a shotgun laid across his saddle and a leather belt with millions of cartridges shining in it—but your mind skidded off such accessories; what held your gaze was just the two little horizontal slits that he used for eyes.

This was the man that old man Ellison met on the trail; and when you count up in the baron's favour that he was sixty-five and weighed ninety-eight pounds and had heard of King James's record and that he (the baron) had a hankering for the vita simplex and had no gun with him and wouldn't have used it if he had, you can't censure him if I tell you that the smiles with which the troubadour had filled his wrinkles went out of them and left them plain wrinkles again. But he was not the kind of baron that flies from danger. He reined in the mile-an-hour pony (no difficult feat), and saluted the formidable monarch.

King James expressed himself with royal directness. "You're that old snoozer that's running sheep on this range, ain't you?" said he. "What right have you got to do it? Do you own any land, or lease any?"

"I have two sections leased from the state," said old man Ellison, mildly.

"Not by no means you haven't," said King James. "Your lease expired yesterday; and I had a man at the land office on the minute to take it up. You don't control a foot of grass in Texas. You sheep men have got to git. Your time's up. It's a cattle country, and there ain't any room in it for snoozers. This range you've got your sheep on is mine. I'm putting up a wire fence, forty by sixty miles; and if there's a sheep inside of it when it's done it'll be a dead one. I'll give you a week to move yours away. If they ain't gone by then, I'll send six men over here with Winchesters to make mutton out of the whole lot. And if I find you here at the same time this is what you'll get."

King James patted the breech of his shot-gun warningly.

Old man Ellison rode on to the camp of Incarnación. He sighed many times, and the wrinkles in his face grew deeper. Rumours that the old order was about to change had reached him before. The end of Free Grass was in sight. Other

troubles, too, had been accumulating upon his shoulders. His flocks were decreasing instead of growing; the price of wool was declining at every clip; even Bradshaw, the storekeeper at Frio City, at whose store he bought his ranch supplies, was dunning him for his last six months' bill and threatening to cut him off. And so this last greatest calamity suddenly dealt out to him by the terrible King James was a crusher.

When the old man got back to the ranch at sunset he found Sam Galloway lying on his cot, propped against a roll of blankets and wool sacks, fingering his guitar.

"Hello, Uncle Ben," the troubadour called, cheerfully. "You rolled in early this evening. I been trying a new twist on the Spanish Fandango today. I just about got it. Here's how she goes—listen."

"That's fine, that's mighty fine," said old man Ellison, sitting on the kitchen step and rubbing his white, Scotch-terrier whiskers. "I reckon you've got all the musicians beat east and west, Sam, as far as the roads are cut out."

"Oh, I don't know," said Sam, reflectively. "But I certainly do get there on variations. I guess I can handle anything in five flats about as well as any of 'em. But you look kind of fagged out, Uncle Ben—ain't you feeling right well this evening?"

"Little tired; that's all, Sam. If you ain't played yourself out, let's have that Mexican piece that starts off with: 'Huile, huile, palomita.' It seems that that song always kind of soothes and comforts me after I've been riding far or anything bothers me."

"Why, seguramente, señor," said Sam. "I'll hit her up for you as often as you like. And before I forget about it, Uncle Ben, you want to jerk Bradshaw up about them last hams he sent us. They're just a little bit strong."

A man sixty-five years old, living on a sheep ranch and beset by a complication of disasters, cannot successfully and continuously dissemble. Moreover, a troubadour has eyes quick to see unhappiness in others around him –because it disturbs his own ease. So, on the next day, Sam again questioned the old man about his air of sadness and abstraction. Then old man Ellison told him the story of King James's threats and orders and that pale melancholy and red ruin appeared to have marked him for their own. The troubadour took the news thoughtfully. He had heard much about King James.

On the third day of the seven days of grace allowed him by the autocrat of the range, old man Ellison drove his buckboard to Frio City to fetch some necessary supplies for the ranch. Bradshaw was hard but not implacable. He divided the old man's order by two, and let him have a little more time. One article secured was a new, fine ham for the pleasure of the troubadour.

Five miles out of Frio City on his way home the old man met King James riding into town. His majesty could never look anything but fierce and menacing, but today his slits of eyes appeared to be a little wider than they usually were.

"Good day," said the king, gruffly. "I've been wanting to see you. I hear it said by a cowman from Sandy yesterday that you was from Jackson County, Mississippi, originally. I want to know if that's a fact."

"Born there," said old man Ellison, "and raised there till I was twenty-one."

"This man says," went on King James, "that he thinks you was related to the Jackson County Reeveses. Was he right?"

"Aunt Caroline Reeves," said the old man, "was my half-sister."

"She was my aunt," said King James. "I run away from home when I was sixteen. Now, let's re-talk over some things that we discussed a few days ago. They call me a bad man; and they're only half right. There's plenty of room in my pasture for your bunch of sheep and their increase for a long time to come. Aunt Caroline used to cut out sheep in cake dough and bake 'em for me. You keep your sheep where they are, and use all the range you want. How's your finances?"

The old man related his woes in detail, dignifiedly, with restraint and candour.

"She used to smuggle extra grub into my school basket—I'm speaking of Aunt Caroline," said King James. "I'm going over to Frio City today, and I'll ride back by your ranch tomorrow. I'll draw $2,000 out of the bank there and bring it over to you; and I'll tell Bradshaw to let you have everything you want on credit. You are bound to have heard the old saying at home, that the Jackson County Reeveses and Kings would stick closer by each other than chestnut burrs. Well, I'm a King yet whenever I run across a Reeves. So you look out for me along about sundown tomorrow, and don't worry about nothing. Shouldn't wonder if the dry spell don't kill out the young grass."

Old man Ellison drove happily ranchward. Once more the smiles filled out his wrinkles. Very suddenly, by the magic of kinship and the good that lies somewhere in all hearts, his troubles had been removed.

On reaching the ranch he found that Sam Galloway was not there. His guitar hung by its buckskin string to a hackberry limb, moaning as the gulf breeze blew across its masterless strings.

The Kiowa endeavoured to explain.

“Sam, he catch pony,” said he, “and say he ride to Frio City. What for no can damn sabe. Say he come back tonight. Maybe so. That all.”

As the first stars came out the troubadour rode back to his haven. He pastured his pony and went into the house, his spurs jingling martially.

Old man Ellison sat at the kitchen table, having a tin cup of before-supper coffee. He looked contented and pleased.

“Hello, Sam,” said he. “I’m darned glad to see ye back. I don’t know how I managed to get along on this ranch, anyhow, before ye dropped in to cheer things up. I’ll bet ye’ve been skylarking around with some of them Frio City gals, now, that’s kept ye so late.”

And then old man Ellison took another look at Sam’s face and saw that the minstrel had changed to the man of action.

And while Sam is unbuckling from his waist old man Ellison’s six-shooter, that the latter had left behind when he drove to town, we may well pause to remark that anywhere and whenever a troubadour lays down the guitar and takes up the sword trouble is sure to follow. It is not the expert thrust of Athos nor the cold skill of Aramis nor the iron wrist of Porthos that we have to fear –it is the Gascon’s fury– the wild and unacademic attack of the troubadour –the sword of D’Artagnan.

“I done it,” said Sam. “I went over to Frio City to do it. I couldn’t let him put the skibunk on you, Uncle Ben. I met him in Summers’s saloon. I knowed what to do. I said a few things to him that nobody else heard. He reached for his gun first –half a dozen fellows saw him do it– but I got mine unlimbered first. Three doses I gave him —right around the lungs, and a saucer could have covered up all of ‘em. He won’t bother you no more.”

“This–is–King–James–you speak–of?” asked old man Ellison, while he sipped

his coffee.

“You bet it was. And they took me before the county judge; and the witnesses what saw him draw his gun first was all there. Well, of course, they put me under $300 bond to appear before the court, but there was four or five boys on the spot ready to sign the bail. He won’t bother you no more, Uncle Ben. You ought to have seen how close them bullet holes was together. I reckon playing a guitar as much as I do must kind of limber a fellow’s trigger finger up a little, don’t you think, Uncle Ben?”

Then there was a little silence in the castle except for the spluttering of a venison steak that the Kiowa was cooking.

“Sam,” said old man Ellison, stroking his white whiskers with a tremulous hand, “would you mind getting the guitar and playing that ‘Huile, huile, palomita’ piece once or twice? It always seems to be kind of soothing and comforting when a man’s tired and fagged out.”

There is no more to be said, except that the title of the story is wrong. It should have been called “The Last of the Barons.” There never will be an end to the troubadours; and now and then it does seem that the jingle of their guitars will drown the sound of the muffled blows of the pickaxes and trip hammers of all the Workers in the world.

THE EXACT SCIENCE OF MATRIMONY

“As I have told you before,” said Jeff Peters, “I never had much confidence in the perfidiousness of woman. As partners or coeducators in the most innocent line of graft they are not trustworthy.”

“They deserve the compliment,” said I. “I think they are entitled to be called the honest sex.”

“Why shouldn’t they be?” said Jeff. “They’ve got the other sex either grafting or working overtime for ‘em. They’re all right in business until they get their emotions or their hair touched up too much. Then you want to have a flat footed, heavy breathing man with sandy whiskers, five kids and a building and loan mortgage ready as an understudy to take her desk. Now there was that widow lady that me and Andy Tucker engaged to help us in that little matrimonial agency scheme we floated out in Cairo.

“When you’ve got enough advertising capital –say a roll as big as the little end of a wagon tongue– there’s money in matrimonial agencies. We had about $6,000 and we expected to double it in two months, which is about as long as a scheme like ours can be carried on without taking out a New Jersey charter.

“We fixed up an advertisement that read about like this:

“Charming widow, beautiful, home loving, 32 years, possessing $3,000 cash and owning valuable country property, would remarry. Would prefer a poor man with affectionate disposition to one with means, as she realizes that the solid virtues are oftenest to be found in the humble walks of life. No objection to elderly man or one of homely appearance if faithful and true and competent to manage property and invest money with judgment. Address, with particulars.

Lonely,

Care of Peters & Tucker, agents, Cairo, Ill.

“‘So far, so pernicious,’ says I, when we had finished the literary concoction. ‘And now,’ says I, ‘where is the lady.’

“Andy gives me one of his looks of calm irritation.

“‘Jeff,’ says he, ‘I thought you had lost them ideas of realism in your art. Why should there be a lady? When they sell a lot of watered stock on Wall Street

would you expect to find a mermaid in it? What has a matrimonial ad got to do with a lady?'

"'Now listen,' says I. 'You know my rule, Andy, that in all my illegitimate inroads against the legal letter of the law the article sold must be existent, visible, producible. In that way and by a careful study of city ordinances and train schedules I have kept out of all trouble with the police that a five dollar bill and a cigar could not square. Now, to work this scheme we've got to be able to produce bodily a charming widow or its equivalent with or without the beauty, hereditaments and appurtenances set forth in the catalogue and writ of errors, or hereafter be held by a justice of the peace.'

"'Well,' says Andy, reconstructing his mind, 'maybe it would be safer in case the post office or the peace commission should try to investigate our agency. But where,' he says, 'could you hope to find a widow who would waste time on a matrimonial scheme that had no matrimony in it?'

"I told Andy that I thought I knew of the exact party. An old friend of mine, Zeke Trotter, who used to draw soda water and teeth in a tent show, had made his wife a widow a year before by drinking some dyspepsia cure of the old doctor's instead of the liniment that he always got boozed up on. I used to stop at their house often, and I thought we could get her to work with us.

"'Twas only sixty miles to the little town where she lived, so I jumped out on the I. C. and finds her in the same cottage with the same sunflowers and roosters standing on the washtub. Mrs. Trotter fitted our ad first rate except, maybe for beauty and age and property valuation. But she looked feasible and praiseworthy to the eye, and it was a kindness to Zeke's memory to give her the job.

"'Is this an honest deal you are putting on, Mr. Peters,' she asks me when I tell her what we want.

"'Mrs. Trotter,' says I, 'Andy Tucker and me have computed the calculation that 3,000 men in this broad and unfair country will endeavor to secure your fair hand and ostensible money and property through our advertisement. Out of that number something like thirty hundred will expect to give you in exchange, if they should win you, the carcass of a lazy and mercenary loafer, a failure in life, a swindler and contemptible fortune seeker.

"'Me and Andy,' says I, 'propose to teach these preyers upon society a lesson. It was with difficulty,' says I, 'that me and Andy could refrain from forming a

corporation under the title of the Great Moral and Millennial Malevolent Matrimonial Agency. Does that satisfy you?'

"'It does, Mr. Peters,' says she. 'I might have known you wouldn't have gone into anything that wasn't opprobrious. But what will my duties be? Do I have to reject personally these 3,000 ramscallions you speak of, or can I throw them out in bunches?'

"'Your job, Mrs. Trotter,' says I, 'will be practically a cynosure. You will live at a quiet hotel and will have no work to do. Andy and I will attend to all the correspondence and business end of it.

"'Of course,' says I, 'some of the more ardent and impetuous suitors who can raise the railroad fare may come to Cairo to personally press their suit or whatever fraction of a suit they may be wearing. In that case you will be probably put to the inconvenience of kicking them out face to face. We will pay you $25 per week and hotel expenses.'

"'Give me five minutes,' says Mrs. Trotter, 'to get my powder rag and leave the front door key with a neighbor and you can let my salary begin.'

"So I conveys Mrs. Trotter to Cairo and establishes her in a family hotel far enough away from mine and Andy's quarters to be unsuspicious and available, and I tell Andy.

"'Great,' says Andy. 'And now that your conscience is appeased as to the tangibility and proximity of the bait, and leaving mutton aside, suppose we revenoo a noo fish.'

"So, we began to insert our advertisement in newspapers covering the country far and wide. One ad was all we used. We couldn't have used more without hiring so many clerks and marcelled paraphernalia that the sound of the gum chewing would have disturbed the Postmaster-General.

"We placed $2,000 in a bank to Mrs. Trotter's credit and gave her the book to show in case anybody might question the honesty and good faith of the agency. I knew Mrs. Trotter was square and reliable and it was safe to leave it in her name.

"With that one ad Andy and me put in twelve hours a day answering letters.

"About one hundred a day was what came in. I never knew there was so many large hearted but indigent men in the country who were willing to acquire a charming widow and assume the burden of investing her money.

“Most of them admitted that they ran principally to whiskers and lost jobs and were misunderstood by the world, but all of ‘em were sure that they were so chock full of affection and manly qualities that the widow would be making the bargain of her life to get ‘em.

“Every applicant got a reply from Peters & Tucker informing him that the widow had been deeply impressed by his straightforward and interesting letter and requesting them to write again; stating more particulars; and enclosing photograph if convenient. Peters & Tucker also informed the applicant that their fee for handing over the second letter to their fair client would be $2, enclosed therewith.

“There you see the simple beauty of the scheme. About 90 per cent. of them domestic foreign noblemen raised the price somehow and sent it in. That was all there was to it. Except that me and Andy complained an amount about being put to the trouble of slicing open them envelopes, and taking the money out.

“Some few clients called in person. We sent ‘em to Mrs. Trotter and she did the rest; except for three or four who came back to strike us for carfare. After the letters began to get in from the r.f.d. districts Andy and me were taking in about $200 a day.

“One afternoon when we were busiest and I was stuffing the two and ones into cigar boxes and Andy was whistling ‘No Wedding Bells for Her’ a small slick man drops in and runs his eye over the walls like he was on the trail of a lost Gainesborough painting or two. As soon as I saw him I felt a glow of pride, because we were running our business on the level.

“‘I see you have quite a large mail today,’ says the man.

“I reached and got my hat.

“‘Come on,’ says I. ‘We’ve been expecting you. I’ll show you the goods. How was Teddy when you left Washington?’

“I took him down to the Riverview Hotel and had him shake hands with Mrs. Trotter. Then I showed him her bank book with the $2,000 to her credit.

“‘It seems to be all right,’ says the Secret Service.

“‘It is,’ says I. ‘And if you’re not a married man I’ll leave you to talk a while with the lady. We won’t mention the two dollars.’

“‘Thanks,’ says he. ‘If I wasn’t, I might. Good day, Mrs. Peters.’

“Toward the end of three months we had taken in something over $5,000, and we saw it was time to quit. We had a good many complaints made to us; and Mrs. Trotter seemed to be tired of the job. A good many suitors had been calling to see her, and she didn’t seem to like that.

“So we decides to pull out, and I goes down to Mrs. Trotter’s hotel to pay her last week’s salary and say farewell and get her check for the $2,000.

“When I got there I found her crying like a kid that don’t want to go to school.

“‘Now, now,’ says I, ‘what’s it all about? Somebody sassed you or you getting homesick?’

“‘No, Mr. Peters,’ says she. ‘I’ll tell you. You was always a friend of Zeke’s, and I don’t mind. Mr. Peters, I’m in love. I just love a man so hard I can’t bear not to get him. He’s just the ideal I’ve always had in mind.’

“‘Then take him,’ says I. ‘That is, if it’s a mutual case. Does he return the sentiment according to the specifications and painfulness you have described?’

“‘He does,’ says she. ‘But he’s one of the gentlemen that’s been coming to see me about the advertisement and he won’t marry me unless I give him the $2,000. His name is William Wilkinson.’ And then she goes off again in the agitations and hysterics of romance.

“‘Mrs. Trotter,’ says I, ‘there’s no man more sympathizing with a woman’s affections than I am. Besides, you was once the life partner of one of my best friends. If it was left to me I’d say take this $2,000 and the man of your choice and be happy.

“‘We could afford to do that, because we have cleaned up over $5,000 from these suckers that wanted to marry you. But,’ says I, ‘Andy Tucker is to be consulted. He is a good man, but keen in business. He is my equal partner financially. I will talk to Andy,’ says I, ‘and see what can be done.’

“I goes back to our hotel and lays the case before Andy.

“‘I was expecting something like this all the time,’ says Andy. ‘You can’t trust a woman to stick by you in any scheme that involves her emotions and preferences.’

“‘It’s a sad thing, Andy,’ says I, ‘to think that we’ve been the cause of the breaking of a woman’s heart.’

“‘It is,’ says Andy, ‘and I tell you what I’m willing to do, Jeff. You’ve always been a man of a soft and generous heart and disposition. Perhaps I’ve been too hard and worldly and suspicious. For once I’ll meet you half way. Go to Mrs. Trotter and tell her to draw the $2,000 from the bank and give it to this man she’s infatuated with and be happy.’

“I jumps up and shakes Andy’s hand for five minutes, and then I goes back to Mrs. Trotter and tells her, and she cries as hard for joy as she did for sorrow.

“Two days afterward me and Andy packed up to go.

“‘Wouldn’t you like to go down and meet Mrs. Trotter once before we leave?’ I asks him. ‘She’d like mightily to know you and express her encomiums and gratitude.’

“‘Why, I guess not,’ says Andy. ‘I guess we’d better hurry and catch that train.’

“I was strapping our capital around me in a memory belt like we always carried it, when Andy pulls a roll of large bills out of his pocket and asks me to put ‘em with the rest.

“‘What’s this?’ says I.

”‘It’s Mrs. Trotter’s two thousand,’ says Andy.

“‘How do you come to have it?’ I asks.

“‘She gave it to me,’ says Andy. ‘I’ve been calling on her three evenings a week for more than a month.’

“‘Then are you William Wilkinson?’ says I.

“‘I was,’ says Andy.”

MADAME BO-PEEP, OF THE RANCHES

“Aunt Ellen,” said Octavia, cheerfully, as

she threw her black kid gloves carefully at the dignified Persian cat on the window-seat, “I’m a pauper.”

“You are so extreme in your statements, Octavia, dear,” said Aunt Ellen, mildly, looking up from her paper. “If you find yourself temporarily in need of some small change for bonbons, you will find my purse in the drawer of the writing desk.”

Octavia Beaupree removed her hat and seated herself on a footstool near her aunt’s chair, clasping her hands about her knees. Her slim and flexible figure, clad in a modish mourning costume, accommodated itself easily and gracefully to the trying position. Her bright and youthful face, with its pair of sparkling, life-enamoured eyes, tried to compose itself to the seriousness that the occasion seemed to demand.

“You good auntie, it isn’t a case of bonbons; it is abject, staring, unpicturesque poverty, with ready-made clothes, gasolined gloves, and probably one o’clock dinners all waiting with the traditional wolf at the door. I’ve just come from my lawyer, auntie, and, ‘Please, ma’am, I ain’t got nothink ‘t all. Flowers, lady? Buttonhole, gentleman? Pencils, sir, three for five, to help a poor widow?’ Do I do it nicely, auntie, or, as a bread-winner accomplishment, were my lessons in elocution entirely wasted?”

“Do be serious, my dear,” said Aunt Ellen, letting her paper fall to the floor, “long enough to tell me what you mean. Colonel Beaupree’s estate—”

“Colonel Beaupree’s estate,” interrupted Octavia, emphasizing her words with appropriate dramatic gestures, “is of Spanish castellar architecture. Colonel Beaupree’s resources are —wind. Colonel Beaupree’s stocks are—water. Colonel Beaupree’s income is—all in. The statement lacks the legal technicalities to which I have been listening for an hour, but that is what it means when translated.”

“Octavia!” Aunt Ellen was now visibly possessed by consternation. “I can hardly believe it. And it was the impression that he was worth a million. And the De Peysters themselves introduced him!”

Octavia rippled out a laugh, and then became properly grave.

“De mortuis nil, auntie—not even the rest of it. The dear old colonel—what a gold brick he was, after all! I paid for my bargain fairly—I’m all here, am I not? —items: eyes, fingers, toes, youth, old family, unquestionable position in society as called for in the contract—no wild-cat stock here.” Octavia picked up the morning paper from the floor. “But I’m not going to ‘squeal’—isn’t that what they call it when you rail at Fortune because you’ve, lost the game?” She turned the pages of the paper calmly. “‘Stock market’—no use for that. ‘Society’s doings’—that’s done. Here is my page –the wish column. A Van Dresser could not be said to ‘want’ for anything, of course. ‘Chamber-maids, cooks, canvassers, stenographers—’“

“Dear,” said Aunt Ellen, with a little tremor in her voice, “please do not talk in that way. Even if your affairs are in so unfortunate a condition, there is my three thousand—”

Octavia sprang up lithely, and deposited a smart kiss on the delicate cheek of the prim little elderly maid.

“Blessed auntie, your three thousand is just sufficient to insure your Hyson to be free from willow leaves and keep the Persian in sterilized cream. I know I’d be welcome, but I prefer to strike bottom like Beelzebub rather than hang around like the Peri listening to the music from the side entrance. I’m going to earn my own living. There’s nothing else to do. I’m a—Oh, oh, oh!—I had forgotten. There’s one thing saved from the wreck. It’s a corral –no, a ranch in– let me see —Texas: an asset, dear old Mr. Bannister called it. How pleased he was to show me something he could describe as unencumbered! I’ve a description of it among those stupid papers he made me bring away with me from his office. I’ll try to find it.”

Octavia found her shopping-bag, and drew from it a long envelope filled with typewritten documents.

“A ranch in Texas,” sighed Aunt Ellen. “It sounds to me more like a liability than an asset. Those are the places where the centipedes are found, and cowboys, and fandangos.”

“‘The Rancho de las Sombras,’” read Octavia from a sheet of violently purple typewriting, “‘is situated one hundred and ten miles southeast of San Antonio, and thirty-eight miles from its nearest railroad station, Nopal, on the I. and G. N.

Ranch, consists of 7,680 acres of well-watered land, with title conferred by State patents, and twenty-two sections, or 14,080 acres, partly under yearly running lease and partly bought under State's twenty-year-purchase act. Eight thousand graded merino sheep, with the necessary equipment of horses, vehicles and general ranch paraphernalia. Ranch-house built of brick, with six rooms comfortably furnished according to the requirements of the climate. All within a strong barbed-wire fence.

"'The present ranch manager seems to be competent and reliable, and is rapidly placing upon a paying basis a business that, in other hands, had been allowed to suffer from neglect and misconduct.

"'This property was secured by Colonel Beaupree in a deal with a Western irrigation syndicate, and the title to it seems to be perfect. With careful management and the natural increase of land values, it ought to be made the foundation for a comfortable fortune for its owner.'"

When Octavia ceased reading, Aunt Ellen uttered something as near a sniff as her breeding permitted.

"The prospectus," she said, with uncompromising metropolitan suspicion, "doesn't mention the centipedes, or the Indians. And you never did like mutton, Octavia. I don't see what advantage you can derive from this –desert."

But Octavia was in a trance. Her eyes were steadily regarding something quite beyond their focus. Her lips were parted, and her face was lighted by the kindling furor of the explorer, the ardent, stirring disquiet of the adventurer. Suddenly she clasped her hands together exultantly.

"The problem solves itself, auntie," she cried. "I'm going to that ranch. I'm going to live on it. I'm going to learn to like mutton, and even concede the good qualities of centipedes –at a respectful distance. It's just what I need. It's a new life that comes when my old one is just ending. It's a release, auntie; it isn't a narrowing. Think of the gallops over those leagues of prairies, with the wind tugging at the roots of your hair, the coming close to the earth and learning over again the stories of the growing grass and the little wild flowers without names!

Glorious is what it will be. Shall I be a shepherdess with a Watteau hat, and a crook to keep the bad wolves from the lambs, or a typical Western ranch girl, with short hair, like the pictures of her in the Sunday papers? I think the latter. And they'll have my picture, too, with the wild-cats I've slain, single-handed,

hanging from my saddle horn. ‘From the Four Hundred to the Flocks’ is the way they’ll headline it, and they’ll print photographs of the old Van Dresser mansion and the church where I was married. They won’t have my picture, but they’ll get an artist to draw it. I’ll be wild and woolly, and I’ll grow my own wool.”

“Octavia!” Aunt Ellen condensed into the one word all the protests she was unable to utter.

“Don’t say a word, auntie. I’m going. I’ll see the sky at night fit down on the world like a big butter-dish cover, and I’ll make friends again with the stars that I haven’t had a chat with since I was a wee child. I wish to go. I’m tired of all this. I’m glad I haven’t any money. I could bless Colonel Beaupree for that ranch, and forgive him for all his bubbles. What if the life will be rough and lonely! I –I deserve it. I shut my heart to everything except that miserable ambition. I –oh, I wish to go away, and forget– forget!”

Octavia swerved suddenly to her knees, laid her flushed face in her aunt’s lap, and shook with turbulent sobs.

Aunt Ellen bent over her, and smoothed the coppery-brown hair.

“I didn’t know,” she said, gently; “I didn’t know–that. Who was it, dear?”

When Mrs. Octavia Beaupree, née Van Dresser, stepped from the train at Nopal, her manner lost, for the moment, some of that easy certitude which had always marked her movements. The town was of recent establishment, and seemed to have been hastily constructed of undressed lumber and flapping canvas. The element that had congregated about the station, though not offensively demonstrative, was clearly composed of citizens accustomed to and prepared for rude alarms.

Octavia stood on the platform, against the telegraph office, and attempted to choose by intuition from the swaggering, straggling string of loungers, the manager of the Rancho de las Sombras, who had been instructed by Mr. Bannister to meet her there. That tall, serious, looking, elderly man in the blue flannel shirt and white tie she thought must be he. But, no; he passed by, removing his gaze from the lady as hers rested on him, according to the Southern custom. The manager, she thought, with some impatience at being kept waiting, should have no difficulty in selecting her. Young women wearing the most recent thing in ash-coloured travelling suits were not so plentiful in Nopal!

Thus keeping a speculative watch on all persons of possible managerial aspect,

Octavia, with a catching breath and a start of surprise, suddenly became aware of Teddy Westlake hurrying along the platform in the direction of the train –of Teddy Westlake or his sun-browned ghost in cheviot, boots and leather-girdled hat– Theodore Westlake, Jr., amateur polo (almost) champion, all-round butterfly and cumberer of the soil; but a broader, surer, more emphasized and determined Teddy than the one she had known a year ago when last she saw him.

He perceived Octavia at almost the same time, deflected his course, and steered for her in his old, straightforward way. Something like awe came upon her as the strangeness of his metamorphosis was brought into closer range; the rich, red-brown of his complexion brought out so vividly his straw-coloured mustache and steel-gray eyes. He seemed more grown-up, and, somehow, farther away. But, when he spoke, the old, boyish Teddy came back again. They had been friends from childhood.

“Why, ‘Tave!” he exclaimed, unable to reduce his perplexity to coherence. “How–what–whenwhere?”

“Train,” said Octavia; “necessity; ten minutes ago; home. Your complexion’s gone, Teddy. Now, how–what–when–where?”

“I’m working down here,” said Teddy. He cast side glances about the station as one does who tries to combine politeness with duty.

“You didn’t notice on the train,” he asked, “an old lady with gray curls and a poodle, who occupied two seats with her bundles and quarrelled with the conductor, did you?”

“I think not,” answered Octavia, reflecting. “And you haven’t, by any chance, noticed a big, gray-mustached man in a blue shirt and six-shooters, with little flakes of merino wool sticking in his hair, have you?”

“Lots of ‘em,” said Teddy, with symptoms of mental delirium under the strain. Do you happen to know any such individual?”

“No; the description is imaginary. Is your interest in the old lady whom you describe a personal one?”

“Never saw her in my life. She’s painted entirely from fancy. She owns the little piece of property where I earn my bread and butter –the Rancho de las Sombras. I drove up to meet her according to arrangement with her lawyer.”

Octavia leaned against the wall of the telegraph office. Was this possible? And

didn’t he know?

“Are you the manager of that ranch?” she asked weakly.

“I am,” said Teddy, with pride.

“I am Mrs. Beaupree,” said Octavia faintly; “but my hair never would curl, and I was polite to the conductor.”

For a moment that strange, grown-up look came back, and removed Teddy miles away from her.

“I hope you’ll excuse me,” he said, rather awkwardly. “You see, I’ve been down here in the chaparral a year. I hadn’t heard. Give me your checks, please, and I’ll have your traps loaded into the wagon. José will follow with them. We travel ahead in the buckboard.”

Seated by Teddy in a feather-weight buckboard, behind a pair of wild, cream-coloured Spanish ponies, Octavia abandoned all thought for the exhilaration of the present. They swept out of the little town and down the level road toward the south. Soon the road dwindled and disappeared, and they struck across a world carpeted with an endless reach of curly mesquite grass. The wheels made no sound. The tireless ponies bounded ahead at an unbroken gallop. The temperate wind, made fragrant by thousands of acres of blue and yellow wild flowers, roared gloriously in their ears. The motion was aërial, ecstatic, with a thrilling sense of perpetuity in its effect. Octavia sat silent, possessed by a feeling of elemental, sensual bliss. Teddy seemed to be wrestling with some internal problem.

“I’m going to call you madama,” he announced as the result of his labours. “That is what the Mexicans will call you—they’re nearly all Mexicans on the ranch, you know. That seems to me about the proper thing.”

“Very well, Mr. Westlake,” said Octavia, primly.

“Oh, now,” said Teddy, in some consternation, “that’s carrying the thing too far, isn’t it?”

“Don’t worry me with your beastly etiquette. I’m just beginning to live. Don’t remind me of anything artificial. If only this air could be bottled! This much alone is worth coming for. Oh, look I there goes a deer!”

“Jack-rabbit,” said Teddy, without turning his head.

“Could I—might I drive?” suggested Octavia, panting, with rose-tinted cheeks and the eye of an eager child.

“On one condition. Could I—might I smoke?”

“Forever!” cried Octavia, taking the lines with solemn joy. “How shall I know which way to drive?”

“Keep her sou’ by sou’east, and all sail set. You see that black speck on the horizon under that lowermost Gulf cloud? That’s a group of live-oaks and a landmark. Steer halfway between that and the little hill to the left. I’ll recite you the whole code of driving rules for the Texas prairies: keep the reins from under the horses’ feet, and swear at ‘em frequent.”

“I’m too happy to swear, Ted. Oh, why do people buy yachts or travel in palace-cars, when a buckboard and a pair of plugs and a spring morning like this can satisfy all desire?”

“Now, I’ll ask you,” protested Teddy, who was futilely striking match after match on the dashboard, “not to call those denizens of the air plugs. They can kick out a hundred miles between daylight and dark.” At last he succeeded in snatching a light for his cigar from the flame held in the hollow of his hands.

“Room!” said Octavia, intensely. “That’s what produces the effect. I know now what I’ve wanted–scope–range–room!”

“Smoking-room,” said Teddy, unsentimentally. “I love to smoke in a buckboard. The wind blows the smoke into you and out again. It saves exertion.”

The two fell so naturally into their old-time goodfellowship that it was only by degrees that a sense of the strangeness of the new relations between them came to be felt.

“Madama,” said Teddy, wonderingly, “however did you get it into your bead to cut the crowd and come down here? Is it a fad now among the upper classes to trot off to sheep ranches instead of to Newport?”

“I was broke, Teddy,” said Octavia, sweetly, with her interest centred upon steering safely between a Spanish dagger plant and a clump of chaparral; “I haven’t a thing in the world but this ranch—not even any other home to go to.”

“Come, now,” said Teddy, anxiously but incredulously, “you don’t mean it?”

“When my husband,” said Octavia, with a shy slurring of the word, “died three months ago I thought I had a reasonable amount of the world’s goods. His lawyer exploded that theory in a sixty-minute fully illustrated lecture. I took to the sheep as a last resort. Do you happen to know of any fashionable caprice among the gilded youth of Manhattan that induces them to abandon polo and club windows to become managers of sheep ranches?”

“It’s easily explained in my case,” responded Teddy, promptly. “I had to go to work. I couldn’t have earned my board in New York, so I chummed a while with old Sandford, one of the syndicate that owned the ranch before Colonel Beaupree bought it, and got a place down here. I wasn’t manager at first. I jogged around on ponies and studied the business in detail, until I got all the points in my head. I saw where it was losing and what the remedies were, and then Sandford put me in charge. I get a hundred dollars a month, and I earn it.”

“Poor Teddy!” said Octavia, with a smile.

“You needn’t. I like it. I save half my wages, and I’m as hard as a water plug. It beats polo.”

“Will it furnish bread and tea and jam for another outcast from civilization?”

“The spring shearing,” said the manager, “just cleaned up a deficit in last year’s business. Wastefulness and inattention have been the rule heretofore. The autumn clip will leave a small profit over all expenses. Next year there will be jam.”

When, about four o’clock in the afternoon, the ponies rounded a gentle, brush-covered hill, and then swooped, like a double cream-coloured cyclone, upon the Rancho de las Sombras, Octavia gave a little cry of delight. A lordly grove of magnificent live-oaks cast an area of grateful, cool shade, whence the ranch had drawn its name, “de las Sombras”—of the shadows. The house, of red brick, one story, ran low and long beneath the trees. Through its middle, dividing

its six rooms in half, extended a broad, arched passageway, picturesque with flowering cactus and hanging red earthern jars. A “gallery,” low and broad, encircled the building. Vines climbed about it, and the adjacent ground was, for a space, covered with transplanted grass and shrubs. A little lake, long and narrow, glimmered in the sun at the rear. Further away stood the shacks of the Mexican workers, the corrals, wool sheds and shearing pens. To the right lay the low hills, splattered with dark patches of chaparral; to the left the unbounded green prairie

blending against the blue heavens.

“It’s a home, Teddy,” said Octavia, breathlessly; that’s what it is –it’s a home.”

“Not so bad for a sheep ranch,” admitted Teddy, with excusable pride. “I’ve been tinkering on it at odd times.”

A Mexican youth sprang from somewhere in the grass, and took charge of the creams. The mistress and the manager entered the house.

“Here’s Mrs. MacIntyre,” said Teddy, as a placid, neat, elderly lady came out upon the gallery to meet them. “Mrs. Mac, here’s the boss. Very likely she will be wanting a hunk of ham and a dish of beans after her drive.”

Mrs. MacIntyre, the housekeeper, as much a fixture on the place as the lake or the live-oaks, received the imputation of the ranch’s resources of refreshment with mild indignation, and was about to give it utterance when Octavia spoke.

“Oh, Mrs. MacIntyre, don’t apologize for Teddy. Yes, I call him Teddy. So does every one whom he hasn’t duped into taking him seriously. You see, we used to cut paper dolls and play jackstraws together ages ago. No one minds what he says.”

“No,” said Teddy, “no one minds what he says, just so he doesn’t do it again.”

Octavia cast one of those subtle, sidelong glances toward him from beneath her lowered eyelids –a glance that Teddy used to describe as an upper-cut. But there was nothing in his ingenuous, weather-tanned face to warrant a suspicion that he was making an allusion– nothing. Beyond a doubt, thought Octavia, he had forgotten.

“Mr. Westlake likes his fun,” said Mrs. Maclntyre, as she conducted Octavia to her rooms. “But,” she added, loyally, “people around here usually pay attention to what he says when he talks in earnest. I don’t know what would have become of this place without him.”

Two rooms at the east end of the house had been arranged for the occupancy of the ranch’s mistress. When she entered them a slight dismay seized her at their bare appearance and the scantiness of their furniture; but she quickly reflected that the climate was a semi-tropical one, and was moved to appreciation of the well-conceived efforts to conform to it. The sashes had already been removed from the big windows, and white curtains waved in the Gulf breeze that streamed through the wide jalousies. The bare floor was amply strewn with cool

rugs; the chairs were inviting, deep, dreamy willows; the walls were papered with a light, cheerful olive. One whole side of her sitting room was covered with books on smooth, unpainted pine shelves. She flew to these at once. Before her was a well-selected library. She caught glimpses of titles of volumes of fiction and travel not yet seasoned from the dampness of the press.

Presently, recollecting that she was now in a wilderness given over to mutton, centipedes and privations, the incongruity of these luxuries struck her, and, with intuitive feminine suspicion, she began turning to the fly-leaves of volume after volume. Upon each one was inscribed in fluent characters the name of Theodore Westlake, Jr.

Octavia, fatigued by her long journey, retired early that night. Lying upon her white, cool bed, she rested deliciously, but sleep coquetted long with her. She listened to faint noises whose strangeness kept her faculties on the alert –the fractious yelping of the coyotes, the ceaseless, low symphony of the wind, the distant booming of the frogs about the lake, the lamentation of a concertina in the Mexicans' quarters. There were many conflicting feelings in her heart– thankfulness and rebellion, peace and disquietude, loneliness and a sense of protecting care, happiness and an old, haunting pain.

She did what any other woman would have done—sought relief in a wholesome tide of unreasonable tears, and her last words, murmured to herself before slumber, capitulating, came softly to woo her, were "He has forgotten."

The manager of the Rancho de las Sombras was no dilettante. He was a "hustler." He was generally up, mounted, and away of mornings before the rest of the household were awake, making the rounds of the flocks and camps. This was the duty of the major-domo, a stately old Mexican with a princely air and manner, but Teddy seemed to have a great deal of confidence in his own eyesight. Except in the busy seasons, he nearly always returned to the ranch to breakfast at eight o'clock, with Octavia and Mrs. Maclntyre, at the little table set in the central hallway, bringing with him a tonic and breezy cheerfulness full of the health and flavour of the prairies.

A few days after Octavia's arrival he made her get out one of her riding skirts, and curtail it to a shortness demanded by the chaparral brakes.

With some misgivings she donned this and the pair of buckskin leggings he prescribed in addition, and, mounted upon a dancing pony, rode with him to view her possessions. He showed her everything—the flocks of ewes, muttons

and grazing lambs, the dipping vats, the shearing pens, the uncouth merino rams in their little pasture, the water-tanks prepared against the summer drought– giving account of his stewardship with a boyish enthusiasm that never flagged.

Where was the old Teddy that she knew so well? This side of him was the same, and it was a side that pleased her; but this was all she ever saw of him now. Where was his sentimentality– those old, varying moods of impetuous love-making, of fanciful, quixotic devotion, of heart-breaking gloom, of alternating, absurd tenderness and haughty dignity? His nature had been a sensitive one, his temperament bordering closely on the artistic. She knew that, besides being a follower of fashion and its fads and sports, he had cultivated tastes of a finer nature. He had written things, he had tampered with colours, he was something of a student in certain branches of art, and once she had been admitted to all his aspirations and thoughts. But now –and she could not avoid the conclusion– Teddy had barricaded against her every side of himself except one—the side that showed the manager of the Rancho de las Sombras and a jolly chum who had forgiven and forgotten. Queerly enough the words of Mr. Bannister's description of her property came into her mind—"all inclosed within a strong barbed-wire fence."

"Teddy's fenced, too," said Octavia to herself.

It was not difficult for her to reason out the cause of his fortifications. It had originated one night at the Hammersmiths' ball. It occurred at a time soon after she had decided to accept Colonel Beaupree and his million, which was no more than her looks and the entrée she held to the inner circles were worth. Teddy had proposed with all his impetuosity and fire, and she looked him straight in the eyes, an said, coldly and finally: "Never let me hear any such silly nonsense from you again." "You won't," said Teddy, with an expression around his mouth, and –now Teddy was inclosed within a strong barbed-wire fence.

It was on this first ride of inspection that Teddy was seized by the inspiration that suggested the name of Mother Goose's heroine, and he at once bestowed it upon Octavia. The idea, supported by both a similarity of names and identity of occupations, seemed to strike him as a peculiarly happy one, and he never tired of using it. The Mexicans on the ranch also took up the name, adding another syllable to accommodate their lingual incapacity for the final "p," gravely referring to her as "La Madama Bo-Peepy." Eventually it spread, and "Madame Bo-Peep's ranch" was as often mentioned as the "Rancho de las Sombras."

Came the long, hot season from May to September, when work is scarce on the

ranches. Octavia passed the days in a kind of lotus-eater's dream. Books, hammocks, correspondence with a few intimate friends, a renewed interest in her old water-colour box and easel– these disposed of the sultry hours of daylight. The evenings were always sure to bring enjoyment. Best of all were the rapturous horseback rides with Teddy, when the moon gave light over the wind-swept leagues, chaperoned by the wheeling night-hawk and the startled owl. Often the Mexicans would come up from their shacks with their guitars and sing the weirdest of heart-breaking songs. There were long, cosy chats on the breezy gallery, and an interminable warfare of wits between Teddy and Mrs. MacIntyre, whose abundant Scotch shrewdness often more than overmatched the lighter humour in which she was lacking.

And the nights came, one after another, and were filed away by weeks and months –nights soft and languorous and fragrant, that should have driven Strephon to Chloe over wires however barbed, that might have drawn Cupid himself to hunt, lasso in hand, among those amorous pastures– but Teddy kept his fences up.

One July night Madame Bo-Peep and her ranch manager were sitting on the east gallery. Teddy had been exhausting the science of prognostication as to the probabilities of a price of twenty-four cents for the autumn clip, and had then subsided into an anesthetic cloud of Havana smoke. Only as incompetent a judge as a woman would have failed to note long ago that at least a third of his salary must have gone up in the fumes of those imported Regalias.

"Teddy," said Octavia, suddenly, and rather sharply, "what are you working down here on a ranch for?"

"One hundred per," said Teddy, glibly, "and found."

"I've a good mind to discharge you."

"Can't do it," said Teddy, with a grin.

"Why not?" demanded Octavia, with argumentative heat.

"Under contract. Terms of sale respect all unexpired contracts. Mine runs until 12 P. M., December thirty-first. You might get up at midnight on that date and fire me. If you try it sooner I'll be in a position to bring legal proceedings."

Octavia seemed to be considering the prospects of litigation.

"But," continued Teddy cheerfully, "I've been thinking of resigning anyway."

Octavia's rocking-chair ceased its motion. There were centipedes in this country, she felt sure; and Indians, and vast, lonely, desolate, empty wastes; all within strong barbed-wire fence. There was a Van Dresser pride, but there was also a Van Dresser heart. She must know for certain whether or not he had forgotten.

"Ah, well, Teddy," she said, with a fine assumption of polite interest, "it's lonely down here; you're longing to get back to the old life –to polo and lobsters and theatres and balls."

"Never cared much for balls," said Teddy virtuously.

"You're getting old, Teddy. Your memory is failing. Nobody ever knew you to miss a dance, unless it occurred on the same night with another one which you attended. And you showed such shocking bad taste, too, in dancing too often with the same partner. Let me see, what was that Forbes girl's name –the one with wall eyes– Mabel, wasn't it?"

"No; Adéle. Mabel was the one with the bony elbows. That wasn't wall in Adéle's eyes. It was soul. We used to talk sonnets together, and Verlaine. Just then I was trying to run a pipe from the Pierian spring."

"You were on the floor with her," said Octavia, undeflected, "five times at the Hammersmiths'."

"Hammersmiths' what?" questioned Teddy, vacuously.

"Ball –ball," said Octavia, viciously. "What were we talking of?"

"Eyes, I thought," said Teddy, after some reflection; "and elbows."

"Those Hammersmiths," went on Octavia, in her sweetest society prattle, after subduing an intense desire to yank a handful of sunburnt, sandy hair from the head lying back contentedly against the canvas of the steamer chair, "had too much money. Mines, wasn't it? It was something that paid something to the ton. You couldn't get a glass of plain water in their house. Everything at that ball was dreadfully overdone."

"It was," said Teddy.

"Such a crowd there was!" Octavia continued, conscious that she was talking the rapid drivel of a school-girl describing her first dance. "The balconies were as warm as the rooms. I–lost– something at that ball." The last sentence was

uttered in a tone calculated to remove the barbs from miles of wire.

“So did I,” confessed Teddy, in a lower voice.

“A glove,” said Octavia, falling back as the enemy approached her ditches.

“Caste,” said Teddy, halting his firing line without loss. “I hobnobbed, half the evening with one of Hammersmith’s miners, a fellow who kept his hands in his pockets, and talked like an archangel about reduction plants and drifts and levels and sluice-boxes.”

“A pearl-gray glove, nearly new,” sighed Octavia, mournfully.

“A bang-up chap, that McArdle,” maintained Teddy approvingly. “A man who hated olives and elevators; a man who handled mountains as croquettes, and built tunnels in the air; a man who never uttered a word of silly nonsense in his life. Did you sign those lease-renewal applications yet, madama? They’ve got to be on file in the land office by the thirty-first.”

Teddy turned his head lazily. Octavia’s chair was vacant.

A certain centipede, crawling along the lines marked out by fate, expounded the situation. It was early one morning while Octavia and Mrs. Maclntyre were trimming the honeysuckle on the west gallery. Teddy had risen and departed hastily before daylight in response to word that a flock of ewes had been scattered from their bedding ground during the night by a thunder-storm.

The centipede, driven by destiny, showed himself on the floor of the gallery, and then, the screeches of the two women giving him his cue, he scuttled with all his yellow legs through the open door into the furthermost west room, which was Teddy’s. Arming themselves with domestic utensils selected with regard to their length, Octavia and Mrs. Maclntyre, with much clutching of skirts and skirmishing for the position of rear guard in the attacking force, followed.

Once outside, the centipede seemed to have disappeared, and his prospective murderers began a thorough but cautious search for their victim.

Even in the midst of such a dangerous and absorbing adventure Octavia was conscious of an awed curiosity on finding herself in Teddy’s sanctum. In that room he sat alone, silently communing with those secret thoughts that he now shared with no one, dreamed there whatever dreams he now called on no one to interpret.

It was the room of a Spartan or a soldier. In one corner stood a wide, canvas-covered cot; in another, a small bookcase; in another, a grim stand of Winchesters and shotguns. An immense table, strewn with letters, papers and documents and surmounted by a set of pigeon-holes, occupied one side.

The centipede showed genius in concealing himself in such bare quarters. Mrs. Maclntyre was poking a broom-handle behind the bookcase. Octavia approached Teddy's cot. The room was just as the manager had left it in his hurry. The Mexican maid had not yet given it her attention. There was his big pillow with the imprint of his head still in the centre. She thought the horrid beast might have climbed the cot and hidden itself to bite Teddy. Centipedes were thus cruel and vindictive toward managers.

She cautiously overturned the pillow, and then parted her lips to give the signal for reinforcements at sight of a long, slender, dark object lying there. But, repressing it in time, she caught up a glove, a pearl-gray glove, flattened –it might be conceived– by many, many months of nightly pressure beneath the pillow of the man who had forgotten the Hammersmiths' ball. Teddy must have left so hurriedly that morning that he had, for once, forgotten to transfer it to its resting-place by day. Even managers, who are notoriously wily and cunning, are sometimes caught up with.

Octavia slid the gray glove into the bosom of her summery morning gown. It was hers. Men who put themselves within a strong barbed-wire fence, and remember Hammersmith balls only by the talk of miners about sluice-boxes, should not be allowed to possess such articles.

After all, what a paradise this prairie country was! How it blossomed like the rose when you found things that were thought to be lost! How delicious was that morning breeze coming in the windows, fresh and sweet with the breath of the yellow ratama blooms! Might one not stand, for a minute, with shining, far-gazing eyes, and dream that mistakes might be corrected?

Why was Mrs. Maclntyre poking about so absurdly with a broom?

"I've found it," said Mrs. MacIntyre, banging the door. "Here it is."

"Did you lose something? asked Octavia, with sweetly polite non-interest.

"The little devil!" said Mrs. Maclntyre, driven to violence. "Ye've no forgotten him alretty?"

Between them they slew the centipede. Thus was he rewarded for his agency toward the recovery of things lost at the Hammersmiths' ball.

It seems that Teddy, in due course, remembered the glove, and when he returned to the house at sunset made a secret but exhaustive search for it. Not until evening, upon the moonlit eastern gallery, did he find it. It was upon the hand that he had thought lost to him forever, and so he was moved to repeat certain nonsense that he had been commanded never, never to utter again. Teddy's fences were down.

This time there was no ambition to stand in the way, and the wooing was as natural and successful as should be between ardent shepherd and gentle shepherdess.

The prairies changed to a garden. The Rancho de las Sombras became the Ranch of Light.

A few days later Octavia received a letter from Mr. Bannister, in reply to one she had written to him asking some questions about her business. A portion of the letter ran as follows:

"I am at a loss to account for your references to the sheep ranch. Two months after your departure to take up your residence upon it, it was discovered that Colonel Beaupree's title was worthless. A deed came to light showing that he disposed of the property before his death. The matter was reported to your manager, Mr. Westlake, who at once repurchased the property. It is entirely beyond my powers of conjecture to imagine how you have remained in ignorance of this fact. I beg that you that will at once confer with that gentleman, who will, at least, corroborate my statement."

Octavia sought Teddy, with battle in her eye.

"What are you working on this ranch for?" she asked once more.

"One hundred–" he began to repeat, but saw in her face that she knew. She held Mr. Bannister's letter in her hand. He knew that the game was up.

"It's my ranch," said Teddy, like a schoolboy detected in evil. "It's a mighty poor manager that isn't able to absorb the boss's business if you give him time."

"Why were you working down here?" pursued Octavia still struggling after the key to the riddle of Teddy.

“To tell the truth, ‘Tave,” said Teddy, with quiet candour, “it wasn’t for the salary. That about kept me in cigars and sunburn lotions. I was sent south by my doctor. ‘Twas that right lung that was going to the bad on account of over-exercise and strain at polo and gymnastics. I needed climate and ozone and rest and things of that sort.”

In an instant Octavia was close against the vicinity of the affected organ. Mr. Bannister’s letter fluttered to the floor.

“It’s –it’s well now, isn’t it, Teddy?”

“Sound as a mesquite chunk. I deceived you in one thing. I paid fifty thousand for your ranch as soon as I found you had no title. I had just about that much income accumulated at my banker’s while I’ve been herding sheep down here, so it was almost like picking the thing up on a bargain-counter for a penny. There’s another little surplus of unearned increment piling up there, ‘Tave. I’ve been thinking of a wedding trip in a yacht with white ribbons tied to the mast, through the Mediterranean, and then up among the Hebrides and down Norway to the Zuyder Zee.”

“And I was thinking,” said Octavia, softly, “of a wedding gallop with my manager among the flocks of sheep and back to a wedding breakfast with Mrs. MacIntyre on the gallery, with, maybe, a sprig of orange blossom fastened to the red jar above the table.”

Teddy laughed, and began to chant:

“Little Bo-Peep has lost her sheep,

And doesn’t know where to find ‘em.

Let ‘em alone, and they’ll come home,

And—”

Octavia drew his head down, and whispered in his ear, But that is one of the tales they brought behind them.

MAMMON AND THE ARCHER

Old Anthony Rockwall, retired manufacturer and proprietor of Rockwall's Eureka Soap, looked out the library window of his Fifth Avenue mansion and grinned. His neighbour to the right –the aristocratic clubman, G. Van Schuylight Suffolk-Jones– came out to his waiting motor-car, wrinkling a contumelious nostril, as usual, at the Italian renaissance sculpture of the soap palace's front elevation.

"Stuck-up old statuette of nothing doing!" commented the ex-Soap King. "The Eden Musee'll get that old frozen Nesselrode yet if he don't watch out. I'll have this house painted red, white, and blue next summer and see if that'll make his Dutch nose turn up any higher."

And then Anthony Rockwall, who never cared for bells, went to the door of his library and shouted "Mike!" in the same voice that had once chipped off pieces of the welkin on the Kansas prairies.

"Tell my son," said Anthony to the answering menial, "to come in here before he leaves the house."

When young Rockwall entered the library the old man laid aside his newspaper, looked at him with a kindly grimness on his big, smooth, ruddy countenance, rumpled his mop of white hair with one hand and rattled the keys in his pocket with the other.

"Richard," said Anthony Rockwall, "what do you pay for the soap that you use?"

Richard, only six months home from college, was startled a little. He had not yet taken the measure of this sire of his, who was as full of unexpectednesses as a girl at her first party.

"Six dollars a dozen, I think, dad."

"And your clothes?"

"I suppose about sixty dollars, as a rule."

"You're a gentleman," said Anthony, decidedly. "I've heard of these young bloods spending $24 a dozen for soap, and going over the hundred mark for clothes. You've got as much money to waste as any of 'em, and yet you stick to

what’s decent and moderate. Now I use the old Eureka –not only for sentiment, but it’s the purest soap made. Whenever you pay more than 10 cents a cake for soap you buy bad perfumes and labels. But 50 cents is doing very well for a young man in your generation, position and condition. As I said, you’re a gentleman. They say it takes three generations to make one. They’re off. Money’ll do it as slick as soap grease. It’s made you one. By hokey! it’s almost made one of me. I’m nearly as impolite and disagreeable and ill-mannered as these two old Knickerbocker gents on each side of me that can’t sleep of nights because I bought in between ‘em.”

“There are some things that money can’t accomplish,” remarked young Rockwall, rather gloomily.

“Now, don’t say that,” said old Anthony, shocked. “I bet my money on money every time. I’ve been through the encyclopaedia down to Y looking for something you can’t buy with it; and I expect to have to take up the appendix next week. I’m for money against the field. Tell me something money won’t buy.”

“For one thing,” answered Richard, rankling a little, “it won’t buy one into the exclusive circles of society.”

“Oho! won’t it?” thundered the champion of the root of evil. “You tell me where your exclusive circles would be if the first Astor hadn’t had the money to pay for his steerage passage over?”

Richard sighed.

“And that’s what I was coming to,” said the old man, less boisterously. “That’s why I asked you to come in. There’s something going wrong with you, boy. I’ve been noticing it for two weeks. Out with it. I guess I could lay my hands on eleven millions within twenty-four hours, besides the real estate. If it’s your liver, there’s the Rambler down in the bay, coaled, and ready to steam down to the Bahamas in two days.”

“Not a bad guess, dad; you haven’t missed it far.”

“Ah,” said Anthony, keenly; “what’s her name?”

Richard began to walk up and down the library floor. There was enough comradeship and sympathy in this crude old father of his to draw his confidence.

“Why don’t you ask her?” demanded old Anthony. “She’ll jump at you.

You've got the money and the looks, and you're a decent boy. Your hands are clean. You've got no Eureka soap on 'em. You've been to college, but she'll overlook that."

"I haven't had a chance," said Richard.

"Make one," said Anthony. "Take her for a walk in the park, or a straw ride, or walk home with her from church. Chance! Pshaw!"

"You don't know the social mill, dad. She's part of the stream that turns it. Every hour and minute of her time is arranged for days in advance. I must have that girl, dad, or this town is a blackjack swamp forevermore. And I can't write it —I can't do that."

"Tut!" said the old man. "Do you mean to tell me that with all the money I've got you can't get an hour or two of a girl's time for yourself?"

"I've put it off too late. She's going to sail for Europe at noon day after tomorrow for a two years' stay. I'm to see her alone tomorrow evening for a few minutes. She's at Larchmont now at her aunt's. I can't go there. But I'm allowed to meet her with a cab at the Grand Central Station tomorrow evening at the 8.30 train. We drive down Broadway to Wallack's at a gallop, where her mother and a box party will be waiting for us in the lobby. Do you think she would listen to a declaration from me during that six or eight minutes under those circumstances? No. And what chance would I have in the theatre or afterward? None. No, dad, this is one tangle that your money can't unravel. We can't buy one minute of time with cash; if we could, rich people would live longer. There's no hope of getting a talk with Miss Lantry before she sails."

"All right, Richard, my boy," said old Anthony, cheerfully. "You may run along down to your club now. I'm glad it ain't your liver. But don't forget to burn a few punk sticks in the joss house to the great god Mazuma from time to time. You say money won't buy time? Well, of course, you can't order eternity wrapped up and delivered at your residence for a price, but I've seen Father Time get pretty bad stone bruises on his heels when he walked through the gold diggings."

That night came Aunt Ellen, gentle, sentimental, wrinkled, sighing, oppressed by wealth, in to Brother Anthony at his evening paper, and began discourse on the subject of lovers' woes.

"He told me all about it," said brother Anthony, yawning. "I told him my bank

account was at his service. And then he began to knock money. Said money couldn't help. Said the rules of society couldn't be bucked for a yard by a team of ten-millionaires."

"Oh, Anthony," sighed Aunt Ellen, "I wish you would not think so much of money. Wealth is nothing where a true affection is concerned. Love is all-powerful. If he only had spoken earlier! She could not have refused our Richard. But now I fear it is too late. He will have no opportunity to address her. All your gold cannot bring happiness to your son."

At eight o'clock the next evening Aunt Ellen took a quaint old gold ring from a moth-eaten case and gave it to Richard.

"Wear it tonight, nephew," she begged. "Your mother gave it to me. Good luck in love she said it brought. She asked me to give it to you when you had found the one you loved."

Young Rockwall took the ring reverently and tried it on his smallest finger. It slipped as far as the second joint and stopped. He took it off and stuffed it into his vest pocket, after the manner of man. And then he 'phoned for his cab.

At the station he captured Miss Lantry out of the gadding mob at eight thirty-two.

"We mustn't keep mamma and the others waiting," said she.

"To Wallack's Theatre as fast as you can drive!" said Richard loyally.

They whirled up Forty-second to Broadway, and then down the white-starred lane that leads from the soft meadows of sunset to the rocky hills of morning.

At Thirty-fourth Street young Richard quickly thrust up the trap and ordered the cabman to stop.

"I've dropped a ring," he apologised, as he climbed out. "It was my mother's, and I'd hate to lose it. I won't detain you a minute –I saw where it fell."

In less than a minute he was back in the cab with the ring.

But within that minute a crosstown car had stopped directly in front of the cab. The cabman tried to pass to the left, but a heavy express wagon cut him off. He tried the right, and had to back away from a furniture van that had no business to be there. He tried to back out, but dropped his reins and swore dutifully. He was

blockaded in a tangled mess of vehicles and horses.

One of those street blockades had occurred that sometimes tie up commerce and movement quite suddenly in the big city.

“Why don’t you drive on?” said Miss Lantry, impatiently. “We’ll be late.”

Richard stood up in the cab and looked around. He saw a congested flood of wagons, trucks, cabs, vans and street cars filling the vast space where Broadway, Sixth Avenue and Thirty-fourth street cross one another as a twenty-six inch maiden fills her twenty-two inch girdle. And still from all the cross streets they were hurrying and rattling toward the converging point at full speed, and hurling themselves into the struggling mass, locking wheels and adding their drivers’ imprecations to the clamour. The entire traffic of Manhattan seemed to have jammed itself around them. The oldest New Yorker among the thousands of spectators that lined the sidewalks had not witnessed a street blockade of the proportions of this one.

“I’m very sorry,” said Richard, as he resumed his seat, “but it looks as if we are stuck. They won’t get this jumble loosened up in an hour. It was my fault. If I hadn’t dropped the ring we–”

“Let me see the ring,” said Miss Lantry. “Now that it can’t be helped, I don’t care. I think theatres are stupid, anyway.”

At 11 o’clock that night somebody tapped lightly on Anthony Rockwall’s door.

“Come in,” shouted Anthony, who was in a red dressing-gown, reading a book of piratical adventures.

Somebody was Aunt Ellen, looking like a grey-haired angel that had been left on earth by mistake.

“They’re engaged, Anthony,” she said, softly. “She has promised to marry our Richard. On their way to the theatre there was a street blockade, and it was two hours before their cab could get out of it.

“And oh, brother Anthony, don’t ever boast of the power of money again. A little emblem of true love –a little ring that symbolised unending and unmercenary affection– was the cause of our Richard finding his happiness. He dropped it in the street, and got out to recover it. And before they could continue the blockade occurred. He spoke to his love and won her there while the cab was hemmed in. Money is dross compared with true love, Anthony.”

“All right,” said old Anthony. “I’m glad the boy has got what he wanted. I told him I wouldn’t spare any expense in the matter if—”

“But, brother Anthony, what good could your money have done?”

“Sister,” said Anthony Rockwall. “I’ve got my pirate in a devil of a scrape. His ship has just been scuttled, and he’s too good a judge of the value of money to let drown. I wish you would let me go on with this chapter.”

The story should end here. I wish it would as heartily as you who read it wish it did. But we must go to the bottom of the well for truth.

The next day a person with red hands and a blue polka-dot necktie, who called himself Kelly, called at Anthony Rockwall’s house, and was at once received in the library.

“Well,” said Anthony, reaching for his chequebook, “it was a good bilin’ of soap. Let’s see –you had $5,000 in cash.”

“I paid out $300 more of my own,” said Kelly. “I had to go a little above the estimate. I got the express wagons and cabs mostly for $5; but the trucks and two-horse teams mostly raised me to $10. The motormen wanted $10, and some of the loaded teams $20. The cops struck me hardest –$50 I paid two, and the rest $20 and $25. But didn’t it work beautiful, Mr. Rockwall? I’m glad William A. Brady wasn’t onto that little outdoor vehicle mob scene. I wouldn’t want William to break his heart with jealousy. And never a rehearsal, either! The boys was on time to the fraction of a second. It was two hours before a snake could get below Greeley’s statue.”

“Thirteen hundred—there you are, Kelly,” said Anthony, tearing off a check. “Your thousand, and the $300 you were out. You don’t despise money, do you, Kelly?”

“Me?” said Kelly. “I can lick the man that invented poverty.”

Anthony called Kelly when he was at the door.

“You didn’t notice,” said he, “anywhere in the tie-up, a kind of a fat boy without any clothes on shooting arrows around with a bow, did you?”

“Why, no,” said Kelly, mystified. “I didn’t. If he was like you say, maybe the cops pinched him before I got there.”

“I thought the little rascal wouldn’t be on hand,” chuckled Anthony. “Good-by, Kelly.”

A GHOST OF A CHANCE

“Actually, a hod!” repeated Mrs. Kinsolving, pathetically.

Mrs. Bellamy Bellmore arched a sympathetic eyebrow. Thus she expressed condolence and a generous amount of apparent surprise.

“Fancy her telling everywhere,” recapitulated Mrs. Kinsolving, “that she saw a ghost in the apartment she occupied here –our choicest guest-room– a ghost, carrying a hod on its shoulder—the ghost of an old man in overalls, smoking a pipe and carrying a hod! The very absurdity of the thing shows her malicious intent. There never was a Kinsolving that carried a hod. Every one knows that Mr. Kinsolving’s father accumulated his money by large building contracts, but he never worked a day with his own hands. He had this house built from his own plans; but –oh, a hod! Why need she have been so cruel and malicious?”

“It is really too bad,” murmured Mrs. Bellmore, with an approving glance of her fine eyes about the vast chamber done in lilac and old gold. “And it was in this room she saw it! Oh, no, I’m not afraid of ghosts. Don’t have the least fear on my account. I’m glad you put me in here. I think family ghosts so interesting! But, really, the story does sound a little inconsistent. I should have expected something better from Mrs. Fischer-Suympkins. Don’t they carry bricks in hods? Why should a ghost bring bricks into a villa built of marble and stone? I’m so sorry, but it makes me think that age is beginning to tell upon Mrs. Fischer-Suympkins.”

“This house,” continued Mrs. Kinsolving, “was built upon the site of an old one used by the family during the Revolution. There wouldn’t be anything strange in its having a ghost. And there was a Captain Kinsolving who fought in General Greene’s army, though we’ve never been able to secure any papers to vouch for it. If there is to be a family ghost, why couldn’t it have been his, instead of a bricklayer’s?”

“The ghost of a Revolutionary ancestor wouldn’t be a bad idea,” agreed Mrs. Bellmore; “but you know how arbitrary and inconsiderate ghosts can be. Maybe, like love, they are ‘engendered in the eye.’ One advantage of those who see ghosts is that their stories can’t be disproved. By a spiteful eye, a Revolutionary knapsack might easily be construed to be a hod. Dear Mrs. Kinsolving, think no more of it. I am sure it was a knapsack.”

“But she told everybody!” mourned Mrs. Kinsolving, inconsolable. “She insisted upon the details. There is the pipe. And how are you going to get out of the overalls?”

“Shan’t get into them,” said Mrs. Bellmore, with a prettily suppressed yawn; “too stiff and wrinkly. Is that you, Felice? Prepare my bath, please. Do you dine at seven at Clifftop, Mrs. Kinsolving? So kind of you to run in for a chat before dinner! I love those little touches of informality with a guest. They give such a home flavour to a visit. So sorry; I must be dressing. I am so indolent I always postpone it until the last moment.”

Mrs. Fischer-Suympkins had been the first large plum that the Kinsolvings had drawn from the social pie. For a long time, the pie itself had been out of reach on a top shelf. But the purse and the pursuit had at last lowered it. Mrs. Fischer-Suympkins was the heliograph of the smart society parading corps. The glitter of her wit and actions passed along the line, transmitting whatever was latest and most daring in the game of peep-show. Formerly, her fame and leadership had been secure enough not to need the support of such artifices as handing around live frogs for favours at a cotillon. But, now, these things were necessary to the holding of her throne. Beside, middle age had come to preside, incongruous, at her capers. The sensational papers had cut her space from a page to two columns. Her wit developed a sting; her manners became more rough and inconsiderate, as if she felt the royal necessity of establishing her autocracy by scorning the conventionalities that bound lesser potentates.

To some pressure at the command of the Kinsolvings, she had yielded so far as to honour their house by her presence, for an evening and night. She had her revenge upon her hostess by relating, with grim enjoyment and sarcastic humour, her story of the vision carrying the hod. To that lady, in raptures at having penetrated thus far toward the coveted inner circle, the result came as a crushing disappointment. Everybody either sympathized or laughed, and there was little to choose between the two modes of expression.

But, later on, Mrs. Kinsolving’s hopes and spirits were revived by the capture of a second and greater prize.

Mrs. Bellamy Bellmore had accepted an invitation to visit at Clifftop, and would remain for three days. Mrs. Bellmore was one of the younger matrons, whose beauty, descent, and wealth gave her a reserved seat in the holy of holies that required no strenuous bolstering. She was generous enough thus to give Mrs. Kinsolving the accolade that was so poignantly desired; and, at the same

time, she thought how much it would please Terence. Perhaps it would end by solving him.

Terence was Mrs. Kinsolving's son, aged twenty-nine, quite good-looking enough, and with two or three attractive and mysterious traits. For one, he was very devoted to his mother, and that was sufficiently odd to deserve notice. For others, he talked so little that it was irritating, and he seemed either very shy or very deep. Terence interested Mrs. Bellmore, because she was not sure which it was. She intended to study him a little longer, unless she forgot the matter. If he was only shy, she would abandon him, for shyness is a bore. If he was deep, she would also abandon him, for depth is precarious.

On the afternoon of the third day of her visit, Terence hunted up Mrs. Bellmore, and found her in a nook actually looking at an album.

"It's so good of you," said he, "to come down here and retrieve the day for us. I suppose you have heard that Mrs. Fischer-Suympkins scuttled the ship before she left. She knocked a whole plank out of the bottom with a hod. My mother is grieving herself ill about it. Can't you manage to see a ghost for us while you are here, Mrs. Bellmore –a bang-up, swell ghost, with a coronet on his head and a cheque book under his arm?"

"That was a naughty old lady, Terence," said Mrs. Bellmore, "to tell such stories. Perhaps you gave her too much supper. Your mother doesn't really take it seriously, does she?"

"I think she does," answered Terence. "One would think every brick in the hod had dropped on her. It's a good mammy, and I don't like to see her worried. It's to be hoped that the ghost belongs to the hod-carriers' union, and will go out on a strike. If he doesn't, there will be no peace in this family."

"I'm sleeping in the ghost-chamber," said Mrs. Bellmore, pensively. "But it's so nice I wouldn't change it, even if I were afraid, which I'm not. It wouldn't do for me to submit a counter story of a desirable, aristocratic shade, would it? I would do so, with pleasure, but it seems to me it would be too obviously an antidote for the other narrative to be effective."

"True," said Terence, running two fingers thoughtfully into his crisp, brown hair; "that would never do. How would it work to see the same ghost again, minus the overalls, and have gold bricks in the hod? That would elevate the spectre from degrading toil to a financial plane. Don't you think that would be

respectable enough?”

“There was an ancestor who fought against the Britishers, wasn’t there? Your mother said something to that effect.”

“I believe so; one of those old chaps in raglan vests and golf trousers. I don’t care a continental for a Continental, myself. But the mother has set her heart on pomp and heraldry and pyrotechnics, and I want her to be happy.”

“You are a good boy, Terence,” said Mrs. Bellmore, sweeping her silks close to one side of her, “not to beat your mother. Sit here by me, and let’s look at the album, just as people used to do twenty years ago. Now, tell me about every one of them. Who is this tall, dignified gentleman leaning against the horizon, with one arm on the Corinthian column?”

“That old chap with the big feet?” inquired Terence, craning his neck. “That’s great-uncle O’Brannigan. He used to keep a rathskeller on the Bowery.”

“I asked you to sit down, Terence. If you are not going to amuse, or obey, me, I shall report in the morning that I saw a ghost wearing an apron and carrying schooners of beer. Now, that is better. To be shy, at your age, Terence, is a thing that you should blush to acknowledge.”

At breakfast on the last morning of her visit, Mrs. Bellmore startled and entranced every one present by announcing positively that she had seen the ghost.

“Did it have a–a–a–?” Mrs. Kinsolving, in her suspense and agitation, could not bring out the word.

“No, indeed –far from it.”

There was a chorus of questions from others at the table. “Weren’t you frightened?” “What did it do?” “How did it look?” “How was it dressed?” “Did it say anything?” “Didn’t you scream?”

“I’ll try to answer everything at once,” said Mrs. Bellmore, heroically, “although I’m frightfully hungry. Something awakened me –I’m not sure whether it was a noise or a touch– and there stood the phantom. I never burn a light at night, so the room was quite dark, but I saw it plainly. I wasn’t dreaming. It was a tall man, all misty white from head to foot. It wore the full dress of the old Colonial days –powdered hair, baggy coat skirts, lace ruffles, and a sword. It looked intangible and luminous in the dark, and moved without a sound. Yes, I

was a little frightened at first– or startled, I should say. It was the first ghost I had ever seen. No, it didn't say anything. I didn't scream. I raised up on my elbow, and then it glided silently away, and disappeared when it reached the door."

Mrs. Kinsolving was in the seventh heaven. "The description is that of Captain Kinsolving, of General Greene's army, one of our ancestors," she said, in a voice that trembled with pride and relief. "I really think I must apologize for our ghostly relative, Mrs. Bellmore. I am afraid he must have badly disturbed your rest."

Terence sent a smile of pleased congratulation toward his mother. Attainment was Mrs. Kinsolving's, at last, and he loved to see her happy.

"I suppose I ought to be ashamed to confess," said Mrs. Bellmore, who was now enjoying her breakfast, "that I wasn't very much disturbed. I presume it would have been the customary thing to scream and faint, and have all of you running about in picturesque costumes. But, after the first alarm was over, I really couldn't work myself up to a panic. The ghost retired from the stage quietly and peacefully, after doing its little turn, and I went to sleep again."

Nearly all listened, politely accepted Mrs. Bellmore s story as a made-up affair, charitably offered as an offset to the unkind vision seen by Mrs. Fischer-Suympkins. But one or two present perceived that her assertions bore the genuine stamp of her own convictions. Truth and candour seemed to attend upon every word. Even a scoffer at ghosts –if he were very observant– would have been forced to admit that she had, at least in a very vivid dream, been honestly aware of the weird visitor.'

Soon Mrs. Bellmore's maid was packing. In two hours the auto would come to convey her to the station. As Terence was strolling upon the east piazza, Mrs. Bellmore came up to him, with a confidential sparkle in her eye.

"I didn't wish to tell the others all of it," she said, "but I will tell you. In a way, I think you should be held responsible. Can you guess in what manner that ghost awakened me last night?"

"Rattled chains," suggested Terence, after some thought, "or groaned? They usually do one or the other."

"Do you happen to know," continued Mrs. Bellmore, with sudden irrelevancy, "if I resemble any one of the female relatives of your restless ancestor, Captain Kinsolving?"

“Don’t think so,” said Terence, with an extremely puzzled air. “Never heard of any of them being noted beauties.”

“Then, why,” said Mrs. Bellmore, looking the young man gravely in the eye, “should that ghost have kissed me, as I’m sure it did?”

“Heavens!” exclaimed Terence, in wide-eyed amazement; “you don’t mean that, Mrs. Bellmore! Did he actually kiss you?”

“I said it,” corrected Mrs. Bellmore. “I hope the impersonal pronoun is correctly used.”

“But why did you say I was responsible?”

“Because you are the only living male relative of the ghost.”

“I see. ‘Unto the third and fourth generation.’ But, seriously, did he—did it—how do you—?”

“Know? How does any one know? I was asleep, and that is what awakened me, I’m almost certain.”

“Almost?”

“Well, I awoke just as –oh, can’t you understand what I mean? When anything arouses you suddenly, you are not positive whether you dreamed, or –and yet you know that– Dear me, Terence, must I dissect the most elementary sensations in order to accommodate your extremely practical intelligence?”

“But, about kissing ghosts, you know,” said Terence, humbly, “I require the most primary instruction. I never kissed a ghost. Is it–is it–?”

“The sensation,” said Mrs. Bellmore, with deliberate, but slightly smiling, emphasis, “since you are seeking instruction, is a mingling of the material and the spiritual.”

“Of course,” said Terence, suddenly growing serious, “it was a dream or some kind of an hallucination. Nobody believes in spirits, these days. If you told the tale out of kindness of heart, Mrs. Bellmore, I can’t express how grateful I am to you. It has made my mother supremely happy. That Revolutionary ancestor was a stunning idea.”

Mrs. Bellmore sighed. “The usual fate of ghost-seers is mine,” she said, resignedly. “My privileged encounter with a spirit is attributed to lobster salad or

mendacity. Well, I have, at least, one memory left from the wreck –a kiss from the unseen world. Was Captain Kinsolving a very brave man, do you know, Terence?"

"He was licked at Yorktown, I believe," said Terence, reflecting. "They say he skedaddled with his company, after the first battle there."

"I thought he must have been timid," said Mrs. Bellmore, absently. "He might have had another."

"Another battle?" asked Terence, dully.

"What else could I mean? I must go and get ready now; the auto will be here in an hour. I've enjoyed Clifftop immensely. Such a lovely morning, isn't it, Terence?"

On her way to the station, Mrs. Bellmore took from her bag a silk handkerchief, and looked at it with a little peculiar smile. Then she tied it in several very hard knots, and threw it, at a convenient moment, over the edge of the cliff along which the road ran.

In his room, Terence was giving some directions to his man, Brooks. "Have this stuff done up in a parcel," he said, "and ship it to the address on that card."

The card was that of a New York costumer. The "stuff" was a gentleman's costume of the days of '76, made of white satin, with silver buckles, white silk stockings, and white kid shoes. A powdered wig and a sword completed the dress.

"And look about, Brooks," added Terence, a little anxiously, "for a silk handkerchief with my initials in one corner. I must have dropped it somewhere."

It was a month later when Mrs. Bellmore and one or two others of the smart crowd were making up a list of names for a coaching trip through the Catskills. Mrs. Bellmore looked over the list for a final censoring. The name of Terence Kinsolving was there. Mrs. Bellmore ran her prohibitive pencil lightly through the name.

"Too shy!" she murmured, sweetly, in explanation.

THE TRIMMED LAMP

Of course there are two sides to the question. Let us look at the other. We often hear “shop-girls” spoken of. No such persons exist. There are girls who work in shops. They make their living that way. But why turn their occupation into an adjective? Let us be fair. We do not refer to the girls who live on Fifth Avenue as “marriage-girls.”

Lou and Nancy were chums. They came to the big city to find work because there was not enough to eat at their homes to go around. Nancy was nineteen; Lou was twenty. Both were pretty, active, country girls who had no ambition to go on the stage.

The little cherub that sits up aloft guided them to a cheap and respectable boarding-house. Both found positions and became wage-earners. They remained chums. It is at the end of six months that I would beg you to step forward and be introduced to them. Meddlesome Reader: My Lady friends, Miss Nancy and Miss Lou. While you are shaking hands please take notice –cautiously– of their attire. Yes, cautiously; for they are as quick to resent a stare as a lady in a box at the horse show is.

Lou is a piece-work ironer in a hand laundry. She is clothed in a badly-fitting purple dress, and her hat plume is four inches too long; but her ermine muff and scarf cost $25, and its fellow beasts will be ticketed in the windows at $7.98 before the season is over. Her cheeks are pink, and her light blue eyes bright. Contentment radiates from her.

Nancy you would call a shop-girl—because you have the habit. There is no type; but a perverse generation is always seeking a type; so this is what the type should be. She has the high-ratted pompadour, and the exaggerated straight-front. Her skirt is shoddy, but has the correct flare. No furs protect her against the bitter spring air, but she wears her short broadcloth jacket as jauntily as though it were Persian lamb! On her face and in her eyes, remorseless type-seeker, is the typical shop-girl expression. It is a look of silent but contemptuous revolt against cheated womanhood; of sad prophecy of the vengeance to come. When she laughs her loudest the look is still there. The same look can be seen in the eyes of Russian peasants; and those of us left will see it some day on Gabriel’s face when he comes to blow us up. It is a look that should wither and abash man; but he has been known to smirk at it and offer flowers—with a string

tied to them.

Now lift your hat and come away, while you receive Lou's cheery "See you again," and the sardonic, sweet smile of Nancy that seems, somehow, to miss you and go fluttering like a white moth up over the housetops to the stars.

The two waited on the corner for Dan. Dan was Lou's steady company. Faithful? Well, he was on hand when Mary would have had to hire a dozen subpoena servers to find her lamb.

"Ain't you cold, Nance?" said Lou. "Say, what a chump you are for working in that old store for $8. a week! I made $l8.50 last week. Of course ironing ain't as swell work as selling lace behind a counter, but it pays. None of us ironers make less than $10. And I don't know that it's any less respectful work, either."

"You can have it," said Nancy, with uplifted nose. "I'll take my eight a week and hall bedroom. I like to be among nice things and swell people. And look what a chance I've got! Why, one of our glove girls married a Pittsburg –steel maker, or blacksmith or something– the other day worth a million dollars. I'll catch a swell myself some time. I ain't bragging on my looks or anything; but I'll take my chances where there's big prizes offered. What show would a girl have in a laundry?"

"Why, that's where I met Dan," said Lou, triumphantly. "He came in for his Sunday shirt and collars and saw me at the first board, ironing. We all try to get to work at the first board. Ella Maginnis was sick that day, and I had her place. He said he noticed my arms first, how round and white they was. I had my sleeves rolled up. Some nice fellows come into laundries. You can tell 'em by their bringing their clothes in suit cases; and turning in the door sharp and sudden."

"How can you wear a waist like that, Lou?" said Nancy, gazing down at the offending article with sweet scorn in her heavy-lidded eyes. "It shows fierce taste."

"This waist?" cried Lou, with wide-eyed indignation. "Why, I paid $16. for this waist. It's worth twenty-five. A woman left it to be laundered, and never called for it. The boss sold it to me. It's got yards and yards of hand embroidery on it. Better talk about that ugly, plain thing you've got on."

"This ugly, plain thing," said Nancy, calmly, "was copied from one that Mrs. Van Alstyne Fisher was wearing. The girls say her bill in the store last year was

$12,000. I made mine, myself. It cost me $1.50. Ten feet away you couldn't tell it from hers."

"Oh, well," said Lou, good-naturedly, "if you want to starve and put on airs, go ahead. But I'll take my job and good wages; and after hours give me something as fancy and attractive to wear as I am able to buy."

But just then Dan came –a serious young man with a ready-made necktie, who had escaped the city's brand of frivolity– an electrician earning 30 dollars per week who looked upon Lou with the sad eyes of Romeo, and thought her embroidered waist a web in which any fly should delight to be caught.

"My friend, Mr. Owens—shake hands with Miss Danforth," said Lou.

"I'm mighty glad to know you, Miss Danforth," said Dan, with outstretched hand. "I've heard Lou speak of you so often."

"Thanks," said Nancy, touching his fingers with the tips of her cool ones, "I've heard her mention you—a few times."

Lou giggled.

"Did you get that handshake from Mrs. Van Alstyne Fisher, Nance?" she asked.

"If I did, you can feel safe in copying it," said Nancy.

"Oh, I couldn't use it, at all. It's too stylish for me. It's intended to set off diamond rings, that high shake is. Wait till I get a few and then I'll try it."

"Learn it first," said Nancy wisely, "and you'll be more likely to get the rings."

"Now, to settle this argument," said Dan, with his ready, cheerful smile, "let me make a proposition. As I can't take both of you up to Tiffany's and do the right thing, what do you say to a little vaudeville? I've got the rickets. How about looking at stage diamonds since we can't shake hands with the real sparklers?"

The faithful squire took his place close to the curb; Lou next, a little peacocky in her bright and pretty clothes; Nancy on the inside, slender, and soberly clothed as the sparrow, but with the true Van Alstyne Fisher walk—thus they set out for their evening's moderate diversion.

I do not suppose that many look upon a great department store as an

educational institution. But the one in which Nancy worked was something like that to her. She was surrounded by beautiful things that breathed of taste and refinement. If you live in an atmosphere of luxury, luxury is yours whether your money pays for it, or another's.

The people she served were mostly women whose dress, manners, and position in the social world were quoted as criterions. From them Nancy began to take toll—the best from each according to her view.

From one she would copy and practice a gesture, from another an eloquent lifting of an eyebrow, from others, a manner of walking, of carrying a purse, of smiling, of greeting a friend, of addressing "inferiors in station." From her best beloved model, Mrs. Van Alstyne Fisher, she made requisition for that excellent thing, a soft, low voice as clear as silver and as perfect in articulation as the notes of a thrush. Suffused in the aura of this high social refinement and good breeding, it was impossible for her to escape a deeper effect of it. As good habits are said to be better than good principles, so, perhaps, good manners are better than good habits. The teachings of your parents may not keep alive your New England conscience; but if you sit on a straight-back chair and repeat the words "prisms and pilgrims" forty times the devil will flee from you. And when Nancy spoke in the Van Alstyne Fisher tones she felt the thrill of noblesse oblige to her very bones.

There was another source of learning in the great departmental school. Whenever you see three or four shop-girls gather in a bunch and jingle their wire bracelets as an accompaniment to apparently frivolous conversation, do not think that they are there for the purpose of criticizing the way Ethel does her back hair. The meeting may lack the dignity of the deliberative bodies of man; but it has all the importance of the occasion on which Eve and her first daughter first put their heads together to make Adam understand his proper place in the household. It is Woman's Conference for Common Defense and Exchange of Strategical Theories of Attack and Repulse upon and against the World, which is a Stage, and Man, its Audience who Persists in Throwing Bouquets Thereupon. Woman, the most helpless of the young of any animal –with the fawn's grace but without its fleetness; with the bird's beauty but without its power of flight; with the honey-bee's burden of sweetness but without its—Oh, let's drop that simile—some of us may have been stung.

During this council of war they pass weapons one to another, and exchange stratagems that each has devised and formulated out of the tactics of life.

“I says to ‘im,” says Sadie, “ain’t you the fresh thing! Who do you suppose I am, to be addressing such a remark to me? And what do you think he says back to me?”

The heads, brown, black, flaxen, red, and yellow bob together; the answer is given; and the parry to the thrust is decided upon, to be used by each thereafter in passages-at-arms with the common enemy, man.

Thus Nancy learned the art of defense; and to women successful defense means victory.

The curriculum of a department store is a wide one. Perhaps no other college could have fitted her as well for her life’s ambition –the drawing of a matrimonial prize.

Her station in the store was a favored one. The music room was near enough for her to hear and become familiar with the works of the best composers– at least to acquire the familiarity that passed for appreciation in the social world in which she was vaguely trying to set a tentative and aspiring foot. She absorbed the educating influence of art wares, of costly and dainty fabrics, of adornments that are almost culture to women.

The other girls soon became aware of Nancy’s ambition. “Here comes your millionaire, Nancy,” they would call to her whenever any man who looked the rôle approached her counter. It got to be a habit of men, who were hanging about while their women folk were shopping, to stroll over to the handkerchief counter and dawdle over the cambric squares. Nancy’s imitation high-bred air and genuine dainty beauty was what attracted. Many men thus came to display their graces before her. Some of them may have been millionaires; others were certainly no more than their sedulous apes. Nancy learned to discriminate. There was a window at the end of the handkerchief counter; and she could see the rows of vehicles waiting for the shoppers in the street below. She looked and perceived that automobiles differ as well as do their owners.

Once a fascinating gentleman bought four dozen handkerchiefs, and wooed her across the counter with a King Cophetua air. When he had gone one of the girls said: “What’s wrong, Nance, that you didn’t warm up to that fellow. He looks the swell article, all right, to me.” “Him?” said Nancy, with her coolest, sweetest, most impersonal, Van Alstyne Fisher smile; “not for mine. I saw him drive up outside. A 12 H. P. machine and an Irish chauffeur! And you saw what kind of handkerchiefs he bought –silk! And he’s got dactylis on him. Give me the real

thing or nothing, if you please."

Two of the most "refined" women in the store –a forelady and a cashier– had a few "swell gentlemen friends" with whom they now and then dined. Once they included Nancy in an invitation. The dinner took place in a spectacular café whose tables are engaged for New Year's eve a year in advance. There were two "gentlemen friends" –one without any hair on his head– high living ungrew it; and we can prove it –the other a young man whose worth and sophistication he impressed upon you in two convincing ways– he swore that all the wine was corked; and he wore diamond cuff buttons. This young man perceived irresistible excellencies in Nancy. His taste ran to shop-girls; and here was one that added the voice and manners of his high social world to the franker charms of her own caste. So, on the following day, he appeared in the store and made her a serious proposal of marriage over a box of hem-stitched, grass-bleached Irish linens. Nancy declined. A brown pompadour ten feet away had been using her eyes and ears. When the rejected suitor had gone she heaped carboys of upbraidings and horror upon Nancy's head.

"What a terrible little fool you are! That fellow's a millionaire –he's a nephew of old Van Skittles himself. And he was talking on the level, too. Have you gone crazy, Nance?"

"Have I?" said Nancy. "I didn't take him, did I? He isn't a millionaire so hard that you could notice it, anyhow. His family only allows him $20,000 a year to spend. The bald-headed fellow was guying him about it the other night at supper."

The brown pompadour came nearer and narrowed her eyes. "Say, what do you want?" she inquired, in a voice hoarse for lack of chewing-gum. "Ain't that enough for you? Do you want to be a Mormon, and marry Rockefeller and Gladstone Dowie and the King of Spain and the whole bunch? Ain't $20,000 a year good enough for you?"

Nancy flushed a little under the level gaze of the black, shallow eyes.

"It wasn't altogether the money, Carrie," she explained. "His friend caught him in a rank lie the other night at dinner. It was about some girl he said he hadn't been to the theater with. Well, I can't stand a liar. Put everything together—I don't like him; and that settles it. When I sell out it's not going to be on any bargain day. I've got to have something that sits up in a chair like a man, anyhow. Yes, I'm looking out for a catch; but it's got to be able to do something

more than make a noise like a toy bank."

"The physiopathic ward for yours!" said the brown pompadour, walking away.

These high ideas, if not ideals—Nancy continued to cultivate on $8. per week. She bivouacked on the trail of the great unknown "catch," eating her dry bread and tightening her belt day by day. On her face was the faint, soldierly, sweet, grim smile of the preordained man-hunter. The store was her forest; and many times she raised her rifle at game that seemed broad-antlered and big; but always some deep unerring instinct –perhaps of the huntress, perhaps of the woman– made her hold her fire and take up the trail again.

Lou flourished in the laundry. Out of her $18.50 per week she paid $6. for her room and board. The rest went mainly for clothes. Her opportunities for bettering her taste and manners were few compared with Nancy's. In the steaming laundry there was nothing but work, work and her thoughts of the evening pleasures to come. Many costly and showy fabrics passed under her iron; and it may be that her growing fondness for dress was thus transmitted to her through the conducting metal.

When the day's work was over Dan awaited her outside, her faithful shadow in whatever light she stood.

Sometimes he cast an honest and troubled glance at Lou's clothes that increased in conspicuity rather than in style; but this was no disloyalty; he deprecated the attention they called to her in the streets.

And Lou was no less faithful to her chum. There was a law that Nancy should go with them on whatsoever outings they might take. Dan bore the extra burden heartily and in good cheer. It might be said that Lou furnished the color, Nancy the tone, and Dan the weight of the distraction-seeking trio. The escort, in his neat but obviously ready-made suit, his ready-made tie and unfailing, genial, ready-made wit never startled or clashed. He was of that good kind that you are likely to forget while they are present, but remember distinctly after they are gone.

To Nancy's superior taste the flavor of these ready-made pleasures was sometimes a little bitter: but she was young; and youth is a gourmand, when it cannot be a gourmet.

"Dan is always wanting me to marry him right away," Lou told her once. "But why should I? I'm independent. I can do as I please with the money I earn; and

he never would agree for me to keep on working afterward. And say, Nance, what do you want to stick to that old store for, and half starve and half dress yourself? I could get you a place in the laundry right now if you'd come. It seems to me that you could afford to be a little less stuck-up if you could make a good deal more money."

"I don't think I'm stuck-up, Lou," said Nancy, "but I'd rather live on half rations and stay where I am. I suppose I've got the habit. It's the chance that I want. I don't expect to be always behind a counter. I'm learning something new every day. I'm right up against refined and rich people all the time—even if I do only wait on them; and I'm not missing any pointers that I see passing around."

"Caught your millionaire yet?" asked Lou with her teasing laugh.

"I haven't selected one yet," answered Nancy. "I've been looking them over."

"Goodness! The idea of picking over 'em! Don't you ever let one get by you Nance—even if he's a few dollars shy. But of course you're joking—millionaires don't think about working girls like us."

"It might be better for them if they did," said Nancy, with cool wisdom. "Some of us could teach them how to take care of their money."

"If one was to speak to me," laughed Lou, "I know I'd have a duck-fit."

"That's because you don't know any. The only difference between swells and other people is you have to watch 'em closer. Don't you think that red silk lining is just a little bit too bright for that coat, Lou?"

Lou looked at the plain, dull olive jacket of her friend.

"Well, no I don't—but it may seem so beside that faded-looking thing you've got on."

"This jacket," said Nancy, complacently, "has exactly the cut and fit of one that Mrs. Van Alstyne Fisher was wearing the other day. The material cost me $3.98. I suppose hers cost about $100. more."

"Oh, well," said Lou lightly, "it don't strike me as millionaire bait. Shouldn't wonder if I catch one before you do, anyway."

Truly it would have taken a philosopher to decide upon the values of the theories held by the two friends. Lou, lacking that certain pride and

fastidiousness that keeps stores and desks filled with girls working for the barest living, thumped away gaily with her iron in the noisy and stifling laundry. Her wages supported her even beyond the point of comfort; so that her dress profited until sometimes she cast a sidelong glance of impatience at the neat but inelegant apparel of Dan—Dan the constant, the immutable, the undeviating.

As for Nancy, her case was one of tens of thousands. Silk and jewels and laces and ornaments and the perfume and music of the fine world of good-breeding and taste—these were made for woman; they are her equitable portion. Let her keep near them if they are a part of life to her, and if she will. She is no traitor to herself, as Esau was; for she keeps he birthright and the pottage she earns is often very scant.

In this atmosphere Nancy belonged; and she throve in it and ate her frugal meals and schemed over her cheap dresses with a determined and contented mind. She already knew woman; and she was studying man, the animal, both as to his habits and eligibility. Some day she would bring down the game that she wanted; but she promised herself it would be what seemed to her the biggest and the best, and nothing smaller.

Thus she kept her lamp trimmed and burning to receive the bridegroom when he should come.

But, another lesson she learned, perhaps unconsciously. Her standard of values began to shift and change. Sometimes the dollar-mark grew blurred in her mind's eye, and shaped itself into letters that spelled such words as "truth" and "honor" and now and then just "kindness." Let us make a likeness of one who hunts the moose or elk in some mighty wood. He sees a little dell, mossy and embowered, where a rill trickles, babbling to him of rest and comfort. At these times the spear of Nimrod himself grows blunt.

So, Nancy wondered sometimes if Persian lamb was always quoted at its market value by the hearts that it covered.

One Thursday evening Nancy left the store and turned across Sixth Avenue westward to the laundry. She was expected to go with Lou and Dan to a musical comedy.

Dan was just coming out of the laundry when she arrived. There was a queer, strained look on his face.

"I thought I would drop around to see if they had heard from her," he said.

“Heard from who?” asked Nancy. “Isn’t Lou there?”

“I thought you knew,” said Dan. “She hasn’t been here or at the house where she lived since Monday. She moved all her things from there. She told one of the girls in the laundry she might be going to Europe.”

“Hasn’t anybody seen her anywhere?” asked Nancy.

Dan looked at her with his jaws set grimly, and a steely gleam in his steady gray eyes.

“They told me in the laundry,” he said, harshly, “that they saw her pass yesterday—in an automobile. With one of the millionaires, I suppose, that you and Lou were forever busying your brains about.”

For the first time Nancy quailed before a man. She laid her hand that trembled slightly on Dan’s sleeve. “You’ve no right to say such a thing to me, Dan—as if I had anything to do with it!”

“I didn’t mean it that way,” said Dan, softening. He fumbled in his vest pocket.

“I’ve got the tickets for the show to-night,” he said, with a gallant show of lightness. “If you—”

Nancy admired pluck whenever she saw it.

“I’ll go with you, Dan,” she said.

Three months went by before Nancy saw Lou again.

At twilight one evening the shop-girl was hurrying home along the border of a little quiet park. She heard her name called, and wheeled about in time to catch Lou rushing into her arms.

After the first embrace they drew their heads back as serpents do, ready to attack or to charm, with a thousand questions trembling on their swift tongues. And then Nancy noticed that prosperity had descended upon Lou, manifesting itself in costly furs, flashing gems, and creations of the tailors’ art.

“You little fool!” cried Lou, loudly and affectionately. “I see you are still working in that store, and as shabby as ever. And how about that big catch you were going to make—nothing doing yet, I suppose?”

And then Lou looked, and saw that something better than prosperity had

descended upon Nancy—something that shone brighter than gems in her eyes and redder than a rose in her cheeks, and that danced like electricity anxious to be loosed from the tip of her tongue.

“Yes, I’m still in the store,” said Nancy, “but I’m going to leave it next week. I’ve made my catch—the biggest catch in the world. You won’t mind now Lou, will you? I’m going to be married to Dan—to Dan! He’s my Dan now—why, Lou!”

Around the corner of the park strolled one of those new-crop, smooth-faced young policemen that are making the force more endurable –at least to the eye. He saw a woman with an expensive fur coat, and diamond-ringed hands crouching down against the iron fence of the park sobbing turbulently, while a slender, plainly-dressed working girl leaned close, trying to console her. But the Gibsonian cop, being of the new order, passed on, pretending not to notice, for he was wise enough to know that these matters are beyond help so far as the power he represents is concerned, though he rap the pavement with his nightstick till the sound goes up to the furthermost stars.

THE SHOCKS OF DOOM

There is an aristocracy of the public parks and even of the vagabonds who use them for their private apartments. Vallance felt rather than knew this, but when he stepped down out of his world into chaos his feet brought him directly to Madison Square.

Raw and astringent as a schoolgirl –of the old order– young May breathed austerely among the budding trees. Vallance buttoned his coat, lighted his last cigarette and took his seat upon a bench. For three minutes he mildly regretted the last hundred of his last thousand that it had cost him when the bicycle cop put an end to his last automobile ride. Then he felt in every pocket and found not a single penny. He had given up his apartment that morning. His furniture had gone toward certain debts. His clothes, save what were upon him, had descended to his man-servant for back wages. As he sat there was not in the whole city for him a bed or a broiled lobster or a street-car fare or a carnation for buttonhole unless he should obtain them by sponging on his friends or by false pretenses. Therefore he had chosen the park.

And all this was because an uncle had disinherited him, and cut down his allowance from liberality to nothing. And all that was because his nephew had disobeyed him concerning a certain girl, who comes not into this story—therefore, all readers who brush their hair toward its roots may be warned to read no further. There was another nephew, of a different branch, who had once been the prospective heir and favorite. Being without grace or hope, he had long ago disappeared in the mire. Now dragnets were out for him; he was to be rehabilitated and restored. And so Vallance fell grandly as Lucifer to the lowest pit, joining the tattered ghosts in the little park.

Sitting there, he leaned far back on the hard bench and laughed a jet of cigarette smoke up to the lowest tree branches. The sudden severing of all his life’s ties had brought him a free, thrilling, almost joyous elation. He felt precisely the sensation of the aeronaut when he cuts loose his parachute and lets his balloon drift away.

The hour was nearly ten. Not many loungers were on the benches. The park-dweller, though a stubborn fighter against autumnal coolness, is slow to attack the advance line of spring’s chilly cohorts.

Then arose one from a seat near the leaping fountain, and came and sat himself

at Vallance's side. He was either young or old; cheap lodging-houses had flavoured him mustily; razors and combs had passed him by; in him drink had been bottled and sealed in the devil's bond. He begged a match, which is the form of introduction among park benchers, and then he began to talk.

"You're not one of the regulars," he said to Vallance. "I know tailored clothes when I see 'em. You just stopped for a moment on your way through the park. Don't mind my talking to you for a while? I've got to be with somebody. I'm afraid—I'm afraid. I've told two or three of those bummers over about it. They think I'm crazy. Say –let me tell you– all I've had to eat today was a couple pretzels and an apple. Tomorrow

I'll stand in line to inherit three millions; and that restaurant you see over there with the autos around it will be too cheap for me to eat in. Don't believe it, do you?

"Without the slightest trouble," said Vallance, with a laugh. "I lunched there yesterday. Tonight I couldn't buy a five-cent cup of coffee."

"You don't look like one of us. Well, I guess those things happen. I used to be a high-flyer myself—some years ago. What knocked you out of the game?"

"I—oh, I lost my job," said Vallance.

"It's undiluted Hades, this city," went on the other. "One day you're eating from china; the next you are eating in China—a chop-suey joint. I've had more than my share of hard luck. For five years I've been little better than a panhandler. I was raised up to live expensively and do nothing. Say—I don't mind telling you—I've got to talk to somebody, you see, because I'm afraid—I'm afraid. My name's Ide. You wouldn't think that old Paulding, one of the millionaires on Riverside Drive, was my uncle, would you? Well, he is. I lived in his house once, and had all the money I wanted. Say, haven't you got the price of a couple of drinks about you—er—what's your name—"

"Dawson," said Vallance. "No; I'm sorry to say that I'm all in, financially."

"I've been living for a week in a coal cellar on Division Street," went on Ide, "with a crook they called 'Blinky' Morris. I didn't have anywhere else to go. While I was out to-day a chap with some papers in his pocket was there, asking for me. I didn't know but what he was a fly cop, so I didn't go around again till after dark. There was a letter there he had left for me. Say —Dawson, it was from a big downtown lawyer, Mead. I've seen his sign on Ann Street. Paulding

wants me to play the prodigal nephew– wants me to come back and be his heir again and blow in his money. I'm to call at the lawyer's office at ten tomorrow and step into my old shoes again —heir to three million, Dawson, and $10,000 a year pocket money. And—I'm afraid—I'm afraid."

The vagrant leaped to his feet and raised both trembling arms above his head. He caught his breath and moaned hysterically.

Vallance seized his arm and forced him back to the bench.

"Be quiet!" he commanded, with something like disgust in his tones. "One would think you had lost a fortune, instead of being about to acquire one. Of what are you afraid?"

Ide cowered and shivered on the bench. He clung to Vallance's sleeve, and even in the dim glow of the Broadway lights the latest disinherited one could see drops on the other's brow wrung out by some strange terror.

"Why, I'm afraid something will happen to me before morning. I don't know what —something to keep me from coming into that money. I'm afraid a tree will fall on me—I'm afraid a cab will run over me, or a stone drop on me from a housetop, or something. I never was afraid before. I've sat in this park a hundred nights as calm as a graven image without knowing where my breakfast was to come from. But now it's different. I love money, Dawson—I'm happy as a god when it's trickling through my fingers, and people are bowing to me, with the music and the flowers and fine clothes all around. As long as I knew I was out of the game I didn't mind. I was even happy sitting here ragged and hungry, listening to the fountain jump and watching the carriages go up the avenue. But it's in reach of my hand again now —almost—and I can't stand it to wait twelve hours, Dawson—I can't stand it. There are fifty things that could happen to me I could go blind I might be attacked with heart disease the world might come to an end before I could—"

Ide sprang to his feet again, with a shriek. People stirred on the benches and began to look. Vallance took his arm.

"Come and walk," he said, soothingly. "And try to calm yourself. There is no need to become excited or alarmed. Nothing is going to happen to you. One night is like another."

"That's right," said Ide. "Stay with me, Dawson—that's a good fellow. Walk around with me awhile. I never went to pieces like this before, and I've had a

good many hard knocks. Do you think you could hustle something in the way of a little lunch, old man? I'm afraid my nerve's too far gone to try any panhandling."

Vallance led his companion up almost deserted Fifth Avenue, and then westward along the Thirties toward Broadway. "Wait here a few minutes," he said, leaving Ide in a quiet and shadowed spot. He entered a familiar hotel, and strolled toward the bar quite in his old assured way.

"There's a poor devil outside, Jimmy," he said to the bartender, "who says he's hungry and looks it. You know what they do when you give them money. Fix up a sandwich or two for him; and I'll see that he doesn't throw it away."

"Certainly, Mr. Vallance," said the bartender. "They ain't all fakes. Don't like to see anybody go hungry."

He folded a liberal supply of the free lunch into a napkin. Vallance went with it and joined his companion. Ide pounced upon the food ravenously. "I haven't had any free lunch as good as this in a year," he said. "Aren't you going to eat any, Dawson?

"I'm not hungry—thanks," said Vallance.

"We'll go back to the Square," said Ide. "The cops won't bother us there. I'll roll up the rest of this ham and stuff for our breakfast. I won't eat any more; I'm afraid I'll get sick. Suppose I'd die of cramps or something tonight, and never get to touch that money again! It's eleven hours yet till time to see that lawyer. You won't leave me, will you, Dawson? I'm afraid something might happen. You haven't any place to go, have you?"

"No," said Vallance, "nowhere to-night. I'll have a bench with you."

"You take it cool," said Ide, "if you've told it to me straight. I should think a man put on the bum from a good job just in one day would be tearing his hair."

"I believe I've already remarked," said Vallance, laughing, "that I would have thought that a man who was expecting to come into a fortune on the next day would be feeling pretty easy and quiet."

"It's funny business," philosophized Ide, "about the way people take things, anyhow. Here's your bench, Dawson, right next to mine. The light don't shine in your eyes here. Say, Dawson, I'll get the old man to give you a letter to somebody about a job when I get back home. You've helped me a lot tonight. I

don’t believe I could have gone through the night if I hadn’t struck you.”

“Thank you,” said Vallance. “Do you lie down or sit up on these when you sleep?”

For hours Vallance gazed almost without winking at the stars through the branches of the trees and listened to the sharp slapping of horses’ hoofs on the sea of asphalt to the south. His mind was active, but his feelings were dormant. Every emotion seemed to have been eradicated. He felt no regrets, no fears, no pain or discomfort. Even when he thought of the girl, it was as of an inhabitant of one of those remote stars at which he gazed. He remembered the absurd antics of his companion and laughed softly, yet without a feeling of mirth. Soon the daily army of milk wagons made of the city a roaring drum to which they marched. Vallance fell asleep on his comfortless bench.

At ten o’clock on the next day the two stood at the door of Lawyer Mead’s office in Ann Street.

Ide’s nerves fluttered worse than ever when the hour approached; and Vallance could not decide to leave him a possible prey to the dangers he dreaded.

When they entered the office, Lawyer Mead looked at them wonderingly. He and Vallance were old friends. After his greeting, he turned to Ide, who stood with white face and trembling limbs before the expected crisis.

“I sent a second letter to your address last night, Mr. Ide,” he said. “I learned this morning that you were not there to receive it. It will inform you that Mr. Paulding has reconsidered his offer to take you back into favor. He has decided not to do so, and desires you to understand that no change will be made in the relations existing between you and him.”

Ide’s trembling suddenly ceased. The color came back to his face, and he straightened his back. His jaw went forward half an inch, and a gleam came into his eye. He pushed back his battered hat with one hand, and extended the other, with levelled fingers, toward the lawyer. He took a long breath and then laughed sardonically.

“Tell old Paulding he may go to the devil,” he said, loudly and clearly, and turned and walked out of the office with a firm and lively step.

Lawyer Mead turned on his heel to Vallance and smiled.

“I am glad you came in,” he said, genially. “Your uncle wants you to return

home at once. He is reconciled to the situation that led to his hasty action, and desires to say that all will be as—”

“Hey, Adams!” cried Lawyer Mead, breaking his sentence, and calling to his clerk. “Bring a glass of water—Mr. Vallance has fainted.”

HİKÂYELER ÜZERİNE...

O Henry kimileri için 20. yüzyılın Balzac'ıdır; Amerika'nın Maupassant'ı olduğu tespiti ise oldukça yaygındır 1910'ların ortasında. Dönemin bir başka yazarı, K. F. Gerould, bu görüşlere daha o yıllarda katılmayıp, "O Henry'nin okullarda ve kolejlerde okutulduğunu duyuyorum. Profesörlerin ve İngilizce profesörlerinin eleştirilerinde onu bir model konumuna yükselttiklerini duyuyorum," der. Ona göre O Henry'nin 'kısa öykünün bir ustası olduğu' anlayışı zararlı bir anlayıştır. "O Henry kısa öykü değil genişletilmiş anekdotlar yazmıştır," diyen Bayan Gerould, "bir kısa öyküde durum vardır; suspense (gerilim) ve (öykünün, olayın) tırmandığı zirve vardır. O Henry okura sadece zirveyi (sürprizi) sunar; başka bir şeyi değil," der. Gerould'a göre O Henry tek bir olayı (hayatın içinden çekip) alır, onu karşımıza koyar, bize sunduğu (Maupassant'ın aksine) herhangi çağrışımlar yapmamızı sağlayacak kadar büyük bir hayat parçası değildir. Oysa örneğin Kippling, öyküsünün bütün kollarını hayatın içine salar. "Bir kısa öyküde, hayat yoğunlaştırılmalıdır; bu durumda, insanların belli koşullar altındaki davranış ve tepkilerini genelleyip, başka koşullar altında da neler yapabileceklerini çıkarabilirsiniz." Ama gerçekten de O Henry, K. F. Gerould'un ileri sürdüğü gibi bizi hayatın çok dar ve 'özel' bir mıntıkasına mı sıkıştırıyor?

O Henry öyküleri okuru kişileriyle birlikte, seçilmiş rastlantılar üzerinde bir zirveye, sürpriz bir sona sürüklerler: Öykü kahramanları da bu sürüklenişin edilgen aktörleri gibidirler. Ama hemen her 'sonda' karşımıza çıkan 'kırılma' noktası bir çözüm getirmez; bir önceki öykünün uç noktasından düşüş, bir sonrakinin başlangıcını sunar sanki. İniş çıkışlı doğrusal bir öykü (hayat) hareketi vardır karşımızda. İnsanların hayatında belki de farkında olmadan yaşadıkları ya da arkada bıraktıkları olağan "uğrakların" öne çıkartılması gibi bir durumdur bu. Buradan bakıldığında bu hikâyelerin okuyucusu, bu kırılma noktalarını merak ederken yine de hayatın, tarihin bir kesitinde, somut bir sosyo-kültürel coğrafyanın içindeki deneyimlerin tanığı olur. Kaldı ki (dönemin) günlük hayatının içinde sık rastlanan, hiç de istisna olmayan ağır ekonomik, kişisel sorunlara bağlı olaylarla biraz da ironik, sevimli, hoş bir rastlantılar oyunu oynar O Henry; edebiyatın, son tahlilde, tanrısının yazar olduğu bir yeniden yaratım olduğunu hatırlatır. Hayat parçalarıyla kurduğu bu oyun belki de hayatın ağırlığına direnebilmenin bir yoludur. Hayat ile kurulmuş estetik bir oyun. Yazar ve okurun adına.

Gürol Koca

Şubat 2004, İstanbul

DİPNOTLAR

[1]Bebek İsa.

[2]Servet ve hırs tanrısı.

DİPNOTLAR

[1] Infant Jesus.